

Ustawa o zatrudnieniu społecznym

KOLEGIUM PRACOWNIKÓW
SŁUŻB SPOŁECZNYCH
W BIŁGORAJU ZAPRASZA NA:

SZKOLENIE SPECJALIZACYJNE Z ZAKRESU ORGANIZACJI POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgoda nr DPS-VI51111-7625-121-MJ/14(22)

SPIS TREŚCI:

USTAWA

Ustawa o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym 4

Uzasadnienie 13

Ocena skutków regulacji 32

Raport z konsultacji projektu ustawy... 43

Zestawienie uwag do projektu ustawy..., załącznik 1 48

Zestawienie uwag do projektu ustawy..., załącznik 2 57

Zestawienie uwag do projektu ustawy..., załącznik 3 59

Zestawienie uwag do projektu ustawy..., załącznik 4 61

Zestawienie uwag do projektu ustawy..., załącznik 5 75

Internetowy kwartalnik ZATRUDNIENIESOCJALNE.PL

Wydawca:

Fundacja Konwent Klubów i Centrów Integracji Społecznej
ul. Wiejska 3
23-300 Janów Lubelski,
woj. lubelskie

e-mail: fundajakiscis@fundajakiscis.pl
tel.: 787 805 030
Redaktor naczelny: Paweł Wiśniewski
ISSN: 2544-2465

Kwartalnik wpisany jest postanowieniem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 15 marca 2016 roku, do prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Lublinie, rejestru dzienników i czasopism pod poz. Rej. Pr. 1466.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-145-21

Druk nr 1834

Warszawa, 7 grudnia 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym
oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w
trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.**

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rodziny i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Art. 1. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy ustawy stosuje się w szczególności do:

- 1) bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- 2) uzależnionych od alkoholu,
- 3) uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających,
- 4) osób z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- 5) długotrwale bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 6) zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- 7) uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- 8) osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

– którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Osoby, o których mowa w ust. 3 pkt 6, mogą uczestniczyć w zajęciach prowadzonych przez kluby integracji społecznej na zasadach określonych w art. 18.”;

- 2) w art. 3:
- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Miejsce realizacji usług, o których mowa w ust. 1, może być inne niż miejsce funkcjonowania Centrum.”,
 - b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021 r. poz. 1038, 1243 i 1535)”,
 - c) w ust. 4 po wyrazach „organizację pozarządową” dodaje się wyrazy „lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”;
- 3) w art. 4 w ust. 2:
- a) w pkt 1 po wyrazie „Centrum” dodaje się wyrazy: „i adres jej siedziby”,
 - b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) informację o miejscu funkcjonowania Centrum oraz miejscu realizacji usług, o którym mowa w art. 3 ust. 1a, i przewidywanym terminie rozpoczęcia działalności.”,
 - c) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) dane kontaktowe Centrum.”,
 - d) pkt 13 otrzymuje brzmienie:
„13) kopię dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do nieruchomości, w której ma funkcjonować Centrum lub w której będą realizowane usługi wymienione w art. 3 ust. 1.”;
- 4) w art. 5:
- a) ust. 5a otrzymuje brzmienie:
„5a. Rejestr obejmuje dane wymienione w art. 4 ust. 2 pkt 1–2a i 4 oraz datę nadania lub przedłużenia statusu Centrum.”,
 - b) po ust. 5a dodaje się ust. 5b w brzmieniu:
„5b. Rejestr, o którym mowa w ust. 5, jest udostępniany w postaci elektronicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego wojewodę.”;
- 5) po art. 5a dodaje się art. 5b w brzmieniu:
„Art. 5b. 1. Wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością Centrum w zakresie prawidłowości realizacji reintegracji zawodowej i społecznej, zgodności działalności

prowadzonej przez Centrum z wymaganiami stanowiącymi podstawę przyznania statusu Centrum wynikającymi z art. 4 oraz w zakresie wypełniania obowiązku określonego w art. 5 ust. 4 pkt 2.

2. Przy wykonywaniu nadzoru, o którym mowa w ust. 1, wojewoda ma prawo:

- 1) żądać od Centrum wyjaśnień, a Centrum jest obowiązane do ich przedłożenia we wskazanym terminie, nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania do złożenia wyjaśnień;
- 2) w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w funkcjonowaniu Centrum, wezwać Centrum do ich zaniechania lub usunięcia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania.”;

6) w art. 6:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wojewoda wydaje również decyzję o utracie statusu Centrum po bezskutecznym upływie terminów, o których mowa w art. 5b ust. 2, lub na wniosek instytucji tworzącej Centrum.”,

b) w ust. 4 w zdaniu pierwszym po wyrazach „organizacją pozarządową” dodaje się wyrazy „lub podmiotem, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”;

7) w art. 7:

a) w ust. 1 w pkt 2:

– we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „organizację pozarządową” dodaje się wyrazy „lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”,

– w lit. c skreśla się wyraz „pierwsze”,

b) w ust. 2 skreśla się wyraz „pierwsze”;

8) w art. 8:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Marszałek województwa, na zasadach określonych w porozumieniu zawartym z instytucją tworzącą lub podmiotem prowadzącym klub integracji społecznej, może przyznać Centrum lub klubowi integracji społecznej dotację na wyposażenie oraz przyznać Centrum dotację na działalność przez okres pierwszych 3 miesięcy z dochodów własnych samorządu województwa przeznaczonych na

realizację wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.”,

b) w ust. 2:

- we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyraz „pierwsze”,
- w pkt 1 po wyrazie „Centrum” dodaje się wyrazy „lub klubie integracji społecznej”,
- pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) zakup surowców, materiałów i narzędzi niezbędnych do prowadzenia działalności.”,

c) w ust. 4 skreśla się wyraz „pierwsze”;

9) w art. 8a po wyrazach „organizację pozarządową” dodaje się wyrazy „lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”;

10) w art. 10:

a) w ust. 1:

- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Działalność Centrum jest finansowana w szczególności z:”,
- w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) dotacji z budżetu państwa pochodzących z resortowego programu na rzecz rozwoju Centrów i klubów integracji społecznej, o którym mowa w art. 18ca.”,

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Działalność Centrum zorganizowanego w formie samorządowego zakładu budżetowego może być dofinansowana przez dotację podmiotową od instytucji tworzącej.”,

c) w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „organizację pozarządową” dodaje się wyrazy „lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”,

d) w ust. 4 po wyrazach „organizacja pozarządowa” dodaje się wyrazy „lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”;

11) w art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Czas tygodniowego pobytu uczestnika w Centrum nie może być krótszy niż 30 godzin i dłuższy niż 40 godzin, z zastrzeżeniem odpowiedniego stosowania art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981), w zakresie wymiaru czasu pobytu uczestnika będącego jednocześnie osobą niepełnosprawną zaliczoną do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.”;

12) w art. 15:

a) w ust. 1 skreśla się zdanie drugie,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Po pomyślnym zakończeniu okresu próbnego kierownik Centrum kwalifikuje uczestnika do uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o czym informuje kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych.”,

c) w ust. 3 w zdaniu drugim wyrazy „do 6 miesięcy” zastępuje się wyrazami „na dodatkowy okres nieprzekraczający 12 miesięcy”,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W okresie próbnym oraz w okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, kierownik Centrum przyznaje, na wniosek uczestnika, świadczenie integracyjne w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych.”,

e) ust. 6a otrzymuje brzmienie:

„6a. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, uczestnikowi przysługuje do 6 dni wolnych od zajęć, a w przypadku przedłużenia uczestnictwa uczestnikowi przysługuje dodatkowo 6 dni wolnych. Wymiar dodatkowych dni wolnych ustala się proporcjonalnie do okresu przedłużenia uczestnictwa.”,

f) po ust. 6a dodaje się ust. 6b w brzmieniu:

„6b. Udzielenie dni wolnych, o których mowa w ust. 6a, następuje na wniosek uczestnika i wymaga zgody kierownika Centrum. Za dni wolne przysługuje świadczenie integracyjne w pełnej wysokości.”,

g) w ust. 7a w zdaniu pierwszym wyrazy „14 dni” zastępuje się wyrazami „21 dni”;

13) w art. 15a w ust. 2 wyrazy „50%” zastępuje się wyrazami „100%”;

14) w art. 16:

- a) w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „w Centrum” dodaje się wyrazy „lub w klubie integracji społecznej”,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Skierowanie do pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, odbywa się na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla miejsca siedziby Centrum lub gminy, organizacji pozarządowej lub podmiotu, o których mowa w art. 18 ust. 1, a pracodawcą, w której pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia skierowanego absolwenta lub uczestnika Centrum lub uczestniczącego w klubie integracji społecznej przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, a starosta do refundowania pracodawcy części wypłaconego tej osobie wynagrodzenia przez okres pierwszych 6 miesięcy w wysokości nieprzekraczającej 100% zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne.”,

- c) uchyla się ust. 3;

15) w art. 18 w ust. 6:

- a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) z dotacji pochodzących z dochodów własnych gminy, w tym przeznaczonych na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;”,

- b) po pkt 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) z dotacji z budżetu państwa pochodzących z resortowego programu na rzecz rozwoju Centrów i klubów integracji społecznej, o którym mowa w art. 18ca.”;

16) w art. 18a:

- a) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Klub integracji społecznej przedstawia wojewodzie corocznie, nie później niż do dnia 31 marca, sprawozdanie zawierające informacje dotyczące:

- 1) zatrudnionych pracowników, w tym:

- a) ich liczby,
- b) wymiaru czasu pracy i podstawy zatrudnienia;

- 2) osób uczestniczących w klubie integracji społecznej, z uwzględnieniem podziału na grupy osób, o których mowa w art. 1 ust. 2, w tym:

- a) ich liczby,

- b) liczby osób, które osiągnęły efekty reintegracji społecznej i zawodowej, w tym uzyskały zatrudnienie po ukończeniu uczestnictwa w klubie integracji społecznej;
- 3) zrealizowanych działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej wraz z jej efektami;
- 4) rozliczenia przyznanych dotacji za rok poprzedni.”,
- b) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może określić, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 6, kierując się potrzebą ujednolicenia składanych sprawozdań.”;
- 17) w art. 18c wyraz „dwuletnich” zastępuje się wyrazem „trzyletnich”;
- 18) po art. 18c dodaje się art. 18ca w brzmieniu:

„Art. 18ca. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może opracować resortowe programy na rzecz rozwoju Centrów i klubów integracji społecznej oraz finansowo wspierać te programy.

2. Do wyłonienia podmiotów realizujących programy, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”;
- 19) w art. 18e:
 - a) w ust. 1 wyrazy „nie więcej niż” zastępuje się wyrazami „co najmniej”,
 - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Pracodawca jest obowiązany zwolnić pracownika od pracy w celu wzięcia udziału w posiedzeniu Rady Zatrudnienia Socjalnego. Za czas zwolnienia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia ustalonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.”,
 - c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Za udział w pracach Rady Zatrudnienia Socjalnego jej członkom nie przysługuje wynagrodzenie. Członkom Rady przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 oraz z 2021 r. poz. 1162) ze środków z budżetu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.”,
 - d) w ust. 6 w zdaniu drugim wyrazy „ust. 4” zastępuje się wyrazami „ust. 4a”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) w art. 4¹ w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.”.

Art. 3. Wnioski o skierowanie do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez Centrum Integracji Społecznej złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie ustawy podlegają rozpatrzeniu na dotychczasowych zasadach.

Art. 4. Wnioski o przyznanie dotacji na pierwsze wyposażenie, o której mowa w art. 8 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie ustawy podlegają rozpatrzeniu na dotychczasowych zasadach.

Art. 5. Osoby, które rozpoczęły odbywanie okresu próbnego w Centrum Integracji Społecznej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, odbywają go na dotychczasowych zasadach.

Art. 6. Do wymiaru dni wolnych od zajęć osób, które rozpoczęły uczestnictwo, o którym mowa w art. 15 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, w Centrum Integracji Społecznej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 15 ust. 6a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. Osobom, które zaczęły uczestniczyć w zajęciach w okresie, o którym mowa w art. 15 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, w Centrum Integracji Społecznej i nie przestały w nich uczestniczyć przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przysługuje świadczenie integracyjne za okres niezdolności do uczestniczenia w zajęciach wskutek choroby potwierdzonej przez lekarza w wymiarze i na zasadach określonych w art. 15 ust. 7a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 8. Umowy o skierowanie do pracy, o których mowa w art. 16 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy są realizowane na dotychczasowych zasadach.

Art. 9. Rada Zatrudnienia Socjalnego wybrana przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pełni swoje funkcje do czasu upływu kadencji, na którą została wybrana.

Art. 10. Przepisy art. 15 ust. 1, 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie od dnia 1 stycznia 2022 r.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 4, który wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176), zwana dalej „ustawą”, przeciwdziała marginalizacji grup społecznych oraz skutkom wykluczenia społecznego przez reintegrację zawodową i społeczną realizowaną przez centrum integracji społecznej (dalej: „CIS”) lub kluby integracji społecznej (dalej: „KIS”) oraz w postaci zatrudnienia wspieranego.

Zmieniająca się sytuacja na rynku pracy, pozostawanie bez zatrudnienia osób najbardziej oddalonych od rynku pracy, często borykających się ze sprzężonymi problemami życiowymi, powoduje konieczność zmiany tej ustawy. Intencją ustawodawcy jest motywowanie osób wykluczonych społecznie do podjęcia reintegracji zawodowej i społecznej w celu wykształcenia odpowiednich postaw życiowych, pełnienia ról społecznych zarówno w miejscu pracy czy zamieszkania oraz odbudowania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

Sektor zatrudnienia socjalnego rozwija się w Polsce od blisko 20 lat. CIS i KIS funkcjonują na styku dwóch kluczowych obszarów polityki społecznej, tj. pomocy społecznej i polityki rynku pracy. Jednocześnie sektor zatrudnienia socjalnego jest również częścią sektora ekonomii społecznej. Opierając się na dostępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), na przestrzeni ostatnich 8 lat (2012–2019) systematycznie rosła liczba podmiotów zatrudnienia socjalnego. W przypadku CIS wzrost ten wyniósł ponad 100%. Rosła również systematycznie liczba osób, które co roku korzystały ze wsparcia w tej formule (w przypadku CIS o ponad 60%). Jednocześnie należy pamiętać, że wspieranie procesu reintegracji społecznej i zawodowej w formule zatrudnienia socjalnego nie jest zadaniem obowiązkowym jednostek samorządu terytorialnego. Ustawa reguluje możliwość sięgnięcia po tę formę kształtowania lokalnej sytuacji społecznej, pozostawiając decyzje w tym zakresie po stronie podmiotów, które mogą tworzyć CIS lub KIS, tj. jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych i podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021 r. poz. 1038, 1243 i 1535). Biorąc pod uwagę fakultatywny charakter instrumentów przewidzianych w ustawie, należy przyjąć, że systematyczny wzrost zainteresowania jest odpowiedzią na wciąż niezaspokojone potrzeby dotyczące reintegracji w takiej formule. Jednocześnie takie systemowe ulokowanie podmiotów zatrudnienia socjalnego jest zbliżone do rozwiązania jednostek reintegracyjnych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,

tj. warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej. Mechanizm ten zapewnia, że utworzenie CIS lub KIS jest powiązane z lokalną sytuacją społeczną, a także z uwarunkowaniami lokalnego rynku pracy. Zaproponowane w projekcie ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwanym dalej: „projektem ustawy”, zmiany warunków funkcjonowania podmiotów zatrudnienia socjalnego nie modyfikują w sposób zasadniczy założeń funkcjonowania tych podmiotów. Wypracowane wspólnie z Radą Zatrudnienia Socjalnego rozwiązania ułatwiają m.in.: funkcjonowanie podmiotów zatrudnienia socjalnego, organizację procesu reintegracji, a także rozszerzają niektóre uprawnienia uczestników CIS. Jednocześnie w projekcie ustawy znalazły się też rozwiązania pozwalające udoskonalić system monitorowania działalności podmiotów zatrudnienia socjalnego, dzięki czemu obraz tego sektora będzie pełniejszy.

Zmiany w sektorze zatrudnienia socjalnego wynikają z różnych czynników, jednakże kluczową rolę odgrywa sytuacja na rynku pracy. Chociaż w okresie od grudnia 2013 r. do grudnia 2019 r. stopa bezrobocia rejestrowanego systematycznie spada z 13,4% w grudniu 2013 r. do 5,2% w grudniu 2019 r., to w analogicznym okresie rosła liczba zarówno podmiotów zatrudnienia socjalnego, jak i osób korzystających z ich wsparcia. W 2019 r. podmioty zatrudnienia socjalnego działały w 230 z 380 istniejących powiatów. W ponad 60% powiatów, w których funkcjonowały CIS lub KIS, stopa bezrobocia rejestrowanego była wyższa od wartości tego wskaźnika dla danego województwa. Podmioty zatrudnienia socjalnego odgrywają również istotną rolę w powiatach, w których stopa bezrobocia rejestrowanego nie przekracza średniej krajowej dla tego wskaźnika. Ilustracją tego zjawiska jest wyraźna zmiana profilu uczestników CIS obserwowana w analizowanym okresie. W 2012 r. prawie 70% uczestników CIS stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, w 2019 r. ich odsetek stanowił około 42%. W tym okresie zwiększał się systematycznie udział osób niepełnosprawnych oraz uzależnionych od alkoholu lub narkotyków. Jednocześnie dostępne statystyki pozwalają uchwycić jedynie jedną przesłankę zagrażającą wykluczeniem społecznym osób korzystających ze wsparcia CIS lub KIS. Badania jakościowe, a także informacje przekazywane przez członków Rady Zatrudnienia Socjalnego potwierdzają, że wśród osób długotrwale bezrobotnych również często występują inne problemy społeczne. Zmiany w tym zakresie wymagają działań ułatwiających prowadzenie reintegracji

zarówno adresowanych do uczestników, jak i do podmiotów prowadzących. Konieczne jest także dalsze rozwijanie systemu monitorowania sektora zatrudnienia socjalnego. Proponowane zmiany zostały wypracowane z udziałem Rady Zatrudnienia Socjalnego.

Omówienie projektowanych rozwiązań prawnych:

- 1) Rezygnacja z obowiązku spełnienia przesłanki ubóstwa decydującej o dostępie do instrumentów przewidzianych w **art. 1 pkt 1 lit. a**

Zmiana ta wynika z faktu, że podstawową kwestią decydującą o możliwości skorzystania ze wsparcia przewidzianego w ustawie jest wykluczenie społeczne (sytuacja uniemożliwiająca lub ograniczająca uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i rodzinnym). Ubóstwo zaś, mogące być zarówno przyczyną, jak i skutkiem wykluczenia społecznego, nie powinno mieć decydującego wpływu na dostęp do określonego w ustawie wsparcia, którego celem jest włączenie społeczne i zawodowe. Dodatkowo, w przypadku osób wymienionych w art. 1 ust. 2 pkt 1–4 i pkt 6–8 ustawy, decyzję o skierowaniu do CIS podejmuje ośrodek pomocy społecznej, który niekiedy opierał ją na kryterium dochodowym uprawniającym do uzyskania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W rezultacie, w wyniku zmiany ustawy, osoby, których sytuacja życiowa faktycznie powoduje wykluczenie społeczne i zawodowe, a dochód nieznacznie przekracza kryteria dochodowe (np. ze względu na to, że prowadzą wspólne gospodarstwo domowe z rodzicami), będą mogły zostać skierowane do CIS. Należy również pamiętać, że katalog osób, do których stosuje się przepisy ustawy, nie jest zamknięty, a wyliczenie ujęte w art. 1 ust. 2 ma charakter przykładowy. Oznacza to, że po spełnieniu ogólnych przesłanek potwierdzających wykluczenie społeczne z instrumentów przewidzianych w ustawie mogą skorzystać także osoby, których nie można zakwalifikować do grup określonych w pkt 1–8 (np. osoby opuszczające pieczę zastępczą).

- 2) Umożliwienie uczestnictwa w KIS osobom, które mają ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy (**art. 1 pkt 1 lit. b projektu ustawy**)

W art. 1 ust. 3 ustawy wskazano kategorie osób, do których nie stosuje się przepisów ustawy. Zgodnie z postulatami Rady Zatrudnienia Socjalnego w projekcie ustawy zaproponowano rozwiązanie umożliwiające korzystanie z usług KIS osobom, którym przysługuje prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Zmiana ta jest podyktowana możliwością świadczenia na rzecz takich osób wsparcia w procesie integracji

społecznej. Jednocześnie w zależności od indywidualnych okoliczności prawo do renty nie wyklucza możliwości podjęcia zatrudnienia. Z tych względów zakres i przebieg procesu reintegracji, który w KIS jest bardziej elastyczny niż w CIS, może być dopasowany do indywidualnych potrzeb osoby, której przysługuje renta.

3) Wskazanie możliwości realizacji usług reintegracyjnych poza miejscem funkcjonowania CIS (**art. 1 pkt 2 lit. a projektu ustawy**)

Obecnie obowiązujące regulacje nie wskazywały miejsca, w którym są realizowane usługi na rzecz uczestników CIS. Taki stan rzeczy doprowadził do wątpliwości interpretacyjnych oraz do rozbieżności w praktyce funkcjonowania tych jednostek. W niektórych przypadkach wskazywano, że zajęcia z uczestnikami mogą odbywać się jedynie w miejscu funkcjonowania CIS. Prowadziło to również do ograniczenia możliwości rozwojowych CIS oraz utrudniało dostęp do usług tych podmiotów dla mieszkańców miejscowości oddalonych od wskazanego we wniosku o przyznanie statusu CIS miejsca funkcjonowania. Taka interpretacja przyczyniała się również do tworzenia nowych CIS, w sytuacjach, w których wystarczające byłoby poszerzenie oferty istniejących podmiotów np. o możliwość organizacji działań reintegracyjnych poza miejscem funkcjonowania CIS (np. w innej miejscowości). Możliwość takiej organizacji działalności CIS została uwzględniona w zaproponowanej zmianie przepisów. Prowadzenie części zajęć poza siedzibą CIS jest szansą na dotarcie z ofertą reintegracyjną do nowych grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Z opracowanych przez GUS danych wynika, że w 2018 r. CIS funkcjonowały jedynie w 35% powiatów. W większości przypadków w powiecie działał jeden taki podmiot. Oznacza to, że część osób zagrożonych wykluczeniem społecznym miała utrudniony dostęp do usług reintegracyjnych. Dostęp ten może być ograniczony szczególnie w przypadku mieszkańców gmin wiejskich, w których ze względów organizacyjnych, finansowych czy też z uwagi na niewielką liczbę mieszkańców powołanie CIS jest utrudnione. Rozwiązanie ujęte w projekcie ustawy będzie jednoznacznym wskazaniem, że CIS działające np. w większym ośrodku miejskim może zorganizować dla uczestników zajęcia poza miejscem funkcjonowania np. w sąsiedniej gminie wiejskiej bez konieczności powoływania nowej jednostki i uzyskania nowego statusu CIS. Konsekwencją tej zmiany jest zobowiązanie CIS do dołączenia do wniosku o przyznanie statusu również kopii dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do nieruchomości, w której będą realizowane usługi reintegracyjne w innym miejscu niż

miejsce funkcjonowania CIS (art. 1 pkt 3 lit. c projektu ustawy). Wprowadzona modyfikacja nie obejmuje natomiast sytuacji, w których prowadzenie niektórych form reintegracji odbywa się poza miejscem funkcjonowania CIS z przyczyn wynikających z natury tych działań. Dotyczy to w szczególności sytuacji, w których grupa uczestników CIS realizuje działania reintegracyjne (np. związane z nabywaniem umiejętności zawodowych) poza miejscem funkcjonowania CIS. Ma to szczególne znaczenie zwłaszcza w sytuacji, gdy wynika z charakterystyki zawodu, który po zakończeniu reintegracji będą wykonywać uczestnicy (np. związanego z ogrodnictwem i utrzymaniem zieleni) lub ze specjalistycznych potrzeb wymagających np. wykorzystania maszyn i urządzeń, które w CIS nie są dostępne. Działania takie wymagają odpowiedniej elastyczności ze strony CIS.

4) Poszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do tworzenia CIS i KIS (**art. 1 pkt 2 lit. b projektu ustawy**)

Do tej pory ustawa przewidywała możliwość tworzenia CIS przez jednostki samorządu terytorialnego, a także przez organizacje pozarządowe, osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego oraz spółdzielnie socjalne założone przez organizacje pozarządowe, kościelne osoby prawne lub jednostki samorządu terytorialnego. Taka konstrukcja przepisu uniemożliwiała utworzenie CIS przez spółdzielnię socjalną założoną przez osoby fizyczne. Utrzymywanie takiego rozróżnienia nie jest uzasadnione zarówno z punktu widzenia spółdzielni, jak i racjonalności tworzenia CIS. Spółdzielnie socjalne to podmioty prowadzące reintegrację społeczną i zawodową na rzecz pracowników i ich członków. Jednocześnie są to również podmioty prowadzące działalność gospodarczą. Z tego względu mogą one dysponować odpowiednim potencjałem (w szczególności kadrowym), dzięki któremu są one w stanie utworzyć i prowadzić CIS. W tym kontekście nie można uznać, że kwestia podmiotu lub podmiotów tworzących spółdzielnię ma charakter decydujący.

W konsekwencji tej zmiany spółdzielnie socjalne osób fizycznych będą mogły także tworzyć i prowadzić KIS.

5) Rejestr CIS (**art. 1 pkt 4 projektu ustawy**)

Zakres danych gromadzonych przez wojewodę w obowiązkowo prowadzonym przez niego rejestrze CIS został zasadniczo ograniczony. W projekcie wskazano jedynie podstawowe informacje, które pozwolą na identyfikację podmiotu, tj. nazwę, dane kontaktowe (telefon, faks, e-mail), miejsce funkcjonowania i przedmiot działalności wytwórczej, handlowej lub usługowej, a także datę nadania lub przedłużenia statusu. Ponadto w zmienianej ustawie zobowiązano wojewodów do publikowania rejestru w formie elektronicznej. Zmiana ta ma przede wszystkim charakter porządkujący.

6) Umożliwienie wojewodzie podjęcia działań nadzorczych wobec CIS (**art. 1 pkt 5 i 6 projektu ustawy**)

Projekt ustawy przewiduje nadzór wojewody nad działalnością CIS w zakresie prawidłowości realizacji reintegracji zawodowej i społecznej oraz zgodności działalności prowadzonej przez CIS z wymaganiami stanowiącymi podstawę przyznania statusu CIS wynikającymi z art. 4. Ponadto w ramach nadzoru wojewody nad CIS mieści się również wypełnianie przez podmioty nadzorowane obowiązku sprawozdawczego określonego w art. 5 ust. 4 pkt 2 zmienianej ustawy. Wojewoda będzie miał prawo żądać od CIS stosownych wyjaśnień w terminie wyznaczonym przez niego, nie krótszym jednak niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Ponadto w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w funkcjonowaniu CIS wojewoda będzie mógł wezwać CIS do ich zaniechania lub usunięcia oraz żądać dokonania określonych czynności, niezbędnych dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania CIS w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Rozwiązania te zapewniają wojewodzie możliwość weryfikacji stanu faktycznego w zakresie działań realizowanych przez CIS. Dzięki temu wskazane w ustawie cele i formy działalności CIS mogą podlegać ocenie nie tylko na etapie złożenia wniosku o przyznanie statusu CIS, ale również w pięcioletnim okresie, na jaki status ten jest przyznawany. Doprecyzowanie mechanizmów oraz minimalnych terminów podjęcia dotyczących przedstawienia wyjaśnień oraz podjęcia działań naprawczych przez CIS zwiększy również stabilność i świadomość przebiegu procesu, którego rezultatem może być utrata statusu. W konsekwencji wprowadzenia konkretnych instrumentów nadzoru wojewoda będzie uprawniony również do wydania decyzji o utracie statusu CIS, po bezskutecznym upływie terminów na złożenie stosownych wyjaśnień czy zaniechania lub usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Brak regulacji w tym zakresie mógłby doprowadzić do sytuacji, w której CIS niestosujące się do wezwań wojewody mogłoby

dalej funkcjonować niezgodnie z zasadami określonymi w ustawie, a odebranie statusu byłoby niemożliwe. Wojewoda uprawniony będzie również do wydania decyzji o utracie statusu CIS w przypadku, gdy z wnioskiem takim wystąpi instytucja tworząca. Wprowadzenie nowych instrumentów nadzorczych w zasadniczy sposób uzupełni uprawnienia wojewody w zakresie oceny prawidłowości działań CIS. Na podstawie obecnych przepisów wojewoda analizuje realizację zadań przez CIS przede wszystkim na etapie podejmowania decyzji o przyznaniu lub przedłużeniu statusu CIS. Rozwiązanie zawarte w projekcie ustawy daje podstawę do prowadzenia takiej analizy w całym okresie funkcjonowania tych jednostek. Dodatkowo wprowadzenie przepisów rozszerzających kompetencje wojewody było jednym z wniosków sformułowanych przez Najwyższą Izbę Kontroli w tym zakresie¹⁾.

7) Zmiana przeznaczenia dotacji przyznawanej przez marszałka województwa (**art. 1 pkt 8 projektu ustawy**)

Dotychczasowy kształt rozwiązań ustawowych sztywno określa, że marszałek województwa może przekazać środki finansowe jedynie na pierwsze wyposażenie CIS. Taka formuła nie odpowiada zmieniającemu się w czasie zapotrzebowaniu CIS na wsparcie finansowe ich działalności. Obecne doświadczenia pokazują, że dla niektórych jednostek podstawowym źródłem finansowania, także w pierwszej fazie działalności, są środki europejskie, lub pieniądze z innych źródeł publicznych. Nie oznacza to, że takie CIS nie będą miały w przyszłości potrzeb związanych z doposażeniem. Rozwiązanie to pomoże sprawniej reagować na zmieniającą się sytuację na rynku pracy, w zakresie wymagań pracodawców co do kwalifikacji potencjalnych pracowników, ale również w zakresie profilu uczestników CIS. Rozwiązanie takie umożliwi wspieranie działalności CIS poza ich głównym miejscem funkcjonowania, np. przez wyposażenia warsztatu, w którym będą realizowane zajęcia w innej lokalizacji niż główne miejsce funkcjonowania jednostki. Jednocześnie rozszerzono możliwość przyznania przez marszałka dotacji na wyposażenie również KIS, co wpłynie na wzrost jakości oferty kierowanej do uczestników. Bez zmian pozostawiono natomiast regulację dotyczącą możliwości sfinansowania przez marszałka funkcjonowania CIS przez okres pierwszych 3 miesięcy jego działalności. Wynika to z faktu, że zasadniczy ciężar finansowy działalności CIS spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego, których mieszkańcy korzystają z

1) Informacja o wynikach kontroli NIK pn. Zatrudnienie socjalne jako instrument działań na rzecz rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej oraz wzmocnienia aktywności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, z 20 listopada 2013 r. Nr ewid. 175/2013/P/13/110/KPS, s. 10.

usług reintegracyjnych. Zasady tego wsparcia wymagają podjęcia określonych działań przez organy jednostek samorządu terytorialnego np. podjęcia uchwały, o której mowa w art. 10 ust. 4 zmienianej ustawy. Z tego względu jest konieczne zapewnienie możliwości funkcjonowania CIS w początkowej fazie działania.

Równocześnie dokonano zmiany w zakresie umożliwienia gminom przyznawania CIS dotacji na wyposażanie pochodzącej z dochodów własnych gminy przeznaczonych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, dając możliwość wsparcia zarówno zakupu pierwszego, jak i kolejnego wyposażenia (art. 1 pkt 7 lit. a tiret 2 projektu ustawy).

8) Katalog źródeł finansowania działalności CIS (**art. 1 pkt 10 lit. a projektu ustawy**)

W obecnym brzmieniu art. 10 ustawy wskazywał zamknięty katalog źródeł finansowania działalności CIS. Wśród nich znalazły się środki samorządowe oraz środki Unii Europejskiej, a także w ograniczonym zakresie środki z Funduszu Pracy. Nie wskazano natomiast innych możliwych źródeł finansowania działalności CIS, np. środków krajowych przeznaczanych na ten cel. Z tego względu zaproponowano wprowadzenie zmiany pozwalającej traktować ten katalog jako otwarty. Powyższy katalog uzupełniono również o środki pochodzące z resortowych programów na rzecz rozwoju podmiotów zatrudnienia socjalnego. Zmiana ta jest konsekwencją wprowadzenia do zmienianej ustawy możliwości tworzenia programów. Jednocześnie ujęcie tego źródła finansowania w art. 10 pozytywnie wpłynie na czytelność przepisów i ułatwi identyfikację głównych źródeł pozyskiwania funduszy na działalność CIS i KIS.

Uzupełniono także możliwość finansowania CIS funkcjonujących w formule samorządowych zakładów budżetowych przez wskazanie możliwości przekazywania takim jednostkom, obok dotacji przedmiotowych, także dotacji podmiotowych. Rozwiązanie to pozwoli samorządom w bardziej elastyczny sposób dobierać formy i procedury finansowania CIS.

9) Zmiana w zakresie ustalenia tygodniowego czasu pobytu w CIS (**art. 1 pkt 11 projektu ustawy**)

W projekcie ustawy zaproponowano zmianę sposobu wyliczania minimalnego czasu pobytu uczestnika w CIS. Do tej pory normą było obowiązkowe uczestnictwo w wymiarze 6 godzin dziennie. Taka zasada jest niewystarczająco elastyczna dla niektórych uczestników np. dla osób sprawujących opiekę nad dziećmi. Z tego względu

w art. 14 ust. 1 ustawy zaproponowano, aby wymiar uczestnictwa odnosił się do całego tygodnia i wynosił łącznie co najmniej 30 godzin i nie więcej niż 40 godzin. Dzięki temu harmonogram zajęć realizowanych w CIS będzie lepiej dopasowany do potrzeb uczestników i ułatwi godzenie reintegracji z realizacją innych obowiązków. W związku z tym, że z usług CIS mogą korzystać również osoby niepełnosprawne zaliczane do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, zostało wprowadzone zastrzeżenie, że w odniesieniu do tej grupy uczestników maksymalny tygodniowy czas reintegracji nie może przekraczać 35 godzin, a dzienny czas uczestnictwa 7 godzin. Rozwiązanie takie jest spójne z ograniczeniami dotyczącymi dziennego i tygodniowego czasu pracy osób niepełnosprawnych określonymi w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573).

10) Zakończenie okresu próbnego (art. 1 pkt 12 lit. b projektu ustawy)

Ujęta w projekcie ustawy zmiana polega na rezygnacji z wymogu ponownego skierowania uczestnika na zajęcia w CIS po zakończeniu przez niego okresu próbnego. Rozwiązanie to pozwoli ograniczyć obciążenie ośrodków pomocy społecznej, których kierownicy, podejmując decyzje o skierowaniu do dalszego uczestnictwa, w dużym stopniu opierali się na wniosku kierownika CIS. Podobnie jak do tej pory, w przypadku osób skierowanych do CIS na okres próbny, które z różnych względów nie uczestniczą w procesie reintegracji, kierownik CIS będzie mógł nie zakwalifikować ich do dalszego uczestnictwa. W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych przepisy te będą miały zastosowanie do uczestników, którzy rozpoczną okres próbny po wejściu w życie ustawy.

11) Wydłużenie maksymalnego okresu uczestnictwa w zajęciach CIS (art. 1 pkt 12 lit. c projektu ustawy)

Okres uczestnictwa w zajęciach CIS jest powiązany w decydującym stopniu z potrzebami uczestnika, jego kwalifikacjami oraz szansami na podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Wydłużenie maksymalnego okresu uczestnictwa z 18 do 24 miesięcy pozwoli bardziej elastycznie reagować na postęp w procesie reintegracji. Taki kierunek modyfikacji przepisów wynika w szczególności ze zmieniających się warunków na rynku pracy oraz ze zmieniającego się profilu uczestników zajęć w CIS. Według danych GUS w latach 2012–2016 wśród uczestników zdecydowanie dominowały osoby długotrwale bezrobotne (ok. 70%). Od 2016 r. ich udział wyraźnie

spadł, do poziomu ok. 45% w 2018 r. Jednocześnie coraz większą część uczestników CIS stanowią osoby niepełnosprawne i uzależnione od alkoholu lub środków psychoaktywnych. Warto też zauważyć, że tendencja ta utrzymuje się przy stałym wzroście liczby uczestników CIS. Zmieniający się profil uczestników wymaga od CIS większej elastyczności w zakresie kształtowania działań reintegracyjnych, co w niektórych przypadkach będzie oznaczać wydłużenie tego procesu.

12) Podniesienie wysokości świadczenia integracyjnego (**art. 1 pkt 12 lit. a i lit. d projektu ustawy**)

Projekt ustawy zakłada, że z tytułu uczestnictwa w zajęciach w CIS uczestnikowi przysługuje świadczenie integracyjne w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych (dotychczas 100% zasiłku). Uczestnikami zajęć w CIS są osoby, które wymagają szczególnej pomocy, stąd też zakres usług świadczonych przez podmioty zawiera elementy szeroko pojmowanej edukacji, umożliwiającej powrót do pełnienia ról społecznych oraz przywracania wśród uczestników zdolności świadczenia pracy na otwartym rynku pracy. Faktycznie uczestnicy zajęć w CIS wykonują określone zadania w ramach programu reintegracji zawodowej i są zobowiązani do regularnego uczestnictwa w zajęciach. Jednocześnie warto podkreślić, że część uczestników może ponosić dodatkowe koszty np. koszt dojazdów do CIS czy też do miejsc, gdzie realizują program reintegracji zawodowej. Warto zwrócić uwagę, że świadczenie integracyjne, które otrzymuje uczestnik CIS, wlicza się do kryterium dochodowego, a co za tym idzie uczestnik CIS, pobierając świadczenie integracyjne, może utracić prawo do korzystania z finansowych świadczeń pomocy społecznej. Z tych względów podniesienie wysokości świadczenia pozwoli zrekompensować ewentualne obniżenie przychodów wynikające z przekroczenia progów dochodowych uprawniających do korzystania z zasiłków w ramach pomocy społecznej, a także będzie dodatkowym walorem motywującym do podjęcia reintegracji. Taki kierunek zmian wynika m.in. z raportu podsumowującego wyniki pogłębionych wywiadów z przedstawicielami Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów zatrudnienia socjalnego, a także organizacji pozarządowych, przeprowadzonych przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych²⁾. Wysokość świadczenia jest uzależniona od uczestnictwa w CIS, którego wymiar czasowy, zgodnie z projektowanym art. 14 ust. 1 ustawy, będzie wynosić

2) Raport z badania IDI z przedstawicielami PES, JST i ROPS, Warszawa 2019, Zespół Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych s. 131. Badania zrealizowano w ramach projektu pn. Nowy Model Współpracy instytucji zatrudnienia socjalnego dofinansowanego ze środków PO WER.

minimum 30 godzin tygodniowo. Z perspektywy osoby rozważającej uczestnictwo w CIS scenariusz taki może być rozpatrywany jako konkurencyjny (z uwagi na osiąganie dochodu i porównywalne zaangażowanie czasowe) np. z podjęciem pracy nierejestrowanej. Ponadto podniesienie wysokości świadczenia integracyjnego do 120% zasiłku dla bezrobotnych, będącego dla osób wykluczonych społecznie często jedynym źródłem utrzymania w trakcie realizowania reintegracji zawodowej i społecznej w ramach CIS, ma również istotne znaczenie ze względu na ich sytuację bytową. Problem zbyt niskiej wysokości świadczenia integracyjnego był wielokrotnie sygnalizowany przez uczestników, jak i członków Rady Zatrudnienia Socjalnego.

Ponadto w projekcie zaproponowano również rezygnację z obniżonej wysokości świadczenia integracyjnego w okresie próbnym. Rozwiązanie to będzie dodatkową motywacją do większego zaangażowania uczestnika w działania podejmowane przez CIS. Przyjmowane do CIS osoby doświadczają różnorodnych barier, w tym o charakterze motywacyjnym. Pełna wysokość świadczenia integracyjnego od 1. miesiąca będzie stanowiła istotną zachętę do podjęcia uczestnictwa. Zmiana ta wynika także z faktu, że uczestnik ponosi koszty związane z udziałem w zajęciach od momentu ich rozpoczęcia.

13) Zwiększenie liczby dni wolnych od zajęć w CIS do 12 dni oraz dni niezdolności do uczestnictwa wskutek choroby do 21 dni (**art. 1 pkt 12 lit. e–g projektu ustawy**)

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, w okresie uczestnictwa w CIS na wniosek uczestnika kierownik CIS może przyznać do 6 dni wolnych od zajęć, za które przysługuje świadczenie integracyjne w pełnej wysokości. Liczba wolnych dni nie jest uzależniona od długości okresu uczestnictwa. Z doświadczenia wynika, że w przypadku wielomiesięcznego programu wskazana dotychczas w ustawie liczba dni wolnych jest niewystarczająca. Taki stan rzeczy może prowadzić do sytuacji, w których uczestnik CIS, nie mogąc, z przyczyn od siebie niezależnych, uczestniczyć w zajęciach, nie zakończy realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego. Dlatego projekt ustawy zakłada, w przypadku przedłużenia okresu uczestnictwa, możliwość przyznania dodatkowych 6 dni wolnych od zajęć. Wymiar dodatkowych dni wolnych będzie ustalany proporcjonalnie do okresu przedłużenia uczestnictwa.

Dodatkowo, zgodnie z obecnym brzmieniem art. 15 ust. 7a ustawy, w okresie uczestnictwa w zajęciach w CIS za okres niezdolności do uczestniczenia w zajęciach wskutek choroby potwierdzonej przez lekarza, nie dłuższy niż 14 dni, świadczenie

integracyjne ulega zmniejszeniu o 1/40 za każdy dzień niezdolności. Za każdy kolejny dzień niezdolności do uczestniczenia w zajęciach w CIS świadczenie nie przysługuje. Biorąc pod uwagę, że uczestnikami CIS mogą być, zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy, m.in. osoby niepełnosprawne, chore psychicznie, uzależnione od alkoholu lub narkotyków, w wieku ponad 50 lat, które w większym stopniu są narażone na choroby i dolegliwości uniemożliwiające podjęcie zajęć w CIS, proponuje się zmianę limitu dni nieobecności z powodu choroby z 14 do 21 dni.

14) Podniesienie maksymalnej wysokości motywacyjnej premii integracyjnej (**art. 1 pkt 13 projektu ustawy**)

Podniesienie wysokości premii integracyjnej jest rozwiązaniem służącym wzmocnieniu narzędzi motywacyjnych pozostających do dyspozycji kierownika CIS. Dzięki temu będzie możliwe wzmocnienie pozytywnych postaw sprzyjających osiągnięciu dobrych rezultatów reintegracyjnych. Do tej pory wysokość premii integracyjnej wynosiła do 50% kwoty świadczenia integracyjnego. Po modyfikacji maksymalnie będzie wynosić 100% kwoty tego świadczenia. Określenie konkretnej wysokości premii będzie zależeć od decyzji kierownika CIS, a zatem podniesienie jej limitu pozwoli bardziej elastycznie motywować uczestników osiągających postępy w procesie reintegracji. Jednocześnie przyznanie i wysokość premii będą zależeć również od dostępności środków finansowych, ponieważ świadczenie to może być sfinansowane ze środków własnych CIS, w tym pochodzących z prowadzonej przez CIS działalności, o której mowa w art. 9 ustawy.

15) Zmiany zasad współfinansowania kosztów wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w ramach zatrudnienia wspieranego (**art. 1 pkt 14 lit. b projektu ustawy**)

Zatrudnienie wspierane jest instrumentem skłaniającym pracodawców do zatrudniania uczestników podmiotów zatrudnienia socjalnego lub ich absolwentów. Dzięki finansowemu wsparciu ze środków Funduszu Pracy pracodawcy mogą pokryć część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne w przypadku zatrudnienia takich osób. Wprowadzone w projekcie ustawy rozwiązanie zakłada uelastycznienie i uproszczenie tego mechanizmu, co w rezultacie powinno przełożyć się na większe zainteresowanie pracodawców możliwością jego wykorzystania. Istotną zmianą jest skrócenie z 12 do 6 miesięcy okresu, w którym pracodawca będzie zobowiązany do zatrudniania uczestnika lub absolwenta CIS lub KIS. W konsekwencji

zostanie skrócony także okres, w którym będą przekazywane takiemu pracodawcy środki finansowe. Jednocześnie ich wartość pozostanie niezmienną przez cały czas wsparcia i wyniesie 100% zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne. Do tej pory wartość tego świadczenia po pierwszych 3 miesiącach była obniżana do 80%, a w ostatnich 6 miesiącach do 60%. Biorąc pod uwagę obecną wysokość zasiłku dla bezrobotnych oraz minimalnego wynagrodzenia za pracę, w zaproponowanym rozwiązaniu wysokość wsparcia będzie wynosić, przez cały okres jego udzielania, ok. 43% minimalnego wynagrodzenia za pracę. Pozostając przy dotychczasowych zapisach, dofinansowanie byłoby wypłacane dłużej (12 miesięcy), jednak jego wartość przez ostatnie 6 miesięcy wynosiłaby jedynie ok. 26% płacy minimalnej. Utrzymanie mechanizmu, w którym wartość wsparcia będzie spadać, w praktyce oznaczałoby, że walor motywacyjny tego instrumentu byłby w znacznym stopniu osłabiony. W art. 1 pkt 15 lit. a projektu ustawy wprowadzono także zmianę o charakterze porządkującym wskazującą, że do zatrudnienia wspieranego mogą zostać skierowani zarówno absolwenci CIS i KIS, jak również uczestnicy, o ile okres ich uczestnictwa jest dłuższy niż 6 miesięcy.

16) Poszerzenie katalogu źródeł finansowania działalności KIS (art. 1 pkt 15 projektu ustawy)

Obecnie obowiązujące przepisy wymieniają wśród źródeł finansowania, utworzenia i działalności KIS środki pochodzące z Unii Europejskiej i dotacje pochodzące z dochodów własnych gminy. Pomimo że katalog ten jest otwarty, o czym świadczy użycie w art. 18 ust. 6 ustawy o zatrudnieniu socjalnym słowa „w szczególności”, projekt ustawy doprecyzowuje to brzmienie przez wskazanie *expressis verbis* również dotacji z dochodów gminy przeznaczonych na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. KIS realizuje w stosunku do swoich uczestników zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi. Dodatkowo, zostało wskazane, że działalność KIS może być finansowana z dotacji z budżetu państwa udzielonych w ramach resortowego programu na rzecz rozwoju CIS i KIS.

17) Zmiany w zakresie sprawozdawczości KIS (art. 1 pkt 16 projektu ustawy)

Do ustawy wprowadzono możliwość określenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w drodze rozporządzenia, wzoru sprawozdania dla KIS. Do tej pory sprawozdawczość tych podmiotów nie odzwierciedlała w wystarczającym

stopniu specyfiki ich działań. Jednocześnie było utrudnione także pozyskiwanie informacji zbiorczych. Zakres sprawozdania dla KIS jest zbliżony do informacji dotyczących funkcjonowania CIS, co ułatwi bardziej kompleksową ocenę funkcjonowania podmiotów zatrudnienia socjalnego. Zmiany w zakresie sprawozdawczości KIS wynikają z konieczności podniesienia jakości i porównywalności gromadzonych informacji. Pozwolą one w przyszłości bardziej adekwatnie ocenić potencjał tych podmiotów zatrudnienia socjalnego oraz efekty ich działań. Dane sprawozdania składane przez podmioty zatrudnienia socjalnego są podstawowym źródłem informacji wykorzystywanych przez GUS do przygotowywania opracowań dotyczących podmiotów reintegracyjnych. W wyniku wprowadzonych modyfikacji wyższej jakości dane będą służyć nie tylko ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego do monitorowania i programowania polityki w zakresie zatrudnienia socjalnego, ale również, za pośrednictwem statystyki publicznej, wszystkim zainteresowanym odbiorcom.

18) Program resortowy dla podmiotów zatrudnienia socjalnego (art. 1 pkt 18 projektu ustawy)

Biorąc pod uwagę zmieniającą się sytuację podmiotów zatrudnienia socjalnego, a także ich rolę w aktywizowaniu i reintegrowaniu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w projekcie ustawy zaproponowano rozwiązania pozwalające ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego na tworzenie i wdrażanie resortowych programów na rzecz zatrudnienia socjalnego. Programy takie mogą być istotnym uzupełnieniem dotychczasowych źródeł finansowania CIS i KIS. Jednocześnie pozwalają one na testowanie i wdrażanie nowych rozwiązań, a także promowanie dobrych praktyk. Nowy przepis ma charakter fakultatywny i stwarza on możliwość wsparcia CIS i KIS w ramach programów na rzecz zatrudnienia socjalnego, inicjowanych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Ponadto w ust. 2 wskazano, że przekazywanie dotacji w ramach programu będzie się odbywać z odpowiednim zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Rozwiązanie to pozwoli na wykorzystanie znanych i ugruntowanych mechanizmów współpracy z organizacjami pozarządowymi do wspierania podmiotów zatrudnienia socjalnego.

Ponadto projekt ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz niektórych innych ustaw zawiera następujące zmiany o charakterze doprecyzującym:

- 1) W art. 1 ust. 2 pkt 4 zmienianej ustawy poszerzono również kategorię osób zmagających się z problemami psychicznymi. Do tej pory w katalogu określonym w zmienianym przepisie były wskazane jedynie osoby chore psychicznie. Zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685) bardziej pojemną kategorią wskazywaną w tych przepisach są osoby z zaburzeniami psychicznymi, w której poza osobami chorymi psychicznie mieszczą się również osoby upośledzone umysłowo, a także osoby wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych. Z perspektywy realizacji celów ustawy o zatrudnieniu socjalnym nie ma powodu dla wyłączenia osób wskazanych w przywołanym powyżej przepisie z możliwości korzystania ze wsparcia reintegracyjnego. Podejście takie będzie również spójne z innymi katalogami określającymi osoby wykluczone społecznie, funkcjonującymi już obecnie w polskim porządku prawnym. Istotnym przykładem jest katalog osób, których zatrudnienie jest wymagane, aby ubiegać się o realizację zamówienia publicznego, które zostało zastrzeżone dla wykonawców będących zakładami pracy chronionej, spółdzielniami socjalnymi lub podmiotami, których głównym celem lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek jest społeczna i zawodowa integracja osób społecznie marginalizowanych zgodnie z art. 94 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, z późn. zm.) **(art. 1 pkt 1 lit. a).**
- 2) Doprecyzowano zakres informacji o podmiocie tworzącym CIS. Poza jego nazwą we wniosku będzie konieczne również określenie jego adresu siedziby. W praktyce rozwiązanie takie może ułatwić identyfikację i kontakt z podmiotem, który prowadzi CIS, co jest szczególnie ważne w sytuacji, w której miejsce funkcjonowania CIS różni się od siedziby instytucji tworzącej. Poza informacją o miejscu funkcjonowania CIS we wniosku o przyznanie statusu CIS powinny znaleźć się także informacje o miejscu realizacji usług reintegracyjnych, jeżeli podmiot tworzący przewiduje, że będzie je świadczyć także poza miejscem funkcjonowania CIS **(art. 1 pkt 3 lit. a i b projektu ustawy).**

- 3) Projekt doprecyzowuje, że zarówno absolwenci CIS, jak również KIS mogą zostać skierowani do pracy u pracodawcy lub CIS w ramach zatrudnienia wspieranego (**art. 1 pkt 14 lit. a projektu ustawy**).
- 4) Wydłużono okres objęty obowiązkową informacją o funkcjonowaniu CIS i KIS przedstawianą przez Radę Ministrów obu izbom parlamentu. Zmiana ta wynika w szczególności z faktu, że podstawowe informacje o funkcjonowaniu podmiotów zatrudnienia socjalnego są opracowywane, oraz prezentowane co roku przez Główny Urząd Statystyczny w informacji sygnałnej pn. *Centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej*. Za wydłużeniem okresu objętego sprawozdawczością przemawia również względnie stabilna sytuacja sektora zatrudnienia socjalnego (**art. 1 pkt 17 projektu ustawy**).
- 5) W projekcie ustawy dokonano zmiany w zakresie liczebności Rady Zatrudnienia Socjalnego, określając, że składa się ona z co najmniej 15 osób. Zmiana ta umożliwi ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego poszerzenie składu Rady Zatrudnienia Socjalnego oraz umożliwi zasiadanie w tej Radzie większej niż dotychczas liczbie przedstawicieli podmiotów zatrudnienia socjalnego. Rada Zatrudnienia Socjalnego jest ważnym organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Jej członkowie są powoływani przez tego ministra i uczestniczą w pracach Rady Zatrudnienia Socjalnego, nie pobierając wynagrodzenia. Do właściwej koordynacji polityki w obszarze zatrudnienia socjalnego jest niezbędny udział przedstawicieli różnych środowisk, zwłaszcza wywodzących się z podmiotów zatrudnienia socjalnego. W projekcie ustawy doprecyzowano również obowiązek pracodawców zatrudniających członków Rady Zatrudnienia Socjalnego do zwolnienia pracownika z obowiązku świadczenia pracy, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, w dniu, w którym uczestniczy on w posiedzeniu Rady Zatrudnienia Socjalnego. Pracodawca będzie więc zobowiązany do wypłaty wynagrodzenia również za dzień, w którym członek Rady będzie uczestniczył w posiedzeniu Rady. Dzięki tej modyfikacji osoby pełniące społecznie funkcję członka Rady Zatrudnienia Socjalnego nie będą ponosić kosztów (w postaci obniżenia wynagrodzenia) za udział w jej posiedzeniach (**art. 1 pkt 19 projektu ustawy**).

Zmiana w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119)

W projekcie przewidziano również zmianę art. 4¹ ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie przeznaczenia środków finansowych uzyskanych przez gminę z opłat za wydanie pozwoleń za sprzedaż napojów alkoholowych na zadania realizowane nie tylko przez CIS, ale również przez KIS. Takie rozwiązanie pozwoli uzupełnić źródła finansowania KIS, w których prowadzona reintegracja wspiera nie tylko proces reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu, ale również ma wymiar profilaktyczny. Wykluczenie społeczne spowodowane innymi czynnikami (bezrobociem, bezdomnością) może również sprzyjać popadaniu w alkoholizm, z tego względu wspieranie zarówno w CIS i KIS osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej jest ważnym elementem ograniczającym ryzyko powstania uzależnień.

Przepisy przejściowe i przepisy końcowe

W **art. 3** projektu ustawy wskazano, że wnioski o skierowanie do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez CIS, które zostały złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie ustawy, są rozpatrywane zgodnie z przepisami dotychczasowymi. Dzięki temu zmiany prawne nie powinny zaburzyć będących w toku procedur związanych z rozpoczęciem uczestnictwa w CIS, co jest istotne z perspektywy osób wykluczonych społecznie, zainteresowanych tą formą wsparcia.

Podobnie rozpatrzone powinny zostać również niezakończone sprawy związane z przyznaniem przez marszałka województwa dotacji na pierwsze wyposażenie CIS. Takie rozwiązanie pozwoli uniknąć sytuacji, w których zmiana przepisów mogłaby negatywnie wpłynąć na instytucje tworzące CIS, powodując np. opóźnienia w rozpoczęciu działalności przez te jednostki (**art. 4**).

W **art. 5** projektu ustawy uregulowano sytuację uczestników, którzy rozpoczęli odbywanie okresu próbnego w CIS przed dniem wejścia w życie projektu ustawy. Otrzymają oni świadczenie integracyjne na dotychczasowych zasadach, tj. w wysokości 50% zasiłku dla bezrobotnych.

Art. 6 projektu ustawy reguluje kwestie związane prawem do dodatkowych dni wolnych od zajęć w CIS. Osoby, które zostały zakwalifikowane, po okresie próbnym, do uczestnictwa w zajęciach CIS w przypadku przedłużenia uczestnictwa będą mogły

skorzystać z dodatkowych dni wolnych, których wymiar będzie ustalany proporcjonalnie do okresu przedłużenia uczestnictwa. Zastosowanie będą więc miały nowe, bardziej korzystne dla uczestnika regulacje.

W **art. 7** projektu ustawy przesądzono, że w stosunku do osób, które zaczęły uczestniczyć w zajęciach i przestały w nich uczestniczyć przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, przysługuje świadczenie integracyjne za okres niezdolności do uczestniczenia w zajęciach wskutek choroby potwierdzonej przez lekarza w wymiarze i na nowych, bardziej korzystnych zasadach określonych w art. 15 ust. 7a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. W związku z powyższym uczestnikowi będzie przysługiwało dodatkowych 7 dni niezdolności do uczestniczenia spowodowanej chorobą, za które świadczenie integracyjne będzie przysługiwało. W zakresie wykorzystanych przed wejściem w życie projektu ustawy dni niezdolności do uczestnictwa w wyniku choroby oraz wysokości świadczenia integracyjnego za te dni zastosowanie będą mieć przepisy dotychczasowe.

Art. 8 projektu ustawy przewiduje stosowanie przepisów dotychczasowych do umów o skierowanie do pracy, o których mowa w art. 16 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy. Dzięki temu zarówno osoby skierowane do zatrudnienia wspieranego, pracodawcy oraz powiatowe urzędy pracy unikną sytuacji, w której zmiana warunków funkcjonowania tego instrumentu mogłaby negatywnie wpłynąć na trwałość zobowiązań.

Zgodnie z brzmieniem **art. 9** projektu ustawy Rada Zatrudnienia Socjalnego wybrana przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pełni swoje funkcje do czasu upływu kadencji, na którą została wybrana. Zmiana przepisów nie dotyczy ani składu, ani kompetencji rady. Z tego względu przyjęto założenie, że przerwanie kadencji obecnej rady byłoby nieuzasadnione, ponieważ zmiany wprowadzane w ustawie nie mają wpływu na aspekty, które zadecydowały o wyborze członków rady.

Wyżej wymienione przepisy przejściowe są wystarczające, a w pozostałym zakresie regulowanym w projekcie ustawy przepisy przejściowe są zbędne.

W **art. 10** projektu ustawy proponuje się, aby przepisy art. 15 ust. 1, 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą miały zastosowanie od dnia 1 stycznia 2022 r.

Wyżej wymienione przepisy podnoszące wysokość świadczenia integracyjnego w okresie próbnym i w okresie uczestnictwa oraz wydłużenie uczestnictwa w CIS z uwagi na finansowanie tych rozwiązań z Funduszu Pracy powinny obowiązywać od nowego roku.

W **art. 11** projektu ustawy proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 4, który wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Przepisy ujęte w art. 1 pkt 4 projektu ustawy dotyczą tworzenia i udostępniania przez wojewodę na stronie podmiotowej urzędu go obsługującego rejestru podmiotów, które uzyskały status CIS. Odroczenie terminu wejścia w życie tego przepisu umożliwi wojewodzie przygotowanie się do realizacji nowego zadania.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii właściwych organów i instytucji Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Banku Centralnego, na podstawie § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Rozwiązania zaproponowane w projekcie ustawy nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed – Sekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Aneta Stachowicz – Naczelnik Wydziału ds. Prawnych i Legislacji (tel. 022 661 16 84, e-mail: aneta.stachowicz@mriips.gov.pl)	Data sporządzenia 22 listopada 2021 r. Źródło Inne – inicjatywa własna Nr w Wykazie prac UD 212
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176), zwana dalej „ustawą”, przeciwdziała marginalizacji grup społecznych oraz skutkom wykluczenia społecznego przez reintegrację zawodową i społeczną realizowaną przez centra integracji społecznej lub kluby integracji społecznej (dalej: „CIS” i „KIS”) oraz w postaci instytucji zatrudnienia wspieranego. Zmieniająca się sytuacja na rynku pracy na przestrzeni ostatnich lat, w szczególności spadek bezrobocia oraz pozostawanie bez zatrudnienia osób najbardziej oddalonych od rynku pracy, często borykających się ze sprzężonymi problemami życiowymi, powoduje konieczność zmiany ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. Intencją ustawodawcy jest motywowanie osób wykluczonych społecznie do podjęcia reintegracji zawodowej i społecznej w celu wykształcenia odpowiednich postaw życiowych, pełnienia ról społecznych zarówno w miejscu pracy czy zamieszkania oraz odbudowania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

Opierając się na dostępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), na przestrzeni ostatnich 8 lat (2012–2019) systematycznie rosła liczba podmiotów zatrudnienia socjalnego. Jednocześnie należy pamiętać, że wspieranie procesu reintegracji społecznej i zawodowej w formule zatrudnienia socjalnego nie jest zadaniem obowiązkowym samorządu. Ustawa o zatrudnieniu socjalnym reguluje możliwość sięgnięcia po tę formę kształtowania lokalnej sytuacji społecznej, pozostawiając decyzję w tym zakresie po stronie podmiotów, które mogą tworzyć CIS lub KIS, tj. jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych i podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.). Mechanizm ten zapewnia, że utworzenie CIS lub KIS jest powiązane z lokalną sytuacją społeczną, a także z uwarunkowaniami lokalnego rynku pracy. Biorąc pod uwagę fakultatywny charakter instrumentów przewidzianych w ustawie, należy przyjąć, że systematyczny wzrost zainteresowania jest odpowiedzią na wciąż niezaspokojone potrzeby dotyczące reintegracji w takiej formule. Jednocześnie takie systemowe ulokowanie podmiotów zatrudnienia socjalnego jest zbliżone do rozwiązywania jednostek reintegracyjnych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, tj. warsztatów terapii zajęciowej. Zaproponowane w ustawie zmiany warunków funkcjonowania podmiotów zatrudnienia socjalnego nie modyfikują w sposób zasadniczy założeń funkcjonowania tych podmiotów. Wypracowane wspólnie z Radą Zatrudnienia Socjalnego – ciałem opiniodawczo-doradczym w sprawach zatrudnienia socjalnego, działającym przy ministrze właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego – rozwiązania ułatwiają m.in.: funkcjonowanie podmiotów zatrudnienia socjalnego, organizację procesu reintegracji, a także rozszerzają niektóre uprawnienia uczestników CIS. Jednocześnie w projekcie ustawy znalazły się też rozwiązania pozwalające ujednolicić system monitorowania działalności podmiotów zatrudnienia socjalnego, dzięki czemu obraz tego sektora będzie pełniejszy.

Zmiany w sektorze zatrudnienia socjalnego wynikają z różnych czynników, jednakże kluczową rolę odgrywa sytuacja na rynku pracy. Chociaż od 2013 r. stopa bezrobocia rejestrowanego systematycznie spada, z 13,4% w grudniu 2013 r. do 5,2% w grudniu 2019 r., w analogicznym okresie rosła liczba zarówno podmiotów zatrudnienia socjalnego, jak i osób korzystających z ich wsparcia. W 2019 r. podmioty zatrudnienia socjalnego działały w 230 z 380 powiatów. W ponad 60% powiatów, w których funkcjonowały KIS lub CIS, stopa bezrobocia rejestrowanego była wyższa od wartości tego wskaźnika dla danego województwa. Podmioty zatrudnienia socjalnego odgrywają również istotną rolę w powiatach, w których stopa bezrobocia rejestrowanego nie przekracza średniej krajowej dla tego wskaźnika. Ilustracją tego zjawiska jest wyraźna zmiana profilu uczestników obserwowana w analizowanym okresie. W 2012 r. prawie 70% uczestników CIS stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, w 2019 r. ich odsetek stanowił około 42%. W tym okresie zwiększał się systematycznie udział osób niepełnosprawnych oraz uzależnionych od alkoholu i narkotyków. Jednocześnie dostępne statystyki pozwalają uchwycić jedynie jedną przesłankę zagrażającą wykluczeniem społecznym osób korzystających ze wsparcia CIS lub KIS. Badania jakościowe, a także informacje przekazywane przez członków Rady Zatrudnienia Socjalnego potwierdzają, że wśród osób długotrwale bezrobotnych również często występują inne problemy społeczne. Zmiany w tym zakresie wymagają działań ułatwiających prowadzenie reintegracji zarówno adresowanych do uczestników, jak i do podmiotów prowadzących. Konieczne jest także dalsze rozwijanie systemu monitorowania sektora

zatrudnienia socjalnego.

Odsetek osób, które kończyły zajęcia w CIS (według Informacji o funkcjonowaniu centrów i klubów integracji społecznej) za okres 2018–2019, wynosił średnio 52%; podobnie jak odsetek osób uznawanych za absolwentów KIS (30,2%). Ma to związek ze złożonymi problemami uczestników, wynikającymi z długiego czasu pozostawania poza rynkiem pracy, uzależnieniami czy kwestiami rodzinnymi, co przyczynia się do znacznej rotacji uczestników. Skuteczność działań realizowanych w CIS-ach i KIS-ach w kontekście poprawy sytuacji beneficjentów nie ma charakteru mierzalnego w sposób ściśle wyznaczony w statystykach, obserwowalna jest natomiast w wymiarze indywidualnym. Jak wskazano, działania reintegracyjne są kierowane do grup szczególnie wymagających, wobec których wcześniej prowadzone działania często nie odniosły zamierzonego skutku, a droga do pełnego uczestnictwa zarówno w życiu społecznym, jak i zawodowym jest długa. Niemniej w wyniku działań prowadzonych w CIS-ach i KIS-ach udaje się doprowadzić do usamodzielnienia ekonomicznego przez znalezienie zatrudnienia, rozpoczęcie działalności gospodarczej, działalności w formie spółdzielni socjalnej lub udziału w pracach interwencyjnych czy robotach publicznych.

W 2018 r. 2,4 tys. uczestników (20,2% ogółu osób uczestniczących w zajęciach), a w 2019 r. 2,1 tys. uczestników (18,8% ogółu osób uczestniczących w zajęciach) CIS-ów po zakończeniu kursów osiągnęło pewien stopień niezależności ekonomicznej i wróciło na rynek pracy lub otrzymało status osoby biernej zawodowo, korzystającej z ubezpieczeń społecznych. W 2019 r. 71% tej grupy stanowiły osoby, które znalazły zatrudnienie u pracodawców bez jakiegokolwiek formy zatrudnienia wspieranego. 13% uczestników zostało skierowanych do odbycia stażu zawodowego. 5% zostało objętych zatrudnieniem wspieranym. W pojedynczych przypadkach uczestnicy zajęć w CIS-ach usamodzielnili się dzięki rozpoczęciu działalności gospodarczej lub założeniu spółdzielni socjalnej. 7% uczestników po ukończeniu zajęć nabyło prawo do emerytury lub renty. Wskazuje się, że uczestnicy KIS-ów są grupą niezwykle trudną w reintegracji, jako że sami cierpią na różnorakie deficyty wynikające z ograniczeń spowodowanych złym stanem zdrowia (w tym niepełnosprawnością), doświadczeń i złożonej sytuacji życiowej. Liczba osób, które odzyskały pewien stopień samodzielności po ukończeniu KIS-u, była szacowana w 2019 r. na 3,6 tys. Wśród nich największą grupę stanowią osoby, które zostały skierowane do prac społecznie użytecznych (42%), oraz osoby, które podjęły zatrudnienie u pracodawcy (41%).

Obecnie potencjalni uczestnicy CIS i KIS napotykają różnorodne bariery uczestnictwa w CIS i KIS, np. bariery formalne w postaci katalogu warunków uprawniających do uczestnictwa. O dostępie do instrumentów przewidzianych w ustawie decyduje obecnie m.in. przesłanka ubóstwa, a nie rzeczywista sytuacja ograniczająca uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i rodzinnym. Inny przykład to bariery finansowe. Uczestnicy często borykają się z trudną sytuacją bytową i sygnalizują problem zbyt niskiej wysokości świadczenia integracyjnego oraz jego obniżoną wysokość w okresie próbnym. Dodatkowo uczestnik CIS, pobierając świadczenie integracyjne, może utracić prawo do korzystania z finansowych świadczeń z pomocy społecznej. Istotne są bariery o charakterze motywacyjnym. Konieczna jest zachęta do podjęcia uczestnictwa i rekompensata związana z kosztami wynikającymi z udziału w zajęciach od momentu ich rozpoczęcia. Występują również bariery organizacyjne. Z uwagi na to, że do CIS trafiają osoby, które wymagają zastosowania bardziej wymagających i jednocześnie czasochłonnych działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej, częstym problemem jest brak możliwości wydłużenia uczestnictwa ponad 18 miesięcy. W okresie uczestnictwa w zajęciach w CIS za okres niezdolności do uczestniczenia w zajęciach wskutek choroby potwierdzonej przez lekarza, nie dłuższy niż 14 dni, świadczenie integracyjne ulega zmniejszeniu o 1/40 za każdy dzień niezdolności. Za każdy kolejny dzień niezdolności do uczestniczenia w zajęciach w CIS świadczenie nie przysługuje. Biorąc pod uwagę, że uczestnikami CIS mogą być osoby w większym stopniu narażone na choroby i dolegliwości uniemożliwiające podjęcie zajęć w CIS, ten limit stanowi istotną barierę dla uczestników. Obecne przepisy nie pozwalają również na elastyczność godzin pobytu oraz umożliwiają skorzystanie tylko z 6 dni wolnych od zajęć, za które przysługuje świadczenie integracyjne w pełnej wysokości. Taki stan rzeczy może prowadzić do sytuacji, w których uczestnik CIS, nie mogąc z przyczyn od siebie niezależnych (np. ze względu na konieczność opieki nad dzieckiem lub niesamodzielnym członkiem rodziny) uczestniczyć w zajęciach, nie zakończy realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W związku z funkcjonowaniem ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym w obrocie prawnym od ponad 15 lat koniecznością stała się nowelizacja jej przepisów w celu dostosowania rozwiązań w niej przyjętych do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych, w szczególności uwzględniających sytuację na rynku pracy. Przede wszystkim przyjęte w projekcie ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi rozwiązania skupiają się na uczestniku zajęć w CIS – osobie wykluczonej społecznie, która nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb własnym staraniem. Proponowane rozwiązania mają w szczególności zachęcić osobę wykluczoną społecznie do podjęcia aktywnych działań przez uczestnictwo w zajęciach organizowanych przez CIS w celu zdobycia kompetencji i kwalifikacji umożliwiających podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

Po pierwsze projekt ustawy zakłada rezygnację z obowiązku spełnienia przesłanki ubóstwa decydującej o dostępie do instrumentów przewidzianych w ustawie. Zmiana ta wynika z faktu, że podstawową kwestią decydującą o możliwości skorzystania ze wsparcia przewidzianego w ustawie jest wykluczenie społeczne (sytuacja uniemożliwiająca lub ograniczająca uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i rodzinnym). Ubóstwo zaś, mogące być zarówno przyczyną, jak i skutkiem wykluczenia społecznego nie powinno mieć decydującego wpływu na dostęp do określonego

w ustawie wsparcia, którego celem jest włączenie społeczne i zawodowe. Dodatkowo, w przypadku osób wymienionych w art. 1 ust. 2 pkt 1–4 i pkt 6–8 ustawy, decyzję o skierowaniu do CIS podejmuje ośrodek pomocy społecznej, który niekiedy decyzję o skierowaniu do CIS opierał na kryterium dochodowym uprawniającym do uzyskania świadczeń z pomocy społecznej. W rezultacie w wyniku zmiany ustawy osoby, których sytuacja życiowa faktycznie powoduje wykluczenie społeczne i zawodowe, a dochód nieznacznie przekracza kryteria dochodowe (np. ze względu na to, że prowadzą wspólne gospodarstwo domowe z rodzicami), będą mogły zostać skierowane do CIS.

Po drugie w projekcie ustawy zostało przewidziane podwyższenie wysokości świadczenia integracyjnego przysługującego uczestnikowi zajęć w CIS. Projekt ustawy zakłada, że z tytułu uczestnictwa w zajęciach w CIS uczestnikowi przysługuje świadczenie integracyjne w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych (dotychczas 100% zasiłku). Uczestnikami zajęć w CIS są osoby, które wymagają szczególnej pomocy, stąd też zakres usług świadczonych przez CIS zawiera elementy szeroko pojmowanej edukacji, umożliwiającej powrót do pełnienia ról społecznych oraz przywracania wśród uczestników zdolności świadczenia pracy na otwartym rynku pracy. Faktycznie uczestnicy zajęć w CIS wykonują określone zadania w ramach programu reintegracji zawodowej i są zobowiązani do regularnego uczestnictwa w zajęciach. Jednocześnie warto podkreślić, że część uczestników może ponosić dodatkowe koszty np. koszt dojazdów do CIS czy do miejsc, gdzie realizują program reintegracji zawodowej. Warto zwrócić uwagę, że świadczenie integracyjne, które otrzymuje uczestnik CIS, wlicza się do kryterium dochodowego, a co za tym idzie uczestnik CIS, pobierając świadczenie integracyjne, może utracić prawo do korzystania z finansowych świadczeń z pomocy społecznej. Podniesienie wysokości świadczenia pozwoli zrekompensować ewentualne obniżenie przychodów wynikające z przekroczenia progów dochodowych uprawniających do korzystania z zasiłków w ramach pomocy społecznej, a także będzie dodatkowym walorem motywującym do podjęcia reintegracji. Taki kierunek zmian wynika m.in. z raportu podsumowującego wyniki pogłębionych wywiadów z przedstawicielami Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów zatrudnienia socjalnego, a także organizacji pozarządowych, przeprowadzonych przez Instytut Pracy i Praw Socjalnych. Ponadto podniesienie wysokości świadczenia integracyjnego do 120% zasiłku dla bezrobotnych, będącego dla osób wykluczonych społecznie często jedynym źródłem utrzymania w trakcie realizowania reintegracji zawodowej i społecznej w ramach CIS, ma również istotne znaczenie ze względu na ich sytuację bytową. Problem zbyt niskiej wysokości świadczenia integracyjnego był wielokrotnie sygnalizowany przez uczestników, jak i członków Rady Zatrudnienia Socjalnego.

Ponadto w projekcie zaproponowano również rezygnację z obniżonej wysokości świadczenia integracyjnego w okresie próbnym. Rozwiązanie to będzie dodatkową motywacją do większego zaangażowania uczestnika w działania podejmowane przez CIS. Przyjmowane do CIS osoby doświadczają różnorodnych barier, w tym o charakterze motywacyjnym. Pełna wysokość świadczenia integracyjnego od 1. miesiąca będzie stanowiła istotną zachętę do podjęcia uczestnictwa. Zmiana ta wynika także z faktu, że uczestnik ponosi koszty związane z udziałem w zajęciach od momentu ich rozpoczęcia.

Kolejna zmiana dotyczy uelastycznienia czasu pobytu w CIS. Obecne przepisy przewidują, że czas dziennego uczestnictwa w CIS wynosi przynajmniej 6 godzin dziennie. Projekt ustawy umożliwia większą swobodę, ograniczając się do wskazania tygodniowego czasu pobytu w CIS do min. 30 godzin, przy jednoczesnym zaznaczeniu, że nie może on też być dłuższy niż 40 godzin.

Projekt przewiduje również możliwość przedłużenia okresu uczestnictwa w CIS. Z uwagi na to, że do CIS trafiają osoby, które wymagają zastosowania bardziej wymagających i jednocześnie czasochłonnych działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej, projekt ustawy zakłada, że czas uczestnictwa w zajęciach CIS będzie mógł zostać przedłużony na dodatkowy okres, nieprzekraczający 12 miesięcy (obecnie 6 miesięcy), czyli maksymalny okres uczestnictwa wyniosłby 24 miesiące (obecnie 18 miesięcy).

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, w okresie uczestnictwa w CIS na wniosek uczestnika kierownik CIS może przyznać do 6 dni wolnych od zajęć w CIS, za które przysługuje świadczenie integracyjne w pełnej wysokości. Liczba wolnych dni nie jest uzależniona od długości okresu uczestnictwa. Z doświadczenia wynika, że w przypadku wielomiesięcznego programu wskazana dotychczas w ustawie liczba dni wolnych jest niewystarczająca. Taki stan rzeczy może prowadzić do sytuacji, w których uczestnik CIS, nie mogąc z przyczyn od siebie niezależnych (np. ze względu na konieczność opieki nad dzieckiem lub niesamodzielnym członkiem rodziny) uczestniczyć w zajęciach, nie zakończy realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego. Dlatego projekt ustawy przewiduje zwiększenie dni wolnych od zajęć do 6 dni dodatkowych w przypadku przedłużenia uczestnictwa. Wymiar dodatkowych dni wolnych ustala się proporcjonalnie do okresu przedłużenia uczestnictwa.

Dodatkowo, zgodnie z obecnym brzmieniem art. 15 ust. 7a ustawy, w okresie uczestnictwa w zajęciach w CIS za okres niezdolności do uczestniczenia w zajęciach wskutek choroby potwierdzonej przez lekarza, nie dłuższy niż 14 dni, świadczenie integracyjne ulega zmniejszeniu o 1/40 za każdy dzień niezdolności. Za każdy kolejny dzień niezdolności do uczestniczenia w zajęciach w CIS świadczenie nie przysługuje. Biorąc pod uwagę, że uczestnikami CIS mogą być, zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy, m.in. osoby niepełnosprawne, z zaburzeniami psychicznymi, uzależnione od alkoholu lub narkotyków, w wieku ponad 50 lat, które w większym stopniu są narażone na choroby i dolegliwości uniemożliwiające podjęcie zajęć w CIS, proponuje się zmianę limitu dni nieobecności z powodu choroby z 14 do 21 dni.

Odnosnie do instytucji zatrudnienia wspieranego projektodawca proponuje zmianę okresu, na który pracodawca zobowiązuje się zatrudnić uczestnika lub absolwenta CIS lub KIS, z 12 miesięcy do 6 miesięcy w zamian za refundację części wynagrodzenia do wysokości 100% zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne.

Obecne rozwiązanie zobowiązujące pracodawcę do zatrudnienia przez okres 12 miesięcy nie przynosiło zamierzonych rezultatów.

Ponadto projekt ustawy zawiera propozycję zmian usprawniających funkcjonowanie CIS i KIS.

Dotychczasowe przepisy uprawniali marszałka do przyznania dotacji jedynie na pierwsze wyposażenie CIS i KIS. W przypadku rozbudowy infrastruktury bądź otwarcia nowego warsztatu otrzymanie dotacji z tego źródła było niemożliwe. Natomiast projekt nowelizacji przewiduje taką możliwość i CIS będą mogły otrzymać od marszałka województwa dotacje na zakup wyposażenia.

Projekt proponuje również zmiany w zakresie sprawozdawczości. Do ustawy wprowadzono możliwość określenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w drodze rozporządzenia, wzoru sprawozdania dla KIS. Do tej pory sprawozdawczość tych podmiotów odbywała się w oparciu o formularze nieodpowiadające działaniom KIS, a jednocześnie utrudniające pozyskiwanie informacji zbiorczych. Zakres sprawozdania dla KIS będzie zbliżony do informacji dotyczących funkcjonowania CIS, co ułatwi bardziej kompleksową ocenę funkcjonowania podmiotów zatrudnienia socjalnego. Projekt zobowiązuje również KIS do składania ww. sprawozdania wojewodom w terminie do 31 marca, co także pozwoli prowadzić bardziej rzetelny i efektywny monitoring jednostek zatrudnienia socjalnego.

Dodatkowo proponowane zmiany przewidują również uprawnienia nadzorcze dla wojewody nad działalnością CIS w zakresie spełniania warunków określonych w art. 3 ust. 1 i 1a oraz art. 5 ust. 4 projektu ustawy. Wojewoda będzie miał prawo żądać dokumentów i informacji od instytucji tworzącej CIS, a także zostanie wyposażony w instrument przywołania CIS do wykonania odpowiednich czynności zapewniających prawidłowe funkcjonowanie jednostki.

Biorąc pod uwagę zmieniającą się sytuację podmiotów zatrudnienia socjalnego, a także ich rolę w aktywizowaniu i reintegrowaniu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w projekcie ustawy zaproponowano rozwiązania pozwalające ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego na tworzenie i wdrażanie resortowych programów na rzecz rozwoju zatrudnienia socjalnego. Programy takie mogą być istotnym uzupełnieniem dotychczasowych źródeł finansowania CIS i KIS. Jednocześnie pozwalają one na testowanie i wdrażanie nowych rozwiązań, a także promowanie dobrych praktyk.

Niniejsza nowelizacja przewiduje również zmianę w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119). Zmiana ta polega na umożliwieniu wspierania działalności nie tylko CIS, ale również KIS. Finansowanie działalności z dochodów z opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pozwoli uzupełnić źródła finansowania jednostek reintegracyjnych. Należy mieć na uwadze, że reintegracja w CIS i KIS wspiera nie tylko proces reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu, ale również ma wymiar profilaktyczny. Wykluczenie społeczne spowodowane innymi czynnikami (bezrobociem, bezdomnością) może również sprzyjać popadaniu w alkoholizm, z tego względu wspieranie w CIS i KIS osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej jest ważnym elementem ograniczającym ryzyko powstania uzależnień. Wprowadzane rozwiązania/instrumenty pozwolą na uatrakcyjnienie formuły zatrudnienia socjalnego dla potencjalnych uczestników w stosunku do możliwości pobierania np. zasiłku dla bezrobotnych. W konsekwencji może to skutkować wzrostem efektywności zatrudnieniowej uczestników i absolwentów CIS i KIS.

Skuteczność działań realizowanych w CIS-ach i KIS-ach w kontekście poprawy sytuacji beneficjentów można zaobserwować w wymiarze indywidualnym i nie ma ona charakteru mierzalnego w sposób ściśle wyznaczony w statystykach. Należy pamiętać, że działania reintegracyjne są kierowane do grup szczególnie wymagających, wobec których wcześniej prowadzone działania często nie odnosiły zamierzonego skutku, a droga do pełnego uczestnictwa zarówno w życiu społecznym, jak i zawodowym jest długa. Niemniej jednak w wyniku działań prowadzonych w CIS-ach i KIS-ach udaje się doprowadzić do usamodzielnienia ekonomicznego przez znalezienie zatrudnienia, rozpoczęcie działalności gospodarczej, działalności w formie spółdzielni socjalnej lub udziału w pracach interwencyjnych czy robotach publicznych.

Biorąc pod uwagę relację osób, które usamodzielniały się ekonomicznie do uczestników CIS, którzy w danym roku zakończyli udział w zajęciach, odsetek ten w 2018 r. – wg danych GUS – ukształtował się na poziomie 42%.

Liczba osób, które odzyskały pewien stopień samodzielności po ukończeniu KIS, była szacowana w 2019 r. na 3,6 tys. (40% uczestników).

Podsumowując, zmiany zaproponowane w projekcie ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym (...) mają na celu:

- a) poprawę sytuacji uczestnika CIS, w szczególności przez: podniesienie wysokości świadczenia, uelastycznienie czasu uczestnictwa w CIS, wydłużenie okresu uczestnictwa, przyznanie dodatkowych dni wolnych od zajęć, podniesienie górnego limitu premii motywacyjnej,
- b) ułatwienie i poprawę jakości funkcjonowania CIS, w szczególności przez: rezygnację z przesłanki ubóstwa przy kierowaniu do uczestnictwa w CIS, umożliwienie zakładania CIS i KIS przez spółdzielnie socjalne osób fizycznych, umożliwienie realizacji usług z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej, w ramach funkcjonującego CIS, w innej gminie, przyznanie kierownikowi CIS prawa do kwalifikacji uczestnika do dalszego uczestnictwa w zajęciach CIS,
- c) ułatwienie zatrudnienia absolwentów CIS przez pracodawców, w szczególności w ramach instytucji zatrudnienia wspieranego,
- d) wprowadzenie nowych możliwości ingerencji i udzielania wsparcia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w szczególności w ramach resortowych programów na rzecz rozwoju podmiotów zatrudnienia socjalnego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy. Projekt stanowi nowelizację rozwiązań istniejących w polskim porządku prawnym. W związku z funkcjonowaniem ustawy o zatrudnieniu socjalnym w obrocie prawnym od ponad 15 lat koniecznością stała się nowelizacja jej przepisów w celu dostosowania rozwiązań w niej przyjętych do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych, w szczególności uwzględniających sytuację na rynku pracy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Centra Integracji Społecznej	202 (2019 r.)	Dane administracyjne – Centralna Aplikacja Statystyczna	– zmiana kryteriów dostępu oraz warunków pobytu i wypłaty świadczeń uczestników CIS (opis przy grupie uczestników), – możliwość otrzymania od marszałka województwa dotacji na zakup wyposażenia. Dotychczasowe przepisy uprawniały marszałka do przyznania dotacji jedynie na pierwsze wyposażenie CIS, – zmiana okresu, na który pracodawca zobowiązuje się zatrudnić uczestnika lub absolwenta, z 12 miesięcy do 6 miesięcy, w zamian za refundację części wynagrodzenia do wysokości 100% zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne
Kluby Integracji Społecznej	296 (2019 r.)	Dane administracyjne – Centralna Aplikacja Statystyczna	– zmiany w zakresie sprawozdawczości KIS, poprawa jakości gromadzonych informacji, – możliwość otrzymania od marszałka województwa dotacji na zakup wyposażenia, – zmiana okresu, na który pracodawca zobowiązuje się zatrudnić uczestnika lub absolwenta, z 12 miesięcy do 6 miesięcy, w zamian za refundację części wynagrodzenia do wysokości 100% zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne
Uczestnicy zajęć w podmiotach zatrudnienia socjalnego	11 081 – CIS, 11 914-KIS. Razem 22 995 (2019 r.)	Dane administracyjne – Centralna Aplikacja Statystyczna	– rezygnacja z obowiązku spełnienia przesłanki ubóstwa decydującej o dostępie do instrumentów przewidzianych w ustawie, – podwyższenie wysokości świadczenia integracyjnego przysługującego uczestnikowi zajęć w CIS. Projekt ustawy zakłada, że z tytułu uczestnictwa w zajęciach w CIS uczestnikowi przysługuje świadczenie integracyjne w wysokości 120% zasiłku dla

			bezrobotnych, – rezygnacja z obniżonej wysokości świadczenia integracyjnego w okresie próbnym, – uelastycznienie czasu pobytu w CIS – tygodniowy czas pobytu w CIS do min. 30 godzin, – możliwość przedłużenia okresu uczestnictwa w CIS na dodatkowy okres, nieprzekraczający 12 miesięcy, – zwiększenie dni wolnych od zajęć do 6 dni dodatkowych w przypadku przedłużenia uczestnictwa, – zmiana limitu dni nieobecności z powodu choroby z 14 do 21 dni, – zmiana okresu, na który pracodawca zobowiązuje się zatrudnić uczestnika lub absolwenta, z 12 miesięcy do 6 miesięcy, w zamian za refundację części wynagrodzenia do wysokości 100% zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne
Marszałkowie województw	16	Dane administracyjne	Możliwość udzielenia dotacji na zakup wyposażenia. Dotychczasowe przepisy uprawniały marszałka do przyznania dotacji jedynie na pierwsze wyposażenie CIS.
Wojewodowie	16	Dane administracyjne	– uprawnienia nadzorcze dla wojewody w celu weryfikacji zgodności stanu faktycznego z informacjami zawartymi we wniosku o przyznanie statusu CIS, – obowiązek udostępniania rejestru CIS w formie edytowalnej na stronie internetowej przy równoczesnym ograniczeniu zakresu danych
Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	1	Dane administracyjne	– możliwość tworzenia i wdrażania resortowych programów na rzecz zatrudnienia socjalnego

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego w trybie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232 oraz z 2020 r. poz. 568 i 2157).

Projekt ustawy był konsultowany z organizacjami reprezentatywnymi w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego. Podstawa prawna prowadzenia konsultacji:

- art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) w odniesieniu do następujących organizacji:
 - 1) NSZZ „Solidarność”,
 - 2) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
 - 3) Forum Związków Zawodowych;
- art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809) w odniesieniu do następujących organizacji:
 - 1) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) Konfederacja „Lewiatan”,
 - 3) Związek Rzemiosła Polskiego,
 - 4) Związek Pracodawców Business Centre Club,
 - 5) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
 - 6) Federacja Przedsiębiorców Polskich.

Projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania także przez m.in. Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Radę Zatrudnienia Socjalnego.

Termin konsultacji publicznych, opiniowania i uzgodnień międzyresortowych wynosił co najmniej 14 dni. Natomiast w przypadku organów lub ciał opiniodawczo-doradczych, w stosunku do których odpowiednie ustawy przewidują dłuższy okres na ustosunkowanie się do przedłożonego projektu ustawy, termin konsultacji wynosił co najmniej 30 dni. Wyniki konsultacji publicznych, opiniowania i uzgodnień międzyresortowych zostały ujęte w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania, a także podsumowaniu uzgodnień, które są udostępnione w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2021 r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem		50,63	51,51	52,39	53,29	54,20	55,13	56,08	57,04	58,02	59,01	60,02	607,31
budżet państwa		8,01	8,15	8,29	8,43	8,57	8,72	8,87	9,02	9,17	9,33	9,49	96,05
budżet JST		8,01	8,15	8,29	8,43	8,57	8,72	8,87	9,02	9,17	9,33	9,49	96,05
FUS		34,61	35,21	35,81	36,42	37,05	37,68	38,33	38,99	39,66	40,34	41,03	415,12
NFZ		-	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,10
Wydatki ogółem		125,31	127,47	129,65	131,88	134,13	136,43	138,77	141,15	143,56	146,02	148,52	1 502,89
FP (zmniejszenie wydatków – zmiana sposobu refundacji zatrudnienia wspieranego)		-0,49	-0,50	-0,51	-0,52	-0,53	-0,54	-0,55	-0,56	-0,58	-0,59	-0,60	-5,97
FP		125,77	127,93	130,12	132,36	134,62	136,93	139,28	141,67	144,10	146,57	149,08	1 508,43
BP - koszty RZS		0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,33
JST - składka na ubezpieczenie zdrowotne		-	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,10
Saldo ogółem		-78,36	-79,70	-81,07	-82,45	-83,87	-85,30	-86,76	-88,25	-89,75	-91,29	-92,85	-939,66
FP		-125,28	-127,43	-129,61	-131,84	-134,09	-136,39	-138,73	-141,11	-143,52	-145,98	-148,48	-1 502,46
FUS		34,61	35,21	35,81	36,42	37,05	37,68	38,33	38,99	39,66	40,34	41,03	415,12
NFZ		-	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,10
budżet państwa		7,98	8,12	8,26	8,40	8,54	8,69	8,84	8,99	9,14	9,30	9,46	95,72
budżet JST		8,01	8,14	8,28	8,42	8,56	8,71	8,86	9,01	9,16	9,32	9,48	95,95
Źródła finansowania	Fundusz Pracy oraz w niewielkim zakresie budżet państwa oraz budżety JST.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Z uwagi na konieczność zapewnienia płynnego finansowania nowych rozwiązań z Funduszu Pracy w przepisie art. 10 zaproponowano, aby przepisy wprowadzające te rozwiązania, określone w art. 1 pkt 12 lit. a, c, d projektu, miały zastosowanie od dnia 1 stycznia 2022 r. Proponowane w ustawie rozwiązania zostaną sfinansowane w ramach otrzymanych limitów wydatków poszczególnych jednostek sektora finansów publicznych, w tym Funduszu Pracy, i nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel. Nowy mechanizm finansowania zatrudnienia wspieranego w pierwszym roku działania ustawy spowoduje oszczędność dla FP (przedstawione w tabeli powyżej w wydatkach FP ze znakiem												

minus).

Wyliczenia w oparciu o sprawozdania CIS z 2019 r. z Centralnej Aplikacji Statystycznej.

Założenia podstawowe:

Wyliczenie obejmuje maksymalne wydatki z FP, na które będzie się składać koszt podniesienia wysokości świadczenia integracyjnego oraz koszt możliwości wydłużenia okresu pobytu w CIS. Jako skutki finansowe dla sektora finansów publicznych przyjęto nowe koszty, a więc różnicę między wydatkami dotychczasowymi a nowymi.

W wyliczeniach przyjęto założenie, że każdy uczestnik otrzymuje całe świadczenie integracyjne przez maksymalny okres uczestnictwa w CIS. Rzeczywista kwota wydatkowana będzie niższa. Ze względu na brak w planowanych przepisach ograniczeń przyznawania motywacyjnej premii integracyjnej do wyliczeń przyjęto również założenie, że premię w maksymalnie wymiarze dostanie każdy uczestnik CIS. Przedstawiono więc maksymalne koszty z tytułu podniesienia wysokości tego świadczenia.

Dotychczasowa wysokość świadczenia integracyjnego (1240,80 zł + składki na ubezpieczenie społeczne 341,47 zł) = 1582,27 zł.

Wzrost świadczenia integracyjnego do 120% zasiłku ze składkami na ubezpieczenia społeczne (1488,96 + 409,76 zł) = 1898,72 zł.

Dotychczasowy koszt zatrudnienia wspieranego 100% kwoty zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne przez okres 3 miesięcy, 80% tej kwoty przez okres kolejnych 3 miesięcy oraz 60% przez następne 6 miesięcy = $3 \times 1582,27 \text{ zł} + 3 \times 80\% \times 1582,27 \text{ zł} + 6 \times 60\% \times 1582,27 \text{ zł} = 14240,43 \text{ zł}$.

Koszt zatrudnienia wspieranego zgodnie z nowym sposobem refundacji obejmującym 6 miesięczny okres wsparcia jest ustalany w oparciu o kwotę zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne $1582,27 \times 6 = 9493,62 \text{ zł}$.

- 1) Podniesienie wysokości świadczenia integracyjnego do wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych przez okres całego uczestnictwa w zajęciach CIS włącznie z okresem próbnym.

Różnica między kosztami po zwiększeniu wysokości świadczenia a dotychczasowymi kosztami:

$50\% \times 1582,27 \text{ zł} + 11 \times 1582,27 \text{ zł} - 12 \text{ miesięcy} \times 1898,72 \text{ zł} = -4588,53 \text{ zł}$ na uczestnika.

Skutki finansowe wynikające ze wzrostu świadczenia integracyjnego w perspektywie 10 lat obliczono w oparciu o średni przyrost liczby uczestników z ostatnich 6 lat, który wyniósł ok. 1,7%. Za wartość bazową przyjęto liczbę uczestników w 2019 r. 6900 uczestników – osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym rozpoczynających zajęcia w 2019 r. – daje to orientacyjną liczbę uczestników, którym w danym roku będzie wypłacane świadczenie integracyjne.

- 2) Możliwość przedłużenia okresu uczestnictwa w CIS z 6 do 12 miesięcy spowoduje wzrost wydatków FP.

Obecnie wydłużenie uczestnictwa z 12 do 18 miesięcy to koszt na uczestnika wynoszący $1582,27 \text{ zł} \times 6 = 9493,62 \text{ zł}$.

Po zmianach wydłużenie uczestnictwa będzie stanowiło koszt wynoszący $1898,72 \text{ zł} \times 12 = 22\,784,64 \text{ zł}$.

Tym samym koszt wydłużenia uczestnictwa na jednego uczestnika w CIS do 24 miesięcy wyniesie $22\,784,64 \text{ zł} - 9493,62 \text{ zł} = 13\,291,02 \text{ zł}$ na osobę. Skutki finansowe wynikające z wydłużenia okresu uczestnictwa w perspektywie 10 lat obliczono w oparciu o średni przyrost liczby uczestników z ostatnich 6 lat, analogicznie do wyliczeń z pkt 1.

- 3) Możliwość podniesienia wysokości motywacyjnej premii integracyjnej do 100% wysokości świadczenia integracyjnego nie spowoduje wydatków dla jednostek sektora finansów publicznych, ponieważ jest to świadczenie finansowane ze środków własnych CIS. Zwiększenie dodatku motywacyjnego uwzględniono natomiast przy wyliczeniu dochodów budżetu państwa i JST z tytułu zaliczek na podatek w związku z możliwością osiągnięcia wyższych dochodów przez uczestników CIS.

- 4) Dochód Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

	Dotychczasowe składki na ubezpieczenie społeczne od świadczenia integracyjnego wynoszą 341,47 zł, po zwiększeniu 409,76 zł. Różnica wynosi 68,29 zł. W związku z tym indywidualna różnica, w stosunku do obecnego stanu prawnego, wyniesie $68,29 \text{ zł} \times 18 + 409,76 \text{ zł} \times 6 = 3687,86 \text{ zł}$ (z uwzględnieniem motywacyjnej premii integracyjnej 3926,89 zł). Liczbę uczestników w perspektywie 10-letniej obliczono jak w pkt 1. 5) Dochód z podatków Zaliczka na podatek od świadczenia integracyjnego wzrośnie po zwiększeniu tego świadczenia. W obliczeniach wzięto pod uwagę również motywacyjną premię integracyjną jako część dochodu uczestników CIS. W związku z powyższym jako podstawę wyliczenia potencjalnych dochodów budżetu państwa i budżetów JST przyjęto zsumowaną kwotę świadczeń wynikających z nowelizacji ustawy (wzrost wysokości świadczenia, przedłużenie okresu reintegracji w CIS, możliwość podniesienia premii motywacyjnej). W zakresie potencjalnych dochodów podatkowych: – w okresie próbnym uczestnik otrzymuje obecnie 620,40 zł; po zmianach będzie to 1488,96 zł (wzrost dochodu o 868,56 zł), – w okresie uczestnictwa miesięczny wzrost dochodu wyniesie 248,16 zł – tym samym wzrost dochodów na jednego uczestnika (zakładając pełne przedłużenie uczestnictwa do 18 miesięcy obecnie i do 24 miesięcy po zmianach) powinien wynieść: $868,56 \text{ zł} + 17 \times 248,16 \text{ zł} + 6 \times 1488,96 \text{ zł} = 14\,021,04 \text{ zł}$ (po uwzględnieniu wzrostu fakultatywnej, motywacyjnej premii integracyjnej będzie to jeszcze dodatkowo 868,58 zł). 6) Zmiana sposobu refundacji wynagrodzenia w ramach zatrudnienia wspieranego spowoduje oszczędności FP (zmniejszenie wydatków). Dotychczasowy mechanizm refundacji miał charakter degresywny. Jednostkowy koszt zatrudnienia wspieranego obejmował refundację części wynagrodzenia przez okres pierwszych 12 miesięcy w wysokości nieprzekraczającej: 100% kwoty zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne przez okres 3 miesięcy, 80% tej kwoty przez okres kolejnych 3 miesięcy oraz 60% przez następne 6 miesięcy – rocznie daje to koszt 14 240,43 zł na osobę. Koszt zatrudnienia wspieranego zgodnie z nowym sposobem refundacji obejmującym 6 miesięczny okres wsparcia jest ustalany w oparciu o kwotę zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne $1582,27 \times 6 = 9493,62 \text{ zł}$. Oszczędności wynikające ze zmiany mechanizmu refundacji: – w przeliczeniu na osobę $14\,240,43 \text{ zł} - 9493,62 \text{ zł} = 4746,81 \text{ zł}$. W perspektywie 10-letniej uwzględniono średni przyrost liczby uczestników skierowanych do pracy z ostatnich 6 lat, który wyniósł ok. 2%. 105 – liczba uczestników CIS skierowanych do zatrudnienia wspieranego w 2019 r. 7) Dochód NFZ Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osoby objętej indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego stanowi kwota maksymalnego zasiłku stałego z pomocy społecznej (zgodnie z art. 81 ust. 8 pkt 8 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej), który aktualnie wynosi 645 zł. Podwyżka świadczenia integracyjnego nie wpłynie więc na zmiany dochodu NFZ. Jako efekt nowelizacji ustawy o zatrudnieniu socjalnym zakłada się natomiast sukcesywny przyrost liczby uczestników CIS. Dlatego do wyliczeń dochodu NFZ wzięto pod uwagę przewidywaną liczbę nowych uczestników, oszacowaną jak w punkcie 1. Koszt ww. składek został ujęty w tabeli także jako wydatek budżetu JST. 8) Wydatek budżetu państwa w ramach finansowania działań Rady Zatrudnienia Socjalnego. Przyjęto założenie, że koszty delegacji RZS będą dotyczyły minimum 15 osób przy średnio 4 spotkaniach w roku, a jako stawkę przyjęto 500 zł. Jest to stawka przyjmowana w szacowaniu kosztów w projektach w ramach PO WER w przypadku spotkań Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Na tej podstawie oszacowano, że budżet państwa poniesie wydatek w wysokości 30 tys. zł rocznie.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki					
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10
W ujęciu	duże przedsiębiorstwa						
		Łącznie (0–10)					

pieniężnym (w mln zł)	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	78,20	79,54	80,90	82,29	85,14	92,69	937,86
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	– pozytywny wpływ na sytuację osób wykluczonych społecznie oraz ich rodzin przez podniesienie wysokości świadczenia integracyjnego, podniesienie motywacji do chęci powrotu na otwarty rynek pracy, – wzrost dochodów, – poprawa kompetencji zawodowych oraz społecznych						
	pracodawcy	– zwiększenie liczby pracowników o potrzebnych kompetencjach						
Niemierzalne	społeczności lokalne	– zmniejszenie skali zagrożenia wykluczeniem społecznym w społecznościach lokalnych						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Do wyliczeń przyjęto zwiększenie świadczenia integracyjnego pomniejszonego o składki na ubezpieczenie społeczne oraz podatek, możliwość wydłużenia okresu pobierania świadczenia oraz możliwość uzyskania wyższej premii motywacyjnej. Przyjęto również założenie, że nowe możliwości ustawowe będą wykorzystane w maksymalnym wymiarze, więc należy zaznaczyć, że przedstawione skutki finansowe dla dochodów gospodarstw domowych także przedstawiają maksymalny pułap.

Dotychczasowa wysokość świadczenia integracyjnego wynosi 1240,80 zł, natomiast po podniesieniu będzie wynosić 1488,96 zł. Możliwość wydłużenia okresu pobierania świadczenia z 6 do 12 miesięcy również przysłuży się wzrostowi dochodów gospodarstw domowych. Nowelizacja zakłada także możliwość uzyskania o połowę większej motywacyjnej premii integracyjnej, czyli do wysokości 100% świadczenia integracyjnego – 1488,96 zł.

Przy wyliczeniach założono odprowadzanie podatku od osób fizycznych w wysokości ustalonej na rok 2021, a liczbę osób pobierających świadczenie obliczono w oparciu o średni przyrost liczby uczestników z ostatnich 6 lat, który wyniósł ok. 1,7%. Za wartość bazową przyjęto liczbę uczestników w 2019 r. 6900 uczestników – osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym rozpoczynających zajęcia w 2019 r. – daje to orientacyjną liczbę uczestników, którym w danym roku będzie wypłacane świadczenie integracyjne.

Założono także, że podniesienie wysokości świadczenia integracyjnego dla uczestników CIS, możliwość przyznania wyższej premii motywacyjnej oraz możliwość przedłużenia uczestnictwa w CIS poprawi sytuację ekonomiczną osób niepełnosprawnych. Ta grupa osób stanowi bowiem znaczący odsetek uczestników CIS (wg GUS w 2019 r. było 12,7% uczestników). Umożliwienie prowadzenia zajęć poza siedzibą centrum wpłynie natomiast na zwiększenie dostępności do zajęć, co może przełożyć się na zwiększenie zainteresowania zajęciami wśród osób niepełnosprawnych. Nie przewiduje się natomiast znaczącego wpływu na sytuację osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: ograniczenie zakresu danych w rejestrze, obowiązek publikacji rejestru, zmiana obowiązku sprawozdawczego	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

Zmiany w zakresie sprawozdawczości KIS wpłyną na podniesienie jakości i porównywalności gromadzonych informacji. Wojewodowie będą mieli obowiązek udostępniania rejestru CIS w formie edytowalnej na stronie internetowej, przy równoczesnym ograniczeniu zakresu danych. Zmiany wpłyną na zwiększenie transparentności funkcjonowania systemu zatrudnienia socjalnego.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie zmiany ustawy będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy. Przewiduje się zwiększenie liczby osób usamodzielnionych ekonomicznie. Uczestnicy CIS i KIS nabędą kompetencje umożliwiające usamodzielnienie ekonomiczne. Umiejętności uczestników CIS i KIS będą przystosowane do potrzeb pracodawców na współczesnym rynku pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne
☐ sytuacja i rozwój regionalny
☐ sądy powszechne,
administracyjne lub wojskowe

☐ demografia
☐ mienie państwowe
☐ inne:

☐ informatyzacja
☐ zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przepisy art. 15 ust. 1, 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie od dnia 1 stycznia 2022 r. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 4, który wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zgodnie z przepisami ustawy, centra i kluby integracji społecznej będą corocznie składać sprawozdania ze swojej działalności. Dzięki temu będzie możliwa ewaluacja realizacji oraz efektów zmian wprowadzonych w ustawie.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Raport z konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (UD 212)

Warszawa wrzesień 2021 r.

Niniejszy raport został sporządzony na podstawie § 51 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r., poz. 1006, z późn. zm.), zwanej dalej „Regulaminem pracy Rady Ministrów”. Zawiera on podsumowanie konsultacji publicznych i opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (UD 212).

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176) wprowadziła do porządku prawnego mechanizmy mające na celu przeciwdziałanie marginalizacji grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez objęcie ich działaniami z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej, realizowanymi przez centra oraz kluby integracji społecznej.

W związku z funkcjonowaniem ustawy o zatrudnieniu socjalnym w obrocie prawnym od ponad 17 lat koniecznością stała się nowelizacja przepisów w celu dostosowania rozwiązań w niej przyjętych do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych, w szczególności uwzględniających sytuację na rynku pracy.

Projekt ustawy został wpisany pod numerem UD 212 do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów w kwietniu 2021 r.

W ramach konsultacji publicznych, które trwały do dnia 25 sierpnia 2021 r. projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, w celu zapoznania się z nim przez wszystkie zainteresowane podmioty oraz przesłany do niżej wymienionych podmiotów:

- Ogólnopolski Związek Pracodawców Zakładów Aktywności Zawodowej i Innych Przedsiębiorstw Społecznych,
- Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych,
- Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności,
- Polski Związek Głuchych,
- Polski Związek Niewidomych,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji,
- Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta,
- CISTOR Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne,
- Fundacja Konwent Klubów i Centrów Integracji Społecznej,
- Fundacja Centrum PPP,
- Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych,
- Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego,
- Fundacja Pomocy Wzajemnej „Barka”,
- Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych,

- Instytut Pracy i Edukacji,
- Stowarzyszenie „Kreatywni dla biznesu”,
- Konfederacja Inicjatyw Pozarządowych Rzeczypospolitej,
- Caritas Polska,
- Fundacja Aktywizacja,

Uwagi do projektu zgłosiły:

- Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych,
- Centrum Integracji Społecznej w Białej Piskiej,
- Centrum Integracji Społecznej w Białej Podlaskiej,
- Centrum Integracji Społecznej w Giżycku,
- Centrum Integracji Społecznej w Godowie,
- Centrum Integracji Społecznej w Kielcach,
- Centrum Integracji Społecznej w Komarowie,
- Centrum Integracji Społecznej w Łojewie,
- Centrum Integracji Społecznej w Olsztynie,
- Centrum Integracji Społecznej w Piszczu prowadzone przez Stowarzyszenie Kobieta na PLUS,
- Centrum Integracji Społecznej w Toruniu,
- Centrum Integracji Społecznej w Zielonej Górze,
- Fundacja Centrum Edukacji dla Rozwoju,
- Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich,
- Fundacja Konwent Klubów i Centrów Integracji Społecznej,
- Fundacja Możesz Więcej,
- Fundacja Pandora w Pabianicach,
- Fundacja „PEStka”,
- Instytut Miejskich Inicjatyw w Kielcach,
- Kieleckie Forum Organizacji Pozarządowych,
- Klub Integracji Społecznej „Aktywni i Samodzielni” w Kowalewie Pomorskim,
- Klub Integracji Społecznej w Chełmnie,
- Klub Integracji Społecznej Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach,
- Klub Integracji Społecznej MOPR we Włocławku,
- Klub Integracji Społecznej „Nad Drwęcą” w Lubiczu,
- Kujawsko-Pomorski Konwent Centrów i Klubów Integracji Społecznej,
- Janowskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy „Humanus” w Janowie Lubelskim,
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Asystentów Rodziny,
- Stowarzyszenie EKOSK,

- Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych,
- Stowarzyszenie Oratorium - Przygoda Życia w Pabianicach,
- Stowarzyszenie PROREW,
- JSNP.HUMANUS spółka not-for-profit spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
- Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej prowadzony przez Fundację Barka,
- Regionalny Spółdzielczy Związek Rewizyjny w Olsztynie,

Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych wraz ze stanowiskiem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zamieszczono się w tabeli stanowiącej **załącznik nr 1** do niniejszego Raportu.

2. Omówienie wyników przeprowadzonego opiniowania

Projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania przez: Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Prokuratorię Generalną, Urząd Ochrony Danych Osobowych, organizacje pracodawców, związki zawodowe, Radę Dialogu Społecznego, Radę Działalności Pożytku Publicznego, Radę Zatrudnienia Socjalnego, Radę Pomocy Społecznej, Wojewodów, Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej.

Opinię wyraziły następujące instytucje:

- strona samorządowa w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Uwagi do projektu ustawy zgłoszone zostały przez Unię Metropolii Polskich, organizację samorządową wchodzącą w skład Komisji Wspólnej i Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, który zgłosił uwagi za pośrednictwem Biura Związku Województw RP.
- Komisja Wspólna na posiedzeniu w dniu 25 sierpnia 2021 r., na wniosek Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, upoważniła Zespół ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej do wyrażenia opinii wiążącej wobec projektu ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Projekt ustawy został pozytywnie zaopiniowany w dniu 13 września 2021 r.

Zestawienie uwag zgłoszonych przez stronę samorządową w ramach KWRiST oraz stanowisko organu wnioskującego wobec tych uwag przedstawia **załącznik nr 2** do Raportu.

- Wojewodowie: Lubelski, Lubuski, Łódzki, Małopolski, Mazowiecki, Opolski, Podkarpacki, Świętokrzyski i Warmińsko-Mazurski.

Zestawienie uwag zgłoszonych przez wojewodów oraz stanowisko organu wnioskującego przedstawia **załącznik nr 3** do Raportu.

- Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej: Dolnośląski OPS, ROPS Katowice, ROPS Kraków, ROPS Poznań, ROPS Toruń, ROPS Zielona Góra.

Zestawienie uwag zgłoszonych przez Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej oraz stanowisko organu wnioskującego wobec tych uwag przedstawia **załącznik nr 4** do Raportu.

- Rada Zatrudnienia Socjalnego
- KK NSZZ „Solidarność”
- Urząd Ochrony Danych Osobowych

Zestawienie uwag zgłoszonych przez Radę Zatrudnienia Socjalnego, organizację związkową i UODO oraz stanowisko organu wnioskującego wobec tych uwag przedstawia **załącznik nr 5** do Raportu.

3. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt ustawy nie wymagał przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

4. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 Regulaminu pracy Rady Ministrów, projekt ustawy został również udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Rodziny i Polityki Społecznej oraz na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania udziałem w pracach nad projektem w trybie ustawy o działalności lobbingsowej.

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Zestawienie uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
1.	Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych Fundacja Centrum Edukacji dla Rozwoju Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich Fundacja Możesz Więcej Fundacja Pandora w Pabianicach Fundacja „PESTka” Janowskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy „Humanus” w Janowie Lubelskim Ogólnopolskie Stowarzyszenie Asystentów Rodziny Stowarzyszenie EKOSK Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych Stowarzyszenie Oratorium - Przygoda Życia w Pabianicach Stowarzyszenie PROREW Instytut Miejskich Inicjatyw w Kielcach Kieleckie Forum Organizacji Pozarządowych Regionalny Spółdzielczy Związek Rewizyjny w Olsztynie JSNP.HUMANUS spółka not-for-profit spółka z ograniczoną odpowiedzialnością CIS w Białej Piskiej	Art. 1 ust. 2 UZS	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu. Zmiana pierwsza odnosilaby się przede wszystkim do poszerzenia grup docelowych a w art. 1 ust. 2 i 3. W art. 1 zmiany wymaga przede wszystkim pkt. 4 (chorych psychicznie) na: „4) osoby z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego”; - co stanowi naprawienie błędnego zapisu z 2003 r. zawężającego grupę osób z problemami zdrowia psychicznego, co eliminowało ich działań zatrudnienia socjalnego. Zmiana ta zgodna jest ogólnopolskimi tendencjami stosowanymi we wszystkich działaniach związanych z projektami europejskimi. Ponadto niezbędne jest poszerzenie grupy osób wykluczonych społecznie o następujące grupy: 9) osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu lub niewykonujące innej pracy	2. Przepisy ustawy stosuje się w szczególności do: 1) bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, 2) uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, 3) uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających, 4) osób z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego, 5) bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, 6) zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, 7) uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,	Uwaga częściowo uwzględniona Projektodawca doprecyzuje brzmienie art. 1 ust. 2 pkt 4 UZS w zakresie osób z zaburzeniami psychicznymi

CIS w Białej Podlaskiej CIS w Giżycku CIS w Godowie CIS w Kielcach CIS w Komarowie CIS w Łojewie CIS w Olsztynie CIS w Piszku prowadzone przez Stowarzyszenie Kobieta na PLUS CIS w Toruniu CIS w Zielonej Górze Kujawsko-Pomorski Konwent Centrów i Klubów Integracji Społecznej KIS Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach KIS w Chełmnie KIS MOPR we Włocławku KIS “Aktywni i Samodzielni” w Kowalewie Pomorskim KIS “Nad Drwęcą” w Lubiczu	zarobkowej, w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; 10) osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”; 11) osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 88, ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; 13) osoby podlegające ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jako domownik lub małżonek rolnika.”; Dodatkowo proponuje się dodanie dwóch kategorii osób wychodzących z placówek o charakterze całodobowym. Punkt 10 dotyczy osób usamodzielnianych z instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej. Punkt 11 dotyczy zaś osób pełnoletnich opuszczających dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy. Osobną kwestią jest dodanie nowego pkt. 13 umożliwiającego osobom	8) osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, 9) osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu lub niewykonujące innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; 10) osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”; 11) osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 88, ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; 12) osoby, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, 13) osoby podlegające ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jako domownik lub małżonek rolnika, - którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji uniemożliwiającej lub ograniczającej
---	--	--

			będących domownikami rolników aktywizowanie w ramach zajęć reintegracji zawodowej i społecznej. Propozycje te poszerzą w znaczny sposób działania Centrów, dając możliwość elastycznego podejścia i aktywizowania nowych kategorii osób dotychczas pomijanych przez system zatrudnienia socjalnego.	uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym”;	
2.	jw. WRZOS i inne podmioty	Art. 1 ust. 3 UZS	Proponujemy skreślenie ustępu 3 w art. 1 ustawy. Nowy punkt 9, w ust. 2 umożliwiłby objęcie osób biernych zawodowo nie będących jednocześnie osobami zatrudnionymi. Powinno to oznaczać skreślenie w art. 1, ust. 3 ustawy uniemożliwiającego prowadzenie reintegracji zawodową i społeczną osób pobierających świadczenia społeczne. W 2003 roku zapis ten wprowadzono w związku z potrzebą wsparcia przede wszystkim osób pozbawionych jakichkolwiek świadczeń społecznych. Obecnie stanowi ograniczenie nie mające uzasadnienia zwłaszcza w związku z potrzebą aktywizowania osób biernych zawodowo. Lepszym rozwiązaniem będzie natomiast określenie, że osoby pobierające świadczenia społeczne przekraczające wysokość świadczenia integracyjnego, nie otrzymują dodatkowego wsparcia, zaś osoby otrzymujące niższą wysokość mogą otrzymać wyrównanie do wysokości świadczenia, nie pozbawiając ich możliwości aktywizacji.		Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

3.	WRZOS i inne podmioty	Art. 2 pkt 1b UZS	Proponujemy nowe brzmienie tego punktu. Propozycja związana jest z propozycją zmiany w art. 18a o indywidualnej umowie integracyjnej.	„1b) absolwencie klubu integracji społecznej – oznacza to osobę, która uczestniczyła w klubie integracji społecznej przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada ważne zaświadczenie, o którym mowa w art. 18 ust. 5a, oraz zrealizowała postanowienia kontraktu socjalnego lub indywidualnej umowy reintegracyjnej;	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
4.	WRZOS i inne podmioty	Art. 2 pkt 1b UZS	Proponujemy dodanie nowego punktu 1c) po obecnym punkcie 1b w art. 2 ustawy. odnosi się do zmian w zakresie świadczeń integracyjnych. Obecna wysokość świadczenia oparta na zasiłku dla bezrobotnych w żaden sposób nie premiuje działań proaktywnych. Nawet ostatni wzrost zasiłku stawia uczestników na warunkach stricte niewolniczych stawek głodowych. Niezbędne jest powiązanie świadczenia nie z zasiłkiem ale wynagrodzeniem minimalnym jako bardziej adekwatnym do kwestii uczestnictwa w Centrach. Dlatego też niezbędne jest wprowadzenie następujących zmian	1c) najniższym wynagrodzeniu – oznacza to minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące w grudniu roku poprzedniego, ustalane na podstawie odrębnych przepisów”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Charakter zadań realizowanych przez uczestników cis zwłaszcza w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej nie może być utożsamiany z wykonywaniem zadań w ramach stosunku pracy. W związku z tym wysokość świadczenia integracyjnego nie powinna być, zdaniem Projektodawcy, powiązana z wysokością minimalnego wynagrodzenia. Świadczenie integracyjne, co do zasady ma charakter osłony socjalnej i jednocześnie oddziałuje motywująco na podejmowanie aktywności zawodowej przez uczestnika. Zbliżony charakter ma zasiłek dla bezrobotnych. Jednocześnie, w opinii Projektodawcy, zwiększenie świadczenia integracyjnego do wys. 120% zasiłku dla bezrobotnych będzie mieć charakter proaktywizacyjny.
5.	WRZOS i inne podmioty	Art. 2 pkt 9 UZS	Proponujemy skreślenie punktu 9 w art. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym. odnosi się do zmian w zakresie świadczeń integracyjnych. Obecna wysokość świadczenia		Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy (jw.)

			oparta na zasiłku dla bezrobotnych w żaden sposób nie premiuje działań proaktywnych. Nawet ostatni wzrost zasiłku stawia uczestników na warunkach stricte niewolniczych stawek głodowych. Niezbędne jest powiązanie świadczenia nie z zasiłkiem ale wynagrodzeniem minimalnym jako bardziej adekwatnym do kwestii uczestnictwa w Centrach. Dlatego też niezbędne jest wprowadzenie zmiany odwołującej się do parametru najniższego wynagrodzenia za pracę.		
6.	WRZOS i inne podmioty	Art. 3 ust. 1	Proponujemy dodanie nowego punktu 5 i 6 w tym ustępie. Propozycja ma na celu umożliwienie poszerzenia ośnośnie celów funkcjonowania CIS i KIS. Obecnie ustawa w art. 3 przewiduje cztery cele funkcjonowania Centrum. Wydaje się, że należy wprowadzić dodatkowe cele działania związane ze z poszerzeniem mającym na celu zwiększanie i podtrzymanie aktywności społecznej lub zawodowej. Szczególne istotne jest umożliwienie działań związane ze usamodzielnianiem osób przebywających dotychczas w placówkach całodobowych.	„5) zwiększenie lub podtrzymywanie aktywności społecznej lub zawodowej osób, które nie są w stanie zaktywizować się zawodowo; 6) wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających dotychczas w placówkach całodobowych lub pieczy zastępczej;”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
7.	WRZOS i inne podmioty	Art. 3	Proponujemy dodanie nowego ustępu 1a. Propozycja związana jest z poszerzeniem działań Centrów i umożliwienie dodatkowego elementu o charakterze mieszkaniowym. W przypadku Centrów należałoby wprowadzić możliwość prowadzenia mieszkań chronionych, które mogłyby wzbogacić ofertę działań zatrudnienia socjalnego jako działania	„1a. Centrum może prowadzić mieszkania chronione, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej na rzecz swoich uczestników.”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy CIS zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym nie posiada odrębnej osobowości prawnej od instytucji go tworzącej. Instytucja tworząca CIS będąca jednocześnie organizacją pozarządową po uzyskaniu statusu OPP będzie mogła, zgodnie z art. 53

			kompleksowego zwłaszcza w przypadku osób bezdomnych, usamodzielnianych czy też osób z problemami zdrowia psychicznego.		ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, prowadzić mieszkania chronione.
8.	WRZOS i inne podmioty	Art. 3 ust. 2 pkt 3	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu. Poszerzenie zapisu dotychczas ograniczonego wyłącznie do spółdzielni zakładanej przez osoby prawne co było niezrozumiałe.	„3. Podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688, 1570 i 2020)”	Uwaga bezprzedmiotowa Projekt przewiduje taką zmianę ustawy.
9.	WRZOS i inne podmioty	Art. 4 ust. 1	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu	„1. Wniosek o przyznanie statusu Centrum instytucja tworząca składa do wojewody właściwego ze względu na miejsce funkcjonowania Centrum;”	Wyjaśnienie Projektodawca nie dokonuje zmian w zakresie brzmienia art. 5 ust. 1 ustawy o zs.
10.	WRZOS i inne podmioty	Art. 5 ust. 2	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu. Wydaje się, że nadawanie statusu okresowego stanowi relik, zwłaszcza, że CIS podlega stałej kontroli wojewody, który może ten status odebrać.	„2. Status Centrum nadaje się bezterminowo.”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
11.	WRZOS i inne podmioty	Art. 8 ust. 1	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu. Proponujemy wprowadzenie możliwości wsparcia na wyposażenie również dla klubów integracji społecznej,	„1. Marszałek województwa, na zasadach określonych w porozumieniu zawartym z instytucją tworzącą, przyznaje Centrum lub klubowi integracji społecznej dotację na pierwsze wyposażenie oraz przyznaje dotację na działalność przez okres pierwszych 3 miesięcy z dochodów własnych samorządu województwa przeznaczonych na realizację wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.”	Uwaga uwzględniona
12.	WRZOS i inne podmioty	Art. 8	Proponujemy dodanie ustępu 1a. Proponujemy wprowadzenie możliwości wsparcia na wyposażenie nie tylko raz ale wielokrotnie po zamortyzowaniu kosztów dotychczasowego wyposażenia.	„1a. Marszałek, na wniosek Centrum może przyznać ponownie dotację na pierwsze wyposażenie, po zamortyzowaniu się kosztów wyposażenia przyznanych w ramach ust. 1.”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Projektodawca proponuje zmianę w zakresie umożliwienia marszałkowi przyznania dotacji na wyposażenie

			Zwracamy uwagę, że jest to fakultatywne.		wielokrotnie nie tylko na pierwsze wyposażenie.
13.	WRZOS i inne podmioty	Art. 8 ust. 3	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu. Zmiana wynika z w prowadzenia zapisów o najniższym wynagrodzeniu.	„3. Wysokość dotacji na działalność Centrum przez okres pierwszych 3 miesięcy jest równa kwocie ustalonej jako iloczyn 50% kwoty najniższego wynagrodzenia, oraz liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum zatrudnionych na okres nie krótszy niż rok, według stanu na koniec każdego miesiąca.”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
14.	WRZOS i inne podmioty	Art. 8	Proponujemy dodanie ustępu 3a. Wprowadzenie możliwości finansowania kosztów początkowych, również dla klubów integracji społecznej. Zwracamy uwagę, że jest to fakultatywne.	„3a. Wysokość dotacji na działalność klubu integracji społecznej przez okres pierwszych 3 miesięcy jest równa kwocie ustalonej jako iloczyn 10% kwoty najniższego wynagrodzenia, oraz liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w klubie integracji społecznej, według stanu na koniec każdego miesiąca.”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
15.	OWES prowadzony przez Fundację Barka	Art. 8	Uważamy, że zapis dotyczący dofinansowania z Urzędu Marszałkowskiego dla już istniejących Cisów powinien być doprecyzowany- tj. po jakim czasie od powstania Cisu będzie istniała możliwość ubiegania się o środki dla Cisów już istniejących np. po roku od rozpoczęcia działalności. Po drugie czy Urząd Marszałkowski w przypadku prawidłowo wypełnionego wniosku będzie przyznawał środki uznaniowo, tj. dla wszystkich Cisów, które złożyły prawidłowo wypełnione wnioski czy dla wybranych oraz czy		Uwaga nieuwzględniona Dotacja na wyposażenie przyznawana przez marszałka będzie miała jak dotychczas charakter fakultatywny. Zdaniem Projektodawcy nie ma potrzeby doprecyzowywać okresu, po upływie którego CIS będzie mógł wystąpić z wnioskiem o nową dotację na wyposażenie. Każdorazowo ocenę zasadności przyznania takiej dotacji będzie dokonywał marszałek województwa.

			Urząd będzie zobligowany do przyznawania środków (w przypadku prawidłowego wniosku) czy będzie miał jedynie taką możliwość. Zapis ten jest obecnie fakultatywny i powinien być doprecyzowany. Nie określono także jak często będzie istniała możliwość składania wniosku o dofinansowanie np. nie częściej niż raz na rok.		
16.	WRZOS i inne podmioty	Nowy Art. 9b	Proponujemy dodanie art. 9b. Proponowane brzmienie ma doprowadzić do trwałości funkcjonowania Centrów przy zapewnieniu bezpieczeństwa w finansowaniu rozumianego jako montaż środków finansowych. Proponuje się wprowadzenie możliwości stabilnego finansowania w oparciu o akredytację usług, którą można uzyskać po 12 miesiącach funkcjonowania i spełnieniu określonych warunków.	„Art. 9b. 1. Centrum realizujące swoje działania przez okres co najmniej dwunastu miesięcy może uzyskać akredytację jakości usług reintegracji zawodowej i społecznej, zwaną dalej „akredytacją” prowadzoną przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. 2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, mając na względzie jakość i efektywność działań Centrów w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej określi w drodze rozporządzenia sposób uzyskiwania i utraty akredytacji, oraz standardy jakości prowadzenia reintegracji zawodowej i społecznej, oraz sposób obliczania stawek kosztów o których mowa w a art. 10 ust. 1b -1d ”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
17.	WRZOS i inne podmioty	Art. 10	Proponujemy dodanie ustępów 1b-1d. Proponowane brzmienie ma doprowadzić do trwałości funkcjonowania Centrów przy zapewnieniu bezpieczeństwa w finansowaniu rozumianego jako montaż środków finansowych. Propozycja opiera się na montażu finansowym środków samorządowych	„1b) W budżecie jednostki samorządu terytorialnego, na terenie której funkcjonuje Centrum, zabezpiecza się w ramach programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych środki na dotację dla Centrum w wysokości, co najmniej 50% kosztów utrzymania jednego uczestnika.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			i rządowych w przypadku posiadania akredytacji.	1c. W przypadku Centrów prowadzonych przez organizacje pozarządowe, jednostka samorządu terytorialnego udziela dotacji, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 nie stosując art. 13 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dotację udziela się na podstawie wniosku złożonego przez Centrum w terminie do 31 października poprzedniego roku budżetowego, z pominięciem otwartego konkursu ofert. 1d. W przypadku Centrów posiadających akredytację, dotacja, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt. 1 wspierana jest do 50% kosztów ze środków budżetu państwa, w ramach programu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego."	
18.	Centrum Integracji Społecznej w Komornikach	Art. 10 ust. 1 pkt 1 Art. 10 ust. 1a	Jesteśmy jednostką budżetową finansowaną przez Gminę. W związku z czym nie możemy uzyskać dofinansowania wsparcia z programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Uważamy, że zapis w ustawie (art. 10 ust 1 pkt 1) dyskryminuje Naszą jednostkę, gdyż jako jedyna forma organizacyjna CIS jesteśmy z takiej formy pomocy wykluczeni. Większość uczestników Naszego CIS-u to osoby uzależnione lub współuzależnione w związku z powyższym posiadamy grupę docelową. Ponadto rekomendacja wydana przez PARPEF związana z realizacją i finansowaniem gminnych	Uchylenie zapisu art.10 ust 1a	Uwaga nieuwzględniona CIS działające w formie jednostki budżetowej nie może otrzymać dotacji, a wszystkie otrzymane środki musi zwrócić do budżetu gminy. Każda gmina w ramach swojego budżetu ustala również budżet swoich jednostek.

			programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 roku określa, że środki pochodzące z Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powinny być spożytkowane również na reintegrację społeczną i zawodową uczestników CIS. A z drugiej strony ustawa nas z tego wyklucza.		
19.	WRZOS	Art. 10 ust. 6 pkt 5	Proponujemy nowe brzmienie tego punktu	„5) wynagrodzenia pracowników Centrum i kierownika Centrum wraz z pochodnymi od tych wynagrodzeń:"	Uwaga nieuwzględniona Kierownik nie jest pracownikiem Centrum i zatrudniony jest przez instytucję tworzącą. W związku z powyższym dotacja na działalność Centrum nie może być przekazana na osobę niebędącą jego pracownikiem.
20.	WRZOS	Art. 14	Proponujemy nowe brzmienie tego artykułu. Kwestia elastycznego podejścia wiąże się również z czasem i sposobem uczestnictwa w zajęciach Centrum w wymiarze dobowym jak również czasu pobytu w Centrum. Niezbędne jest zatem wprowadzenie bardziej elastycznego rozliczania czasu uczestnictwa w zajęciach, tak aby wymiar 6-godzinny był rozliczany w wymiarze trzymiesięcznym z zastrzeżeniem że nie może on dobowo przekroczyć 8-godzin. Niezbędne jest jednak zapewnienie możliwości działań umożliwiających indywidualne dopasowanie zajęć reintegracyjnych tak aby mogło być łączone z obowiązkami rodzinnymi (np. opieką nad bliskimi) lub zajęciami realizowanymi poza Centrum.	„Art. 14. 1. Czas dziennego pobytu uczestnika w Centrum nie może być krótszy niż 6 godzin, w rozliczeniu trzymiesięcznym, z tym że dobowy okres pobytu nie może przekraczać 9 godzin, oraz 30 godzin tygodniowo. 1a. Kierownik Centrum opracowuje miesięczny program zajęć w Centrum. Może on zezwolić na inny rozkład czasu pobytu uczestnika w Centrum nie krótszy niż 15 godzin w tygodniu w sześciomiesięcznym okresie rozliczeniowym, jeśli wynika to z potrzeb opiekuńczo-wychowawczych uczestnika, lub konieczności uczestnictwa w zajęciach zawodowych, edukacyjnych, społecznych lub kulturalnych poza zajęciami w Centrum."	Uwaga nieuwzględniona Uczestnik powinien uczestniczyć w zajęciach prowadzonych przez CIS codziennie z uwagi na konieczność wypracowania nawyków umożliwiających późniejsze podjęcie pracy. Jednocześnie zajęcia w formie tzw. zdalnej odbywały się jedynie w wyjątkowych okolicznościach i zostały uregulowane w przepisach dotyczących działalności CIS podczas pandemii COVID 19.

21.	WRZOS i inne podmioty	Nowy art. 14a	Proponujemy dodanie art.14a. Uregulowanie możliwości zdalnego działania, przy zachowaniu kompetencji kierownika a nie podmiotów zewnętrznych.	„Art. 14.a. 1. Kierownik Centrum może określić, iż część zajęć w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej może być realizowana z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, o ile nie istnieje inna możliwość ich prowadzenia w trybie stacjonarnym lub warunki wskazują na potrzebę takiego sposobu realizacji zajęć. 2. Ograniczenie stacjonarnych zajęć Centrum nie dotyczy zajęć praktycznych realizowanych u pracodawców przez tych uczestników, którzy w okresie ograniczenia zajęć stacjonarnych realizują zajęcia reintegracji zawodowej na terenie Centrum lub u pracodawców. 3. Kierownik Centrum informuje wojewodę o podjętych decyzjach w zakresie ograniczenia zajęć stacjonarnych i organizowanie kształceniem na odległość.”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Uczestnik powinien uczestniczyć w zajęciach prowadzonych przez CIS codziennie z uwagi na konieczność wypracowania nawyków umożliwiających późniejsze podjęcie pracy. Jednocześnie zajęcia w formie tzw. zdalnej odbywały się jedynie w wyjątkowych okolicznościach i zostały uregulowane w przepisach dotyczących działalności CIS podczas pandemii COVID 19.
22.	WRZOS i inne podmioty	Art. 15 ust. 1	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu, określającego niższy poziom świadczenia w okresie próbnym.	„1. Okres próbny w Centrum trwa 1 miesiąc”	Uwaga bezprzedmiotowa Projektodawca przewidział rozwiązanie polegające na prawie do wypłaty świadczenia integracyjnego podczas okresu próbnego w pełnej wysokości.
23.	OWES prowadzony przez Fundację Barka	Art. 15 ust. 1 i ust. 4	Jeśli chodzi o wysokość świadczenia integracyjnego uważamy, że powinno być ono związane z płacą minimalną, nie zaś z zasiłkiem dla osób bezrobotnych. W 2003 roku gdy powstawała ustawa o zatrudnieniu socjalnym świadczenie integracyjne wynosiło 65% płacy minimalnej, aktualnie wynosi około 44%. Czyli świadczenie integracyjne rośnie		Uwaga nieuwzględniona Charakter zadań realizowanych przez uczestników CIS zwłaszcza w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej nie może być utożsamiany z wykonywaniem zadań w ramach stosunku pracy. W związku z tym wysokość świadczenia integracyjnego nie powinna być zdaniem Projektodawcy powiązana z

			zdecydowanie wolniej niż płaca minimalna w Polsce, a powinno z nim korespondować. Uważamy, że świadczenie integracyjne powinno wynosić np. 60% płacy minimalnej, nie zaś 120% zasiłku dla osób bezrobotnych.		wysokością minimalnego wynagrodzenia. Świadczenie integracyjne, co do zasady ma charakter osłony socjalnej i jednocześnie oddziałuje motywująco na uczestnika do podejmowanej aktywności zawodowej. Zbliżony charakter ma zasiłek dla bezrobotnych.
24.	WRZOS i inne podmioty	Art. 15 ust. 3	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu. elementem jest określenie możliwości okresu przebywania w Centrum. Już dziś widoczne jest olbrzymie zróżnicowanie uczestników, z których jedni są gotowi opuścić CIS już w okresie pierwszych sześciu miesięcy. Dla wielu innych natomiast okres 12 miesięcy jest okresem stanowczo zbyt krótkim, powodującym nieskuteczność dotychczasowych działań. Dlatego też należy zaplanować z jednej strony wydłużenie okresu możliwego pobytu w centrum do 24 miesięcy. Ponadto należy jasno określić możliwość ponownego powrotu do Centrum	„3. Okres uczestnictwa w zajęciach w Centrum może trwać do 24 miesięcy. Jeżeli analiza stanu realizacji programu uzasadnia potrzebę przedłużenia okresu uczestnictwa w zajęciach w Centrum, także w przypadku tworzenia spółdzielni socjalnej lub podjęcia działalności gospodarczej przez uczestnika zajęć w Centrum, kierownik Centrum, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii pracownika socjalnego Centrum, może przedłużyć okres uczestnictwa w zajęciach o 6 miesięcy. Możliwe jest powtórne uczestnictwo w zajęciach Centrum, uzależnione od opinii pracownika socjalnego Centrum.”	Uwaga bezprzedmiotowa Projektodawca przewidział możliwość przedłużenia okresu uczestnictwa w zajęciach CIS.
25.	WRZOS i inne podmioty	Art. 15	Proponujemy dodanie ustępu 3a. Proponujemy wprowadzenie zmiany umożliwiającej pobyt w Centrum osobom w wieku przedemerytalnym do czasu nabycia praw emerytalnych. Często ich aktywizacja nie ma żadnego sensu, zaś podtrzymanie aktywności społeczno-zawodowej w Centrum jest najlepszym wyjściem – które z jednej strony aktywizuje, z drugiej zabezpiecza bezpieczne doczekanie praw emerytalnych.	„3a. W przypadku osób, które są w wieku nie więcej niż cztery lata do uzyskania praw emerytalnych, a w stosunku do których działania aktywizacyjne nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, możliwe jest uczestnictwo tych osób w zajęciach Centrum do czasu nabycia praw emerytalnych.”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Projektodawca przewidział wydłużenie okresu uczestnictwa do 24 miesięcy. Osoby, o których mowa w zgłoszonej uwadze mogą uczestniczyć w zajęciach CIS na zasadach ogólnych.

26.	WRZOS i inne podmioty	Art. 15 ust. 4	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu. Propozycja z jednej strony określa świadczenie jako parametr najniższego wynagrodzenia (wysokość adekwatna do relacji w 2003 r.), z drugiej zaś wskazuje korelację ze świadczeniami społecznymi.	„4. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, kierownik Centrum przyznaje świadczenie integracyjne w wysokości 65% kwoty najniższego wynagrodzenia, chyba że uczestnik otrzymuje świadczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego w wysokości równej lub wyższej świadczeniu integracyjnemu.”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
27.	WRZOS i inne podmioty	Art. 15	Proponujemy dodanie ustępów 4a i 4b. Propozycja odnosi się do korelacji świadczenia integracyjnego ze świadczeniami społecznymi w przypadku ich otrzymywania	„4a. W przypadku osób, o których mowa w ust. 4, które otrzymują świadczenia niższe niż wysokość świadczenia integracyjnego mogą otrzymać wyrównanie do wysokości świadczenia integracyjnego. 4b. Osoby, o których, mowa w art. 14 ust. 1a otrzymują świadczenie integracyjne w wysokości połowy świadczenia, o ile czas uczestnictwa nie przekracza 15 godzin miesięcznie.”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
28.	WRZOS i inne podmioty	Art. 15 ust. 6a	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu. Proponujemy bardziej elastyczne uregulowanie dni wolnych.	„6a. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, uczestnikowi przysługuje do jeden dzień wolny od zajęć za każdy miesiąc uczestnictwa w Centrum, a w przypadku przedłużenia uczestnictwa uczestnikowi przysługują dodatkowe 6 dni wolne od zajęć, nie więcej niż 28 dni. Udzielenie dni wolnych następuje na wniosek uczestnika i wymaga zgody kierownika Centrum. Za dni wolne przysługuje świadczenie integracyjne w pełnej wysokości.”	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział możliwość przyznania dodatkowych 6 dni wolnych w sytuacji przedłużenia uczestnictwa. Dodatkowo, zgodnie ze zgłoszonymi uwagami, zostanie wprowadzona zasada proporcjonalności.
29.	OWES prowadzony przez Fundację Barka	Art. 15 ust. 7 UZS	W związku z tym, że zgodnie z nowelizacją ustawy zwiększy się liczba dni urlopowych przysługujących uczestnikom oraz wydłużone zostanie płatne 14 uważamy, że	.	Uwaga nieuwzględniona Zdaniem Projektodawcy nie ma potrzeby rezygnacji z prawa do 3 dni nieusprawiedliwionej nieobecności z uwagi na to, że za te dni świadczenie

			zmniejszeniu powinna ulec liczba dni w miesiącu, które mogą przybrać formę nieusprawiedliwionej nieobecności. Zamiast trzech dopuszczalnych nieusprawiedliwionych nieobecności proponujemy dwa lub jeden taki dzień w miesiącu. Po zwiększeniu ilości dni urlopowych uczestnicy będą mieli możliwość „pozałatwiania swoich spraw” bez konieczności wykorzystywania nieusprawiedliwionych nieobecności. Trzy dopuszczalne nieusprawiedliwione nieobecności nie służą kształtowaniu nawyków pracy, nie przygotowują do wejścia na rynek pracy (na otwartym rynku pracy za nieusprawiedliwioną nieobecność grozi zwolnienie dyscyplinarne). Istnieją sytuacje, w których uczestnik przyzwyczaja się do tego, że może 3 x w miesiącu nie przychodzić na zajęcia w CIS (nikogo o tym nie informując) i często powiela ten schemat na otwartym rynku pracy, co skutkuje niemożliwością utrzymania pracy. Ponadto dla osób uzależnionych 3 dni nieusprawiedliwionej nieobecności prowadzą często do „komfortu picia” i wydłużenia ciągu alkoholowego		integracyjne podlega potrąceniu o 1/20. Jednocześnie Projektodawca wprowadzi zasadę proporcjonalności w zakresie dodatkowych 6 dni wolnych od zajęć.
30.	WRZOS i inne podmioty	Art. 15 ust 7a	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu	„7a. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, za okres niezdolności do uczestniczenia w zajęciach wskutek choroby potwierdzonej przez lekarza, jednak nie dłuższy niż 21 dni, świadczenie integracyjne ulega zmniejszeniu o 1/40 za każdy dzień niezdolności. Za każdy kolejny dzień niezdol-	Uwaga bezprzedmiotowa Projektodawca przewidział zmianę w zakresie zwiększenia dni choroby, za które przysługuje świadczenie integracyjne.

				ności do uczestniczenia w zajęciach w Centrum świadczenie nie przysługuje."	
31.	WRZOS i inne podmioty	Art. 15a ust. 1	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu. Propozycja zapisu umożliwiająca wielokrotne przyznawanie premii a nie tylko jednokrotne.	"1. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w art. 15 ust. 3, kierownik Centrum może przyznawać uczestnikowi motywacyjną premię integracyjną, biorąc pod uwagę aktywną postawę i postępy w reintegracji społecznej i zawodowej."	Wyjaśnienie Projektodawca przewidział zmianę w zakresie zwiększenia premii motywacyjnej do wys. 100% świadczenia integracyjnego.
32.	WRZOS i inne podmioty	Art. 16 ust. 1	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu. Uzupełnienie kierowania nie tylko przez pracownika socjalnego ale też organizatora klubu (w przypadku klubów organizowanych przez organizacje pozarządowe)	"1. Po zakończeniu uczestnictwa w zajęciach w Centrum, lub w klubie integracji społecznej a w uzasadnionych przypadkach także przed jego zakończeniem, na wniosek kierownika Centrum, pracownika socjalnego i uczestnika, a w przypadku uczestnictwa w klubie integracji społecznej - na wniosek pracownika socjalnego lub organizatora klubu: 1) powiatowy urząd pracy może skierować uczestnika lub absolwenta Centrum, uczestnika lub absolwenta klubu integracji społecznej do pracy: a) u pracodawcy, b) w Centrum."	Uwaga nieuwzględniona Ponieważ uczestnictwo w KIS jest związane z realizacją kontraktu socjalnego, osobą upoważnioną do skierowania absolwenta KIS do zatrudnienia wspieranego jest pracownik socjalny.
33.	WRZOS i inne podmioty	Art. 16 ust. 2	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu. Odwołanie do najniższego wynagrodzenia. Te elementy nie były zmieniane od 2003 roku, i jeśli chcemy zapewnić sukces aktywizacyjny wymagają urealnienia. Zwłaszcza, że dotyczą osób w najtrudniejszej sytuacji.	"2. Skierowanie do pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, odbywa się na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla siedziby Centrum lub gminy, organizacji pozarządowej lub spółdzielni socjalnej, a pracodawcą, w której pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia skierowanego uczestnika lub uczestniczącego w klubie integracji społecznej przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy, a starosta do refundowania praco-	Wyjaśnienie Projektodawca przewidział zmianę w zakresie zatrudnienia wspieranego polegającą na zmniejszeniu okresu zatrudnienia do 6 miesięcy i refundacji nieprzekraczającej 100% zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne.

				dawcy części wypłaconego tej osobie wynagrodzenia przez okres pierwszych 12 miesięcy, w wysokości nieprzekraczającej: 1) 100% kwoty najniższego wynagrodzenia wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne, w pierwszych 3 miesiącach; 2) 80% kwoty najniższego wynagrodzenia wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne, w 3 kolejnych miesiącach; 3) 60% kwoty najniższego wynagrodzenia wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne, w następnych 6 miesiącach."	
34.	WRZOS i inne podmioty	Art. 18 ust. 1 pkt 1	Proponujemy nowe brzmienie tego punktu. Poszerzenie działań KIS	"1) działania mające na celu pomoc w znalezieniu lub przygotowania do podjęcia zatrudnienia lub podjęcia działalności w formie spółdzielni socjalnej lub organizacji pozarządowej;"	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Katalog zadań KIS, określony w art. 18 ust. 2 jest katalogiem otwartym, a zadania KIS są wskazane jako przykładowe działania. Zgłoszona uwaga dotyczy zadań z zakresu usług realizowanych przez agencje zatrudnienia, które CIS i KIS mogą realizować na podstawie art. 18c ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
35.	WRZOS i inne podmioty	Art. 18 ust. 1	Proponujemy dodanie nowego punktu 1a. Poszerzenie działań KIS. Wydaje się, że należy wprowadzić dodatkowe cele działania związane ze z poszerzeniem mającym na celu zwiększanie i podtrzymanie aktywności społecznej lub zawodowej. Szczególnie istotne jest umożliwienie działań związane ze usamodzielnianiem osób przeby-	1a) działania mające na celu pobudzenie lub podtrzymanie aktywności społecznej osób które nie są w stanie zaktywizować się zawodowo oraz wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających dotychczas w placówkach całodobowych lub pieczy zastępczej"	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			wających dotychczas w placówkach całodobowych.		
36.	WRZOS i inne podmioty	Art. 18 ust. 4	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu. Wprowadzenie obok kontraktu socjalnego innej możliwej formy indywidualnej umowy reintegracyjnej co jest istotne w przypadku klubów prowadzonych poza systemem pomocy społecznej przez organizacje obywatelskie.	„4. Warunkiem uczestnictwa w klubie integracji społecznej może być realizacja kontraktu socjalnego, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub indywidualna umowa reintegracyjna pomiędzy uczestnikiem a organizatorem klubu. Organizator klubu jest obowiązany poinformować właściwy Ośrodek Pomocy Społecznej o uczestnictwie osoby w klubie.”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
37.	OWES prowadzony przez Fundację Barka	Art. 18 ust. 4 UZS	Artykuł 18 Ustawy o zatrudnieniu Socjalnym mówi, że Kluby Integracji Społecznej mogą być tworzone przez organizacje pozarządowe. Tymczasem ust. 4 tego samego artykułu brzmi: "4. Warunkiem uczestnictwa w klubie integracji społecznej jest realizacja kontraktu socjalnego, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej." Kontrakt socjalny zgodnie z Ustawą o Pomocy Społecznej może być sporządzony przez pracownika socjalnego zatrudnionego w ośrodku pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych." Oznacza to kłopot w przypadku KISu prowadzonego przez organizacje pozarządowe, bo pojawia się kwestia sporządzania kontraktu socjalnego dla czynności/ wsparcia, z którym dany OPS nie ma	"4. Warunkiem uczestnictwa w klubie integracji społecznej jest realizacja kontraktu socjalnego, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej lub realizacja kontraktu uczestnictwa ustalanego przez Uczestnika z pracownikiem socjalnym instytucji prowadzącej Klub".	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			nic wspólnego. Kontrakt socjalny każdorazowo wymaga przeprowadzenia wywiadu przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej - pojawia się wątpliwość co do zasadności takiej drogi w przypadku udziału w Klubie prowadzonym przez organizacje pozarządową.		
38.	Fundacja Konwent Klubów i Centrów Integracji Społecznej	Art. 18 ust. 4 i n.	Ustawodawca w proponowanej nowelizacji nie wprowadza postulowanej zmiany dotyczącej zasad kierowania do klubu integracji społecznej. Rozwiązania to nie ma żadnych skutków finansowych, a nawet wprowadzają oszczędności. Zgodnie z nowelizacją nadal warunkiem uczestnictwa w zajęciach reintegracji społeczno-zawodowej, nawet korzystanie jednorazowego indywidualnego poradnictwa specjalistycznego w KIS, jest realizacja kontraktu socjalnego, zawartego w lokalnym ośrodku pomocy społecznej. Obowiązujące rozwiązanie jest często sporym utrudnieniem, głównie dla organizacji pozarządowych prowadzących kluby integracji społecznej w małych miejscowościach lub gminach wiejskich, gdzie świadomość potrzeby podejmowania aktywnych form zapobiegania wykluczeniu społecznemu nie jest jeszcze wszędzie wysoka, nawet wśród pracowników socjalnych. Obowiązek zawarcia kontraktu socjalnego powoduje także faktyczne podporządkowanie i uzależnienie funkcjonujących klubów od dobrej czy złej woli osób zarządzających ośrod-	„4. Warunkiem uczestnictwa w klubie integracji społecznej może być realizacja kontraktu socjalnego, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej lub realizacja indywidualnej umowy reintegracyjnej, zawieranej pomiędzy uczestnikiem, a podmiotem prowadzącym klub integracji społecznej. 5. W przypadku gdy uczestnik KIS, realizujący umowę reintegracyjną o której mowa w ust 4, korzysta ze świadczeń ośrodka pomocy społecznej, podmiot prowadzący klub zobowiązany jest poinformować właściwy ośrodek dla danego uczestnika zajęć, o jego uczestnictwie w klubie, w tym o zawarciu umowy i efektach jej realizacji. 6. Uczestnictwo w zajęciach w klubie, osoby na podstawie umowy reintegracyjnej o której mowa w ust. 4, nie powoduje jakichkolwiek zobowiązań finansowych po stronie ośrodka pomocy społecznej, właściwego dla danego uczestnika zajęć.”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			kami pomocy społecznej. Docierają do nas informacje, że często osobiste sympatie czy antypatie liderów tych podmiotów są decydujące o kierowaniu bądź nie (zawieraniu kontraktów socjalnych w ramach których osoby kierowane są do KIS osób wykluczonych do danego klubu integracji społecznej. Zdarzają się również sytuacje, że kierowanie do KIS uzależnione jest od „zatrudnienia przedstawicieli ośrodka” przy realizacji zajęć z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej, prowadzonej w KIS.		
39.	WRZOS i inne podmioty	Art. 18 ust. 5a	Proponujemy nowe brzmienie tego ustępu	„5a. Zakończenie uczestnictwa w klubie integracji społecznej jest potwierdzone zaświadczeniem wydawanym niezwłocznie przez podmiot prowadzący klub integracji społecznej. Zaświadczenie jest ważne przez 6 miesięcy od daty wystawienia.”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
40.	WRZOS i inne podmioty	ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2369)	Proponujemy dodanie nowego art. 41a. Proponuje się wprowadzenie zapisu umożliwiającego wsparcie zasiłkiem specjalnym celowym w przypadku osoby objętej kontraktem socjalnym.	„Art. 41a. 1. W przypadku uczestnictwa w Klubie Integracji Społecznej przez osobę objętą kontraktem socjalnym można ona otrzymać zasiłek specjalny celowy, przez okres uczestnictwa w zajęciach klubu nie dłużej jednak niż 12 miesięcy”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

Załącznik nr 2 do Raportu z konsultacji

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Zestawienie uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zgłoszonych w ramach opiniowania przez stronę samorządową KWRIST

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
1.	Związek Województw RP - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 1 pkt 2	W związku z planowanym rozszerzeniem katalogu podmiotów mogących tworzyć CIS o spółdzielnie socjalne osób fizycznych, należałoby przeanalizować i uregulować kwestię rozdzielnosci funkcjonalnej i finansowej CIS od bieżącej działalności spółdzielni socjalnej. Obywa podmioty służą reintegracji społeczno- zawodowej na rzecz: - pracowników i członków w przypadku spółdzielni socjalnej - uczestników zajęć w przypadku CIS. Finansowanie działalności CIS ze środków spółdzielni osób fizycznych może mieć negatywny wpływ na realizację reintegracyjnych działań na rzecz jej członków oraz pracowników. Dotychczasowe rozwiązania gdzie osoby prawne tworzące spółdzielnie socjalną i CIS mogły zapewnić ich „rozdzielność” podmiotową nie budziły większych kontrowersji. W przypadku spółdzielni osób fizycznych takowa rozdzielnosc może być niemożliwa do realizacji.		Uwaga nieuwzględniona. Spółdzielnia socjalna osób fizycznych, tak samo jak spółdzielnia socjalna osób prawnych, zatrudnia osoby wykluczone społecznie i zawodowo i w takim samym zakresie prowadzi działalność reintegracyjną. Brak jest zatem uzasadnienia dla rozróżnienia obu ww. form organizacyjnych w kontekście możliwości tworzenia Centrów i Klubów integracji społecznych. Jednocześnie projekt przewiduje także zmianę art. 3 ust. 4 ustawy w ten sposób, że w przypadku utworzenia CIS lub KIS przez spółdzielnię socjalną będą one wyodrębnione organizacyjnie i finansowo w sposób zapewniający należyłą identyfikację pod względem organizacyjnym i finansowym.

			Jest to istotne z powodu finansowania obydwu typów podmiotów ze środków publicznych w tym zwłaszcza środków UE. Nie wiadomo czy dotacje na tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych nie będą konsumowane przez działalność CIS-ów lub odwrotnie, środki na prowadzenie, doposażenie CIS-ów nie będą kierowane do bieżącej działalności przedsiębiorstwa społecznego. Należy mieć na uwadze, że w przypadku CIS-ów tworzone w ramach spółdzielni socjalnych osób fizycznych każda dotacja będzie stanowiła pomoc de minimis/pomoc publiczną dla tego przedsiębiorstwa społecznego.		
2.	Związek Województw RP - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 1 pkt 3 lit. a	W uzasadnieniu zmiany wskazano, iż <i>Projekt przewiduje, że właściwym do rozpatrzenia tego wniosku będzie wojewoda właściwy ze względu na miejsce funkcjonowania CIS (obecnie siedziby CIS)</i> " Jednakże w projekcie zmian nie dokonuje się zmiany art. 4 pkt 1., który wskazuje, iż <i>Wniosek o przyznanie statusu Centrum instytucja tworząca składa do wojewody właściwego ze względu na siedzibę Centrum</i> . Ponadto istnieją wątpliwości odnośnie dowolności wyboru miejsca realizacji usług przez CIS. Warto pamiętać, iż tego typu placówki tworzone/wspierane są ze środków UE. Podczas konkursów na tworzenia CIS nierzadko stosowane są kryteria umożliwiające tworzenie tego typu instytucji wyłącznie w tych powiatach, w których takowe nie funkcjonują. Zmiana właściwości funkcjonowania z dotychczasowej siedziby na dowolne miejsce może znaczący sposób zakłócić proces wspierania tych placówek ze środków UE.		Uwaga uwzględniona Projektodawca dokona stosownej korekty uzasadnienia

3.	Unia Metropolii Polskich (Urząd Miasta Lublin)	Art. 2 projektu ustawy (str. 6)	Proponowany w przedmiotowym projekcie ustawy zapis zmieniający treść art. 18 ² pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi umożliwiający finansowanie z dochodów z opłat określonych w art. 18 i 18 ¹ tej ustawy zadań realizowanych przez centra integracji społecznej (CIS) i kluby integracji społecznej (KIS) nie znajduje odzwierciedlenia w obowiązujących zapisach zmienianej ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym w części regulującej kwestie finansowania tworzenia i działalności KIS. Ustawa ta stanowi w art. 18 ust. 6 pkt 1 i 2, że „utworzenie i działalność klubów integracji społecznej może być finansowana w szczególności: 1) ze środków z Unii Europejskiej, 2) z dotacji pochodzących z dochodów własnych gminy” bez dookreślenia, jak w przypadku CIS, że mogą być to również środki finansowe przeznaczone na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy). Wprowadzenie proponowanego nowego zapisu art. 18 ² pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powinno skutkować także poszerzeniem treści cytowanego art. 18 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, który mógłby otrzymać brzmienie: „2) z dotacji pochodzących z dochodów własnych gminy, w tym przeznaczonych na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.		Uwaga uwzględniona. Jak wskazano w podniesionej uwadze katalog określony w art. 18 ust. 6 jest otwarty i zdaniem projektodawcy, nie wyklucza możliwości finansowania działalności KIS także z innych niż wymienionych w tym przepisie źródeł. Jednakże uwzględniając uwagę projektodawca dokona stosownej zmiany: W ustawie o zs: 1) art. 18 ust. 6 ustawy o zatrudnieniu socjalnym zostanie uzupełniony o środki finansowe przeznaczone na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zmiana powiązana: 2) art. 4 ¹ ust. 1 pkt 7 zostanie uzupełniony o wskazanie również klubów integracji społecznej.
----	--	---------------------------------	---	--	--

			Należy ponadto zaznaczyć, że ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym praktycznie od początku obowiązywania umożliwia finansowanie działalności CIS ze środków finansowych przeznaczonych na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Kolejnym istotnym problemem związanym z proponowaną w przedmiotowym projekcie ustawy zmianą zapisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wydaje się treść art. 4 ¹ tej ustawy określającego katalog zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu prowadzonych w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności ust. 1 pkt 7 dotyczącego zadania obejmującego wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej. Zadanie to nie uwzględnia zatem kwestii klubów integracji społecznej, a w konsekwencji nie dopuszcza możliwości realizacji zadań przez KIS w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Stoi to w sprzeczności z proponowanym w przedmiotowym projekcie ustawy nowym zapisem art. 18 ² pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wydaje się, że kwestia ta wymaga ujednolicenia, np. poprzez poszerzenie zapisu art. 4 ¹ ust. 1 pkt 7 o kluby integracji społecznej.	
--	--	--	---	--

Załącznik nr 3 do Raportu z konsultacji

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Zestawienie uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zgłoszonych w ramach opiniowania przez wojewodów.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
1.	Wojewoda Opolski		Brak uwag - opinia pozytywna		
2.	Wojewoda Łódzki		Brak uwag - opinia pozytywna		
3.	Wojewoda Świętokrzyski		Nie zgłasza uwag		
4.	Wojewoda Lubuski		Nie zgłasza uwag		
5.	Wojewoda Podkarpacki		Nie zgłasza uwag		
6.	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	Art. 1 pkt 3 lit. a	Uzasadnienie projektu ustawy wskazuje, że zmianie ulegnie właściwość miejscowa wojewody – wydanie decyzji zależeć ma od miejsca funkcjonowania CIS, jednak taka zmiana nie została zawarta w projekcie. Właściwość miejscową określa art. 4 ust. 1 ustawy o zatrudnieniu socjalnym a zmiany dotyczą art.4 ust. 2. Zmiana, że to miejsce funkcjonowania a nie siedziba CIS będzie decydowała o właściwości miejscowej nie jest słuszna. Należy zwrócić uwagę, że (w odróżnieniu od siedziby) miejsce funkcjonowania może być więcej niż jedno, co rodzi wątpliwości i spór kompetencyjny w przypadku funkcjonowania CIS na terenie np. 2 województw.		Uwaga uwzględniona Projektodawca skoryguje brzmienie uzasadnienia. Projekt ustawy nie przewiduje zmiany w zakresie właściwości wojewody ze względu na siedzibę CIS a przewiduje jedynie konieczność podania we wniosku miejsca, w którym CIS funkcjonuje.
7.	Wojewoda Mazowiecki	Art. 1 pkt 3 lit. b projektu ustawy	Proponowana zmiana polegająca na wskazaniu możliwości realizacji usług reintegracyjnych poza siedzibą CIS jest szansą na dotarcie do nowych grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W tej sytuacji konieczne jest dodanie do art. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym definicji „miejsca realizacji usług”. Pozwoli to na uniknięcie zarówno po stronie	Art. 2 pkt 10 ustawy o zatrudnieniu socjalnym – dodanie definicji „Miejsce realizacji usług - oznacza miejscowość, w której organizowane są zajęcia dla uczestników Centrum poza	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca w projekcie ustawy przewidział możliwość realizacji usług przez CIS w innym miejscu niż miejsce funkcjonowania Centrum. Wprowadzenie jednak

			organu jak i wnioskodawcy błędów interpretacyjnych - jakie informacje należy wskazać we wniosku. Jeżeli informacja o miejscu realizacji usług byłaby wskazywana w decyzji przyznającej status CIS, zasadnym byłoby wskazanie jedynie danej miejscowości, gdzie prowadzone są zajęcia poza miejscem funkcjonowania CIS, co pozwoli wyeliminować wydawanie decyzji zmieniających.	miejszem funkcjonowania Centrum.”.	definicji ustawowej wydaje się być nieuzasadnioną nadregulacją.
8.	Wojewoda Mazowiecki	Art. 1 pkt 3 lit. a i b projektu ustawy	Mając na uwadze proponowane zmiany dot. m.in. wskazania we wniosku miejsca realizacji usług oraz adresu siedziby instytucji tworzącej CIS, zasadnym jest wskazanie w ustawie, jakie dane winny zostać ujęte w decyzji w przedmiocie przyznania statusu CIS.		Uwaga nieuwzględniona Decyzja w sprawie przyznania statusu CIS wydawana jest zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy na podstawie wniosku CIS. Wniosek ten zgodnie ze zmianą będzie zawierał informacje o miejscu funkcjonowania CIS i realizacji usług.
9.	Wojewoda Mazowiecki	Art. 1 pkt 4 lit. a	Obecnie proponowana jednostka redakcyjna brzmi „Rejestr obejmuje dane wymienione w art. 4 ust. 2 pkt 14 oraz datę nadania lub przedłużenia statusu Centrum”. Proponowana zmiana polega na wykazaniu w rejestrze również przewidywanej liczby uczestników CIS (art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o zatrudnieniu socjalnym). Odwołując się do specyfiki rekrutacji uczestników CIS, wskazać należy, że ta wartość jest zmienna. Należy podnieść, że wartość jest jedynie przewidywana. Ujawnienie w rejestrze przewidywanej liczby uczestników CIS spowoduje konieczność przesyłania pism w tym zakresie i ciągłe uaktualnianie rejestru o dane - co do przewidywanej liczby uczestników CIS.	„Rejestr obejmuje dane wymienione w art. 4 ust. 2 pkt 1, 2 i 4 oraz datę nadania lub przedłużenia statusu Centrum i wskazanie dla jakiej grupy uczestników Centrum będzie świadczyć usługi.”	Uwaga uwzględniona
10.	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	Art. 1 pkt 5	Zgodnie z proponowanym zapisem nadzór wojewody nad CIS ogranicza się do prawa żądania informacji i dokumentów. Nie wskazano w jakich okolicznościach należy żądać dokumentów np. w przypadku sygnału o nieprawidłowościach, skargi, cyklicznie wobec wszystkich CIS, losowo ? W obecnej formie przepis będzie „martwy” a wojewodę naraża na zarzut braku nadzoru,		Uwaga uwzględniona Projekt ustawy zostanie skorygowany w zakresie uprawnień nadzorczych wojewody.

			w przypadku kiedy wojewoda nie będzie miał obiektywnych powodów żądania dokumentów.		
11.	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	Art. 1 pkt 6	Sformułowanie „Wojewoda może również wydać decyzję o utracie statusu Centrum...” pozostawia miejsce na uznaniowość wobec stwierdzonych nieprawidłowości. Brak decyzji o utracie statusu Centrum będzie bowiem zgodny z prawem (wojewoda może ale nie musi wydać takiej decyzji) i będzie w istocie oznaczał zgodę na funkcjonowanie CIS mimo stwierdzonych i nie usuniętych nieprawidłowości.	1a. Wojewoda wydaje decyzję o utracie statusu Centrum po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w art. 5b ust. 3.	Uwaga uwzględniona Projekt ustawy zostanie skorygowany w zakresie uprawnień nadzorczych wojewody.
12.	Wojewoda Lubelski	Art. 1 pkt 6 lit. a (dot. Art. 6 ust. 1a)	W art. 6 ust. 1a należałoby dodać „lub na wniosek instytucji tworzącej Centrum”. Celowe byłoby aby instytucja tworząca centrum integracji społecznej miała możliwość wystąpienia do wojewody z wnioskiem w sprawie utraty statusu Centrum w przypadku zaprzestania jego prowadzenia.	Art 6 ust. 1a „Wojewoda może również wydać decyzję o utracie statusu Centrum, po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w art. 5b ust. 3 lub na wniosek instytucji tworzącej Centrum”.	Uwaga uwzględniona
13.	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	Art. 1 pkt 11	Konieczne jest doprecyzowanie zapisów art. 10 ust. 4 i 5, gdzie przy ustalaniu kwoty dotacji należy wziąć pod uwagę liczbę uczestników i liczbę pracowników. Po zmianie w art. 11 sformułowania „pracownikami centrum są:” na „Kadra Centrum składa się z:”, powstaną wątpliwości kogo zaliczyć do pracowników CIS na potrzeby ustalenia kwoty dotacji.		Wyjaśnienie Projektodawca odstąpił od zmiany art. 11 ustawy.
14.	Wojewoda Małopolski	Art. 1 pkt 12 (dot. Art. 14 ust. 1)	Brak wskazania maksymalnego czasu tygodniowego pobytu uczestnika w Centrum. Propozycja uwzględnia w szczególności zapisy art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, dotyczące czasu pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.	art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Czas tygodniowego pobytu uczestnika w Centrum nie może być krótszy niż 30 godzin i nie dłuższy niż 40 godzin, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, dotyczące czasu pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do	Uwaga uwzględniona

				znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności."	
15.	Wojewoda Lubelski	Art. 1 pkt 16 (dot. Art. 18a ust. 2)	Celowa wydaje się zmiana art. 18a ust. 2 poprzez wskazanie formy, w jakiej wojewoda potwierdza dokonanie wpisu do rejestru klubów integracji społecznej (np. formy zawiadomienia o dokonaniu wpisu do rejestru). Celowe byłoby również aby minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego opracował jednolity wzór zawiadomienia potwierdzającego dokonanie przez wojewodę wpisu do rejestru klubów integracji społecznej.	Art 18 a ust 2 „Wpisu w rejestrze dokonuje wojewoda właściwy ze względu na miejsce funkcjonowania klubu integracji społecznej, na podstawie zgłoszenia podmiotu, o którym mowa w art. 18 ust. 1, w terminie 30 dni od daty zgłoszenia. O sposobie załatwienia zgłoszenia wojewoda zawiadamia ten podmiot”.	Wyjaśnienie Wzór zgłoszenia został opracowany w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30.04.2012 r. Uwaga wykracza poza zakres projektu ustawy.
16.	Wojewoda Małopolski	Art. 1 pkt 16 (dot. Art. 18a ust. 5a)	Brak wskazania okresu ważności zaświadczenia. Tymczasem w art. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym wskazano, iż absolwentem klubu integracji społecznej jest osoba, która m.in. posiada ważne zaświadczenie, o którym mowa w art. 18 ust. 5a. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 18 ust. 5a w brzmieniu do 23 października 2015 roku: „Zaświadczenie (...) zachowuje ważność w terminie 4 miesięcy od daty wystawienia”.	Art. 1. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176) wprowadza się następujące zmiany: 16) art. 18 ust. 5a otrzymuje brzmienie: „5a. Zakończenie uczestnictwa w klubie integracji społecznej jest potwierdzone zaświadczeniem wydawanym niezwłocznie przez podmiot prowadzący klub integracji społecznej. Zaświadczenie zachowuje ważność w terminie 4 miesięcy od daty wystawienia”.	Uwaga nieuwzględniona Sam fakt uczestniczenia w zajęciach KIS przez okres min 6 miesięcy jest podstawą do uznania uczestnika tych zajęć za jego absolwenta. Zdaniem Projektodawcy nie jest uzasadnione wprowadzanie okresu ważności zaświadczenia. Uwaga wykracza poza zakres projektu ustawy.

Załącznik nr 4 do Raportu z konsultacji

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Zestawienie uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zgłoszonych w ramach opiniowania przez Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej.

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
1.	ROPS w Krakowie	Art. 1 pkt 1	Zmiany w zakresie rozszerzenia grupy osób uprawnionych do korzystania ze wsparcia PZS należy ocenić jako słuszne. Niezrozumiała jednak, mimo deklaracji teoretycznej otwartości katalogu kategorii tych osób w ustawie, jest rezygnacja z enumeratywnego wskazania nowych kategorii potencjalnych beneficjentów wsparcia, przynajmniej tych najważniejszych z punktu widzenia potrzeb obecnej rzeczywistości rynku pracy i potrzeb społecznych. Ze względu na konieczność uzyskania skierowania do wsparcia PZS za pośrednictwem OPS i potencjalnie rozbieżne interpretacje ze strony tych instytucji dotyczące analogicznych przesłanek wykluczenia niewymienionych enumeratywnie w ustawie rekomendowane jest rozszerzenie literalnie katalogu osób, do których stosuje się przepisy ustawy o dalsze kategorie beneficjentów. Usprawni to i urealni możliwość uzyskania wsparcia w PZS przez te	art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Przepisy ustawy stosuje się do: 1) bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, 2) uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, 3) uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających, 4) chorych psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego, 5) bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, 6) zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, 7) uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, 8) osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji	Uwaga częściowo uwzględniona Projektodawca dokona korekty brzmienia art. 1 ust.2 pkt 4 w zakresie doprecyzowania kategorii osób z zaburzeniami psychicznymi.

			kategorii osób, bez zbędnych wątpliwości interpretacyjnych.	zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, 9) osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; 10) osób usamodzielnianych, o których mowa w art. 88, ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; 11) osób, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111), 12) innych osób, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych oraz znajdują się w sytuacji uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.	
2.	ROPS w Zielonej Górze oraz CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 1 ust. 1 pkt 3	wnioskujemy o dodanie zapisu „osób z uzależnieniami behawioralnymi”	W toku dotychczasowej pracy CIS spotykamy się z osobami zmagającymi się z uzależnieniami o różnym podłożu. Poszerzenie katalogu osób uprawnionych do skorzystania z zajęć w CIS pozwoli na świadczenie usług dla szerszego grona osób uwikłanych w uzależnienia, które jest głównym powodem wykluczenia społecznego i zawodowego uniemożliwiającego samo-	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

				dzielne zaspokojenie potrzeb bytowych. Do uzależnień behawioralnych zaliczyć można: hazard, uzależnienie od gier komputerowych, zaburzenia hiperseksualne i in. Kwestia uzależnienia poświadczona powinna być przez terapeutę uzależnień/psychologa.	
3.	ROPS w Krakowie	Art. 1 pkt 10 Art. 1 pkt 18	Proponowane zmiany w zakresie instrumentów finansowania działalności PZS mają głównie charakter porządkujący, tymczasem dla sprawnej i stabilnej działalności PZS niezbędne jest ustanowienie systemowego, stabilnego instrumentu wsparcia w charakterze co najmniej wieloletniego programu (o charakterze niekonkursowym, z którego środki przyznawane byłyby wszystkim podmiotom posiadającym status KIS lub CIS). Nowelizacja ustawy zapowiada możliwość tworzenia resortowych programów na rzecz rozwoju PZS, jednak nie obliguje do tego. Nowelizacja zapowiada, że będą one realizowane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a więc zakłada ich formułę konkursową (wsparcie w ich ramach nie będzie powszechne).	Ustanowienie instrumentu o charakterze nieprojektowym, umożliwiającego systemowe finansowanie działalności PZS.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
4.	ROPS w Krakowie	Art. 1 pkt 13 lit. e-f	Zaproponowane w nowelizacji ustawy zwiększenie liczby dni wolnych od zajęć, za które przysługuje świadczenie integracyjne w CIS dotyczy tylko sytuacji przedłużenia okresu wsparcia powyżej 12-m-cy. Tym samym nie ulega zwiększeniu dozwolona liczba dni wolnych, w	Zwiększenie liczby dni wolnych od zajęć, za które przysługuje świadczenie integracyjne do 8 w skali roku (proporcjonalnie do okresu udziału we wsparciu).	Wyjaśnienie Na podstawie obecnie obowiązujących przepisów uczestnik ma prawo do 6 dni wolnych od zajęć w okresie uczestnictwa tj. w ciągu 17 miesięcy. Projekt ustawy przewiduje zarówno możliwość przedłużenia okresu uczestnictwa w zajęciach z 18

			przypadku, gdy udział we wsparciu zamknie się w okresie 12 m-cy, która obecnie wynosi do 6 dni. Proponowane rozwiązanie w nikły sposób zapobiegać będzie sytuacji, w których uczestnik CIS, nie mogąc, z przyczyn od siebie niezależnych, uczestniczyć w zajęciach, nie zakończy realizacji IPZS.		miesiący do 24 miesięcy, jak również zwiększenie dni wolnych o kolejne 6 dni. Projektodawca dokona zmiany w zakresie proporcjonalnego wykorzystania tych dni w stosunku do okresu przedłużenia uczestnictwa. Dodatkowo, należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 15 ust. 7 obowiązującej ustawy o zatrudnieniu socjalnym, w każdym miesiącu uczestnik ma prawo do 3 dni nieobecności nieusprawiedliwionej. W związku z powyższym, zdaniem Projektodawcy, proponowana zmiana nie zakłóci prawidłowej realizacji IPZS.
5.	ROPS w Poznaniu	Art. 1 pkt 13 e projektu ustawy	W proponowanej zmianie ustawy zapisane zostało, że w przypadku przedłużenia uczestnictwa o kolejne 12 miesięcy uczestnikowi przysługuje dodatkowo 6 dni wolnych od zajęć. Tymczasem z proponowanej zmiany zapisów art. 15 ust. 3 ustawy o zatrudnieniu socjalnym wynika, że okres uczestnictwa może zostać przedłużony na dodatkowy okres, nieprzekraczający 12 miesięcy, tzn. że może być to przedłużenie o 1, 5 czy 10 miesięcy. Z literalnego brzmienia proponowanego zapisu art. 15 ust. 6a, wynika, że dodatkowe dni przysługują tylko, jeśli okres uczestnictwa zostanie wydłużony o maksymalny okres, czyli 12 miesięcy. Wydaje się to być niesprawiedliwe, a lepszym rozwiązaniem byłoby, gdyby liczba dni wolnych przysługiwała proporcjonalnie do okresu wydłużenia	„... w przypadku przedłużenia uczestnictwa, uczestnikowi przysługuje 1 dzień wolny od zajęć, za każde 2 miesiące przedłużenia uczestnictwa (maksymalnie dodatkowo 6 dni wolnych od zajęć, w przypadku przedłużenia uczestnictwa o 12 miesięcy)”	Uwaga uwzględniona

			uczestnictwa, np. 1 dzień wolny, za każde 2 miesiące przedłużenia.		
6.	ROPS w Krakowie	Art. 1 pkt 15 lit. b	Proponowana w nowelizacji ustawy zmiana w zakresie długości okresu wsparcia finansowego w ramach zatrudnienia wspieranego niesie ze sobą ryzyko, że absolwenci KIS/CIS będą zatrudniani przez pracodawców z otwartego rynku pracy wyłącznie na okres 6-m-cy, tj. okres objęty dofinansowaniem ze środków publicznych. Oznacza to brak stabilizacji zatrudnienia dla absolwenta PZS, co skutkować może mniejszą motywacją do podjęcia pracy. Poza instrumentem finansowym postulowane jest ponadto uruchomienie dodatkowych, pozafinansowych form wsparcia pracodawców chętnych do zatrudnienia absolwentów PZS (np. doradztwo, mentoring).	Zwiększenie kwoty dofinansowania dla pracodawcy zatrudniającego beneficjenta PZS do 100% zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne przez okres co najmniej 12 m-cy.	Uwaga nieuwzględniona Propozycja zmiany ustawy w zakresie zatrudnienia wspieranego powstała w wyniku licznych postulatów środowiska podmiotów zatrudnienia socjalnego, zgłaszających konieczność zmian z uwagi na małe zainteresowanie pracodawców tym instrumentem. Jednym z powodów nieskuteczności dotychczasowych rozwiązań najczęściej był podnoszony za długi okres 12 miesięcy zatrudnienia absolwenta CIS lub KIS.
7.	ROPS w Krakowie	Art. 1 pkt 16	Należy zwrócić szczególną uwagę na niespójny obecnie zakres danych przekazywanych przez KIS i CIS w rocznych sprawozdaniach dla wojewodów w systemie CAS. Przykładowo: w przypadku KIS sprawozdawana jest liczba osób, które a) rozpoczęły zajęcia, ukończyły zajęcia oraz liczba absolwentów KIS. Tymczasem w przypadku CIS sprawozdawana jest liczba osób, które a) rozpoczęły zajęcia, b) uczestniczyły w zajęciach, c) ukończyły zajęcia. Zakres danych we wszystkich sprawozdawanych kategoriach powinien być tożsamy. Taka zmiana wpłynie pozytywnie na jakość	Ujednolicenie danych przekazywanych przez KIS i CIS w sprawozdaniach CAS.	Uwaga częściowo uwzględniona Formularze sprawozdawcze dla CIS i KIS będą maksymalnie uspołnione w celu zachowania porównywalności, uwzględniając jednak wynikające z przepisów ustawy różnice w funkcjonowaniu obu podmiotów. Kwestia wątpliwości przy wypełnianiu sprawozdania zostanie uwzględniona poprzez uzupełnienie instrukcji do formularza w systemie CAS.

			przewodzonych analiz dotyczących sektora PZS, a tym samym na stan wiedzy na temat ich funkcjonowania, efektów usług reintegracyjnych, efektywności kosztowej ich działalności. Wątpliwości interpretacyjne wśród osób przygotowujących sprawozdania budzi w szczególności kategoria przesłanek kwalifikujących do udziału we wsparciu KIS/CIS (czy ma to być jedna przesłanka wiodąca – trudna do identyfikacji w przypadku sytuacji życiowej potencjalnych beneficjentów PZS, w przypadku których obserwujemy jednocześnie np. kryzys bezdomności, bezrobocie i uzależnienie od używek; czy należy w sprawozdaniu zadeklarować w przypadku danego uczestnika wsparcia wszystkie przesłanki dotyczące zagrożenia wykluczeniem społecznym). Sytuacja ta prowadzi do zafalszowywania obrazu rzeczywistości w ujęciach statystycznych.		
8.	ROPS w Krakowie	Art. 1 pkt 19	Rada Zatrudnienia Socjalnego jako ustawowo umocowane eksperckie gremium doradcze ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego może stanowić ważny instrument wsparcia dla sektora PZS, ułatwiając przepływ informacji między PZS a administracją rządową, prowadząc działania rzecznicze na ich rzecz. W tym momencie ta funkcja realizowana jest w sposób niedostateczny m.in. ze względu na fakt incydentalnego zwoływania posiedzeń Rady oraz niski poziom	Ustawowe umocowanie minimalnej liczby posiedzeń Rady Zatrudnienia Socjalnego w skali roku oraz obowiązku upublicznienia efektów jej bieżących prac.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy RZS zgodnie z obowiązującymi przepisami jest organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego, a jej zadania zostały szczegółowo określone w art. 18 ust. 2. Wśród nich jest również przedstawianie ministrowi okresowych informacji o swojej działalności. Dodatkowo na stronie Departamentu Ekonomii Społecznej i Solidarnej udostępniane są na

			wiedzy środowiska na temat przedmiotu i efektów pracy RZS (protokoły z posiedzeń Rady publikowane są co prawda na stronach Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, ale w niepełnej treści).		bieżące protokoły z posiedzeń RZS. W związku z powyższym, propozycja zmiany ustawy w tym zakresie nie jest uzasadniona.
9.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 1) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 1 ust. 2 ustawy o ZS	Oprócz zaproponowanej zmiany, wnioskujemy o rozszerzenie/zmianę katalogu osób uprawnionych do korzystania z usług realizowanych w Centrum Integracji Społecznej o nowe grupy. Rozszerzenie katalogu osób pozwoli na objęcie szerszej grupy usługami aktywizacyjnymi, a także pozwoli na dostosowanie grupy beneficjentów do rzeczywistych potrzeb współczesnego rynku pracy. Propozycja poszerzenia grupy docelowej jest zgodna z przyjętym w 2019 r. zaktualizowanym Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku, w tym m.in. Działaniem II.2.3. Tworzenie warunków do kontynuowania aktywności zawodowej osób starszych w podmiotach ekonomii społecznej i solidarnej (m.in. wspieranie zatrudnienia pracowników po 50. roku życia); Działaniem I.2.2. Rewitalizacja na wsi i w mieście (m.in. rozwój rolnictwa społecznego; tworzenie PS na terenach wiejskich). Odnosnie osób ubogich pracujących - osoby te zostały uwzględnione m.in. w definicji PS w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków	Dodanie po pkt 8): 9) osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu lub niewykonujące innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; 10) osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; 11) osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 88, ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; 12) osoby, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych; 13) osoby podlegające ubezpieczeniu społecznemu rolników i domownicy rolników w gospodarstwach rolnych do 2 ha przeliczeniowych; 14) osoby, którym do osiągnięcia wieku emerytalnego brakuje nie więcej niż 4 lata; 15) pracujący ubodzy (osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujące w ramach umów cywilnoprawnych, których zarobki nie przekraczają płacy minimalnej).	Uwaga częściowo uwzględniona Projektodawca dokona zmiany w zakresie zmiany art. 1 ust. 2 pkt 4 ustawy poprzez wskazanie w katalogu osób, do których stosuje się przepisy ustawy, osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego.

			Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 z 8 lipca 2019. W definicji tej uwzględniono też osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; osoby podlegające ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeżeli ich dochód ustalany zgodnie z art. 7 ust. 5-10 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wynosi nie więcej niż dochód z 6 hektarów przeliczeniowych. W celu zapewnienia spójności dokumentów dot. włączenia społecznego, stoimy na stanowisku, że uzasadnione jest rozszerzenie katalogu osób, które mogą być objęte programem reintegracji w CIS/KIS o wskazane grupy.	Zmiana brzmienia: pkt 4) osoby z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego; pkt 5) bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	
10.	ROPS Poznań	Art. 1 ust. 2 ustawy o ZS	W proponowanej nowelizacji warto od razu dostosować nomenklaturę do obecnie obowiązujących przepisów. W aktualnie obowiązującej wersji ustawy w art. 1 ust. 2 pkt 4 mowa jest o „chorych psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego”. Tymczasem w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego jest mowa o osobach z zaburzeniami psychicznymi.	Art. 1 ust. 2 pkt 4 powinien otrzymać brzmienie: „osób z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego”	Uwaga uwzględniona

11.	ROPS w Zielonej Górze oraz CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 1 ust. 2 pkt 5	„bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” -wnioskujemy o usunięcie zapisu „długotrwale”	Wnioskujemy o usunięcie słowa „długotrwale”. Z praktyki wiemy, że długotrwale bezrobocie (rejestracja w PUP 12 mcy w ciągu 2 lat) jest coraz rzadziej spotykaną sytuacją. Powody braku rejestracji są zarówno pozytywne (podejmowania pracy, umów cywilno-prawnych w celach zarobkowych), jak i negatywne - unikanie rejestracji ze względu na brak motywacji lub występowanie innych sytuacji problematycznych (np. sprawowanie opieki nad dzieckiem) co wiąże się z wykreśleniem z rejestru w PUP. Możliwość przyjęcia do CIS osób bezrobotnych bez określonego czasu wymaganej rejestracji w PUP pozwoli na wcześniejsze zapobieganie skutkom doświadczania marginalizacji i ubóstwa. Z naszych obserwacji wynika, że im mniejszy i stosunkowo krótkotrwały jest dystans do rynku pracy, tym harmonijniej i szybciej uczestnik wraca do aktywności zawodowej.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
12.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 1) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 1 ust. 3 ustawy o ZS	Proponuje się skreślenie ust. 3. Obecny zapis uniemożliwia prowadzenie reintegracji zawodowej i społecznej osób pobierających świadczenia społeczne, ponieważ będą to mogły być osoby pobierające zasiłki okresowe czy stałe z pomocy społecznej lub renty socjalne z systemu zabezpieczenia społecznego oraz świadczenia pielęgnacyjne zgodnie z ustawą o świadczeniach	Skreślenie ust. 3.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			rodzinnych. W 2003 roku zapis związany z nie korzystaniem z form aktywizacyjnych, wprowadzono w związku z potrzebą wsparcia przede wszystkim osób pozbawionych jakichkolwiek świadczeń społecznych. Obecnie stanowi on ograniczenie nie mające uzasadnienia zwłaszcza, w związku z potrzebą aktywizowania osób biernych zawodowo. Często są to osoby, które przejściowo nie podejmują aktywności zawodowej lub wręcz z niej rezygnują z powodu np. konieczności opieki nad osobą zależną. Z uwagi na przejściowość tego stanu, należy osoby takie, utrzymać w aktywności, aby stworzyć im możliwość aktywnego / szybkiego wejścia na rynek pracy, po ustaniu przyczyny wyłączenia z niego. Lepszym rozwiązaniem będzie natomiast określenie, że osoby pobierające świadczenia społeczne przekraczające wysokość świadczenia integracyjnego, nie otrzymują dodatkowego wsparcia, zaś osoby otrzymujące niższą wysokość mogą otrzymać wyrównanie do wysokości świadczenia, nie pozbawiając ich możliwości aktywizacji. Wszystkie kategorie mają prawo do premii motywacyjnej.		
13.	ROPS w Zielonej Górze/ CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 1 ust. 3 pkt 1	Wykreślenie pkt 1. (do osób, które mają prawo do zasiłku dla bezrobotnych nie stosuje się ustawy o zatrudnieniu socjalnym)	Podobnie jak przy opisie powyższym główną zasadą efektywnej reintegracji jest uchwycenie momentu odpowiedniej motywacji uczestnika. Możliwość zawieszenia prawa do zasiłku dla	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

				bezrobotnych po krótkim okresie jego pobierania daje większe szanse na zapobieganie negatywnym skutkom bezrobocia dzięki korzystaniu z usług CIS.	
14.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 2 ustawy o ZS	Proponuje się zmianę brzmienia pkt 9)	Zmiana brzmienia: 9) najniższym wynagrodzeniu – oznacza to minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące w grudniu roku poprzedniego, ustalane na podstawie odrębnych przepisów	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Charakter zadań realizowanych przez uczestników cis zwłaszcza w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej nie może być utożsamiany z wykonywaniem zadań w ramach stosunku pracy. W związku z tym wysokość świadczenia integracyjnego nie powinna być zdaniem Projektodawcy powiązana z wysokością minimalnego wynagrodzenia. Świadczenie integracyjne, co do zasady ma charakter osłony socjalnej i jednocześnie oddziałuje motywująco na uczestnika do podejmowanej aktywności zawodowej. Zbliżony charakter ma zasiłek dla bezrobotnych. Jednocześnie, w opinii Projektodawcy, zwiększenie świadczenia integracyjnego do wys. 120% zasiłku dla bezrobotnych będzie mieć charakter proaktywizacyjny.
15.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 2) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 3 ust. 1 ustawy o ZS	Oprócz proponowanych zmian, wnioskujemy o dodanie w ust. 1 - pkt 5) i 6) oraz dodanie ustępu 1a oraz zmiany proponowanego ustępu z 1a na 1b. W związku ze zmianą sytuacji społeczno – gospodarczej w Polsce, zmianą kategorii beneficjentów oraz mianami zachodzącymi w związku z ochroną macierzyństwa, opieką nad	Dodanie po pkt 4): 5) podtrzymywanie aktywności społecznej i zawodowej osób, które nie są w stanie zaktywizować się zawodowo 6) wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających dotychczas w placówkach całodobowych lub pieczy zastępczej; Dodanie ust. 1a):	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			osobami starszymi oraz zapewnieniu stabilnego godnego przechodzenia z rynku pracy na emeryturę, wydaje się słusznym rozszerzenie zapisów. Uczestnikami Centrów są często osoby pozbawione „dachu nad głową”, który wcześniej stracili go z powodu eksmisji i innych sytuacji życiowych. Udostępnienie przez Centrum tymczasowego lokum dla uczestnika wspomogłoby realizację procesu reintegracji społeczno- zawodowej. Należałoby zatem wprowadzić możliwość prowadzenia mieszkań chronionych, które mogłyby wzbogacić ofertę działań zatrudnienia socjalnego jako działania kompleksowego zwłaszcza w przypadku osób bezdomnych, usamodzielnianych czy też osób z problemami zdrowia psychicznego.	1a). Centrum może prowadzić mieszkania chronione, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.”; na rzecz swoich uczestników	
16.	ROPS w Zielonej Górze/ CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 4 ust. 2 pkt 14	Wykreślić pkt 14 „opinie starosty o potrzebie powołania Centrum na terenie podległego mu powiatu z wyłączeniem wniosku składanego przez powiat	Opinia ta wymagana jest również w chwili składania wniosku o przedłużenie statusu CIS. Wydaje się ona zbędna w zakresie formalnym. Starosta nie finansuje CIS ani też nie otrzymuje sprawozdań. Proponujemy natomiast, aby instytucja tworząca CIS/KIS mogła informować Starostwo o tym, że otrzymała status lub przedłużenie statusu w celach informacyjnych i poprawnej współpracy z instytucjami w lokalnym środowisku.	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na charakter współpracy starosty i CIS związanej w szczególności z kierowaniem osób bezrobotnych do CIS, finansowaniem z Funduszu Pracy świadczeń integracyjnych oraz zatrudnienia wspieranego, pozostawienie opinii tego organu, jako elementu wniosku o przyznanie statusu CIS jest uzasadnione.
17.	ROPS w Zielonej Górze/	Art. 4 ust. 2 po pkt 15	Proponowana treść: W przypadku tworzenia jednostek terenowych w tym międzygminnych Centrów	Praktyka tworzenia/prowadzenia CIS przez instytucje tworzące pozwala na wnioski, że ułatwienie/ udogodnienie	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

	CIS/KIS woj. lubuskie		Integracji Społecznej, obowiązuje jeden status, przyznawany jednostce tworzącej	w zakresie standardu obligatoryjnej dokumentacji pozwoli na sprawniejszą organizację CIS. Zapis o wymogu tylko jednego statusu wydaje się być także właściwy ze względów praktycznych i organizacyjnych dla instytucji tworzącej. Ponadto we wniosku o nadanie statusu instytucja tworząca co do zasady ponawia te same informacje.	Projekt ustawy przewiduje możliwość realizacji usług w miejscu innym niż miejsce funkcjonowania CIS
18.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 5) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 5 ustawy o ZS	Zmiana dotyczy proponowanego art. 5b, ustęp 2. Proponuje się wydłużenie terminu na złożenie wyjaśnień i dokumentów. Zmiana dotyczy różnych sytuacji jakie mogą się zdarzyć (np. nieobecność pracownika odpowiedzialnego za dany zakres itp.).	Zmiana brzmienia: 2. W celu realizacji nadzoru, o którym mowa w ust. 1, wojewoda ma prawo żądać od instytucji tworzącej stosownych informacji i dokumentów, a instytucja tworząca jest obowiązana do ich przedłożenia we wskazanym terminie, nie krótszym niż 14 dni roboczych.	Uwaga uwzględniona Projektodawca dokona korekty przepisów dotyczących nadzoru wojewody nad działalnością CIS.
19.	ROPS w Zielonej Górze/ CIS/KIS woj. lubuskie	po Art. 5a dodano brzmienie Art 5b - nadzór wojewody/kontrola	1.Wnioskujemy o doprecyzowanie zapisu w art. 5b ust. 2 i dodanie po wyrazach „...ma prawo żądać od instytucji tworzącej stosownych informacji dokumentów” - wyrazy dotyczących Centrum Integracji Społecznej...” 2.Wnioskujemy o zapis uwzględniający możliwość finansowania bieżących działań CIS przez Wojewodę.	Ad. 1 – uściślenie zapisu dotyczącego jaki rodzaj kontroli przeprowadza wojewoda (wyłącznie CIS, a nie całą instytucję tworzącą) jest uzasadnione i będzie się przyczyniało do jasnych zasad co i w jakim zakresie może być kontrolowane w przypadku prowadzenia Centrum Integracji Społecznej. Ad 2. - uprawnienia do kontrolowania wiążą się z prawidłowym rozliczeniem przyznanych środków finansowych (dotacji, refundacji itp.). Nałożenie na Wojewodę uprawnień do kontroli bez możliwości dofinansowania działań, co do zasady nie daje możliwości Wojewodzie na realny wpływ na wprowadzenie zmian i usunięcie ewentualnych nieprawidł-	Uwaga uwzględniona Projektodawca dokona korekty przepisów dotyczących nadzoru wojewody nad działalnością CIS.

				wości stwierdzonych podczas kontroli w CIS.	
20.	ROPS woj. śląskiego/ CIS w Bytomiu	Art. 8 ust. 1	W sytuacji wprowadzanych zmian mających na celu wsparcie dotacją zakupu wyposażenia, surowców, materiałów i narzędzi niezbędnych dla działalności prowadzonej przez CIS-y istotne wydaje się zniesienie ograniczenia dotyczącego okresu pierwszych 3 miesięcy prowadzenia działalności i umożliwienie starania się o dotację wszystkim działającym CIS-om.	Skreśla się wyrazy „przez okres pierwszych 3 miesięcy”	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział zmianę w zakresie dotacji na wyposażenie, umożliwiając marszałkowi przekazanie dotacji nie tylko na pierwsze wyposażenie. Zmiana ta jest również podyktowana wprowadzoną projektem ustawy możliwością świadczenia przez CIS usług również w miejscu innym niż miejsce funkcjonowania CIS, które może wymagać doposażenia czy zakupu nowych sprzętów.
21.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 8) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 8 ust. 1,2,4 ustawy o ZS	Proponujemy nie wycofywać się z dotacji na pierwsze wyposażenie, a wprowadzić zapis o kolejnym wsparciu przez dodanie ustępu 1a). Wprowadzenie dodatkowego, bardzo ważnego wsparcia pozwoli na realizację działań w centrach. Niektóre centra funkcjonują bardzo długo, narzędzia, środki trwale zakupione na etapie wstępnym działalności, po prostu się zużywają i dezaktualizują, dlatego wskazane jest zaproponowanie dodatkowego wsparcia. Zmiana brzmienia w ust. 2 i 4 jest konsekwencją wprowadzonego ustępu 1a.	Dodanie ust. 1a): 1a. Marszałek, na wniosek Centrum może przyznać ponownie dotację na wyposażenie lub na rozszerzenie działalności, po zamortyzowaniu się kosztów wyposażenia przyznanych w ramach ust. 1 na tych samych zasadach. Zmiana brzmienia zdania wprowadzającego w ust. 2: 2. Dotacja, o której mowa w ust. 1 i 1a, może być przeznaczona na: Zmiana brzmienia: 4. Dotację na, o której mowa w ust. 1 i 1a, przekazuje się Centrum w terminie 30 dni od dnia zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 1.	Wyjaśnienie Zmiana zaproponowana w projekcie ustawy pozostawia większą swobodę marszałkowi w przyznawaniu dotacji na wyposażenie niż zgłoszona propozycja, w tym również na doposażenie CIS.
22.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 8) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i	Zmiana związana z propozycją zawartą pod pozycją nr 3.	Zmiana brzmienia: 3. Wysokość dotacji na działalność Centrum przez okres pierwszych 3 miesięcy jest równa kwocie ustalonej jako iloczyn 50% kwoty najniższego wynagrodzenia , oraz liczby	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

		przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 8 ust. 3 ustawy o ZS		uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum zatrudnionych na okres nie krótszy niż rok, według stanu na koniec każdego miesiąca.	
23.	ROPS woj. śląskiego/ CIS w Bytomiu	Art. 8 ust. 3 i 5	Pozostające bez zmian w projekcie ustawy z dnia 13.07.2021 r. zapisy art. 8 ust. 3 i 5, które określają wysokość dotacji dla nowo tworzonych CIS-ów („przez okres pierwszych 3 miesięcy”) i zasady ich wypłaty, wymagają modyfikacji, jeżeli intencją wprowadzanych zmian jest dostępność dotacji dla wszystkich działających CIS-ów, a nie tylko nowo tworzonych. <u>Doprecyzowania wymagają również zapisy dot. zasad określania wysokości dotacji z budżetu państwa i ich wypłaty w ramach programu resortowego.</u>	Skreśla się wyrazy „przez okres pierwszych 3 miesięcy”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Projektodawca przewidział udzielenie przez marszałka dotacji na wyposażenie CIS, w szczególności w związku ze zmianą w zakresie możliwości prowadzenia działalności w miejscu innym niż miejsce funkcjonowania CIS. Dotację tą będzie mogło również otrzymać CIS na wymianę wyposażenia lub doposażenie. Bez zmian pozostają przepisy regulujące dotację na pierwsze 3 miesiące funkcjonowania CIS, która jest przewidziana jedynie dla nowopowstałych CIS.
24.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 9 ustawy o ZS	Po art. 9a, dodanie art. 9b Proponowana zmiana odnosi się do finansowania Centrów Integracji Społecznej. Obecne przepisy w określają sposoby finansowania w sposób niezwykle arbitralny i fakultatywny uniemożliwiając długofalowe finansowanie. O ile możliwa jest fakultatywność na etapie wstępnym, to po okresie rocznego działania i osiągnięcia wypracowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej standardów jakości funkcjonowania, finansowanie powinno mieć charakter obligatoryjny, zaś jakość realizowania	Dodanie po art. 9a): Art. 9b. 1. Centrum realizujące swoje działania przez okres co najmniej dwunastu miesięcy może uzyskać akredytację jakości usług reintegracji zawodowej i społecznej, zwaną dalej „akredytacją” prowadzoną przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. 2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, mając na względzie jakość i efektywność działań Centrów w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej określi w drodze rozporządzenia sposób uzyskiwania i utraty	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			działań podlega bieżącej kontroli wojewodów.	akredytacji, oraz standardy jakości prowadzenia reintegracji zawodowej i społecznej	
25.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 10) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 10 ustawy o ZS	Proponujemy zmiany w sposobie naliczania dotacji: ustęp 4 i 5. Wszystkie centra borykają się obecnie z rekrutacją uczestników do realizacji działań. Zgodnie z obecnym zapisem kwota dotacji jest ustalana jako iloczyn kwoty określonej uchwałą Rady Gminy oraz sumy liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum, według stanu na koniec miesiąca. Uchwała zwykle podejmowana jest pod koniec roku z określoną liczbą uczestników i pracowników, co powoduje, że trzeba przez cały czas utrzymywać ilość osób. Wobec obecnej sytuacji jest to bardzo trudne. Podobnie jest wypłatą w równych, comiesięcznych kwotach dotacji i wydanie jej do końca danego miesiąca. Koszty w CIS rozkładają się różnie w poszczególnych miesiącach. Po podpisaniu IPZS te koszty są zwykle wyższe (badanie, odzież, bhp) od kolejnych. Sugerujemy zmianę brzmienia ustępu 4 i 5.	Zmiana brzmienia: 4. Kwota dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy instytucją tworzącą jest organizacja pozarządowa, jest ustalana jako iloczyn kwoty określonej uchwałą rady gminy oraz sumy liczby miejsc reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby przewidywanej kadry w Centrum, według stanu na początek roku, na który podejmowana jest uchwała Rady Gminy i wypłacana zgodnie z ustalonym przez Centrum harmonogramem. Kwota dotacji nie może przekroczyć kwoty stanowiącej równowartość kosztów działalności Centrum, pomniejszonej o przychód uzyskany z działalności, o której mowa w art. 9. 5. Kwota dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy instytucją tworzącą jest jednostka samorządu terytorialnego, jest ustalana jako iloczyn kosztów realizacji reintegracji zawodowej i społecznej w przeliczeniu na jednego uczestnika oraz sumy liczby miejsc reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby przewidywanej kadry w Centrum pomniejszonej o przychód uzyskany z działalności, o której mowa w art. 9.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
26.	ROPS woj. śląskiego/ CIS w Bytomiu	Art. 10 ust. 1 pkt. 4	Wsparcie działania CIS-ów daje również możliwość rozszerzenia działań finansowanych ze środków	Można dodać „kosztów badań lekarskich, psychologicznych i specjalistycznych, o których mowa w	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			Funduszu Pracy (obecnie to przede wszystkim refundacja świadczeń integracyjnych, o którą występują CIS-y do urzędów pracy). Wydaje się możliwe refundowanie CIS-om ze środków Funduszu Pracy kosztów wykonywanych badań lekarskich, psychologicznych i specjalistycznych dla uczestników, a także szkoleń zawodowych dla osób objętych wsparciem w CIS-ach.	art. 2 ust.3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz kosztów szkolenia o których mowa w art. 41 ust.4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	
27.	ROPS w Zielonej Górze/ CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 10 ust. 1 pkt 4	4) Funduszu pracy w zakresie świadczeń integracyjnych (w wysokości 120 % zasiłku dla bezrobotnych oraz 20% na koszty ryczałtowe reintegracji zawodowej), o których mowa w art. 15 i działań w zakresie integracji społecznej, o których mowa w art. 9 a ust. 1 i art. 18 ust. 7	W projekcie ustawy o zatrudnieniu socjalnym przewidziano wzrost świadczenia integracyjnego do 120 % (proponowaliśmy 150%), jednak nie uwzględniono możliwości finansowania świadczeń przez CIS usług (proponowaliśmy 15%) . Proponowana obecnie kwota (dodatkowe 20%) dałaby szansę każdemu Centrum (zarówno w dużych miastach jak i w gminach wiejskich) na zabezpieczenia podstawowych potrzeb. Stałe zatrudnienie kadry realizującej usługi aktywizacji społecznej i zawodowej dałoby możliwość utrzymania niezmiennej jakości usług na stałym i odpowiednim poziomie. Proponujemy, aby ustawodawca określił jakie wydatki mają być pokrywane z otrzymanej kwoty np. wyłącznie na kadre, na szkolenia dla uczestników, remonty, naprawy itp.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
28.	ROPS w Zielonej Górze/ CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 10 ust. 1b	W proponowanym zapisie w ust. 1b wnioskujemy o zmianę wyrazów z „może być dofinansowane” na wyrazy „jest finansowane”	W naszej opinii konieczna jest zamiana zapisu fakultatywnego na obligatoryjny. Spowoduje to uwzględnienie w budżetach gminy/	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

				miasta finansowania działalności CIS na stałe.	
29.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 11) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 11 ustawy o ZS	Oprócz proponowanego zapisu, sugerujemy zmianę brzmienia ust. 1 pkt 2) oraz wykreślenie pkt 4) i 5). Pracownik socjalny i instruktor zawodu to pracownicy reintegracji społecznej i zawodowej wymienieni w pkt 3). Punkt 3) może obejmować specjalistów o różnych kwalifikacjach w zależności od specyfiki działań Centrum, w tym pracownika socjalnego, czy instruktora zawodu. Konsekwencją jest zmiana proponowanego ustępu 3.	Zmiana proponowanego brzmienia: 2) osób odpowiedzialnych za dany rodzaj działalności, o której mowa w art. 9, oraz za obsługę finansową i kadrową Centrum; Wykreślenie pkt 4) i 5)	Wyjaśnienie Projektodawca zrezygnował ze zmiany art. 11 ustawy
30.	CIS/KIS woj. lubuskie/ROPS w Zielonej Górze	Art. 11 ust. 1 pkt 1 - dotyczy kadry vs pracownik	Wnioskujemy o zmianę zapisów również w art. 10, gdzie w każdym ustępie mowa jest o „pracownikach” a nie o „kadrze” („kadra” pojawia się dopiero w art. 11)	Jest to zmiana, która uściśla i ujednolica stosowaną nomenklaturę słowną w ustawie, co może przekładać się na pozyskiwanie finansowania (na co można przeznaczyć środki) i organizację pracy CIS przez instytucję tworzącą.	Wyjaśnienie Projektodawca rezygnuje ze zmiany art. 11 ustawy
31.	ROPS woj. śląskiego/CIS w Żorach	Art. 11 ust. 1	Chcielibyśmy zwrócić uwagę na problem uzależnienia uczestników CIS. Większość uczestników kierowanych do CIS, na wywiadzie z pracownikiem socjalnym z MOPS nie przyznaje się do problemu alkoholowego i jako powód skierowania do CIS podaje się najczęściej „długotrwałe bezrobocie” (co również wpływa na dane statystyczne ujęte w sprawozdaniach rocznych). Wg nas problem uzależnienia, zarówno od alkoholu jak i narkotyków, istotnie wpływa na funkcjonowanie społeczne uczestnika	Dodać kolejny punkt do listy kadry Centrum: 7) terapeutę ds. uzależnień	Uwaga nieuwzględniona CIS na podstawie obecnie obowiązujących przepisów może zatrudnić terapeutę ds. uzależnień i wykazać go jako pracownika CIS w ramach osób prowadzących reintegrację społeczną, o których mowa w art. 15 ust. 1a ustawy.

			i jego wyjście na otwarty rynek pracy. Dlatego proponujemy, aby do kadry CIS (art. 11 ustawy) wpisać terapeutę ds. uzależnień.		
32.	ROPS w Zielonej Górze/CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 11 ust. 1 pkt 3	3)pracownik socjalny lub pracownik/specjalista/instruktor ds. reintegracji społecznej	Ponawiamy prośbę o dodanie zapisu „lub pracownik/specjalista/instruktor ds. reintegracji społecznej, co otwiera możliwość zatrudnienia w CIS osób o zbliżonych ale nie identycznych kwalifikacjach jakie ma pracownik socjalny. W naszej opinii rodzaj prowadzonych działań w CIS nie jest jednoznaczny z pracą socjalną (rozumianą zgodnie z zapisami w ustawie o pomocy społecznej), a ograniczenie zapisu do „pracownik socjalny” zamyka drogę do zawodów pokrewnych. Proponujemy aby ustawodawca określił wymogi dotyczące tego stanowiska np. staż pracy, kierunki / specjalności studiów np. socjologia, andragogika, resocjalizacja, nauki o rodzinie i in.	Wyjaśnienie Projektodawca rezygnuje ze zmiany art. 11 ustawy
33.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	- w Art. 12 ustawy o ZS	Ponownie prosimy o wprowadzenie zmiany w art. 12. Opinia pracownika socjalnego OPS nie jest konieczna, gdyż pracownik CIS przeprowadza szczegółowy wywiad z kandydatem, co pozwala zebrać wszystkie niezbędne informacje potrzebne do zdecydowania o przyjęciu do CIS. W opinii pracownika socjalnego OPS są zawarte dane szczególne, a ich przekazywanie do innych instytucji jest niezgodne z Ustawą o Ochronie Danych Osobowych.	Nowe brzmienie Art. 12 ust. 1 i 2: Art. 12. 1. Osoba, o której mowa w art. 1, może na podstawie: 1) własnego wniosku lub wniosku przedstawiciela ustawowego, 2) wniosku zakładu lecznictwa odwykowego, powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			Ponadto niektórzy kandydaci nie korzystają z pomocy OPS, w związku z czym przygotowanie opinii wymaga dodatkowych nakładów pracy opinia pracownika socjalnego OPS i często nie zawiera informacji, których nie posiada pracownik socjalny CIS. Zmiana ta jest związana również z rozszerzeniem grupy docelowej osób uczestniczących w CIS. Dlatego też proponuje się uelastycznienie przepisu. Zgodnie z nowym rozwiązaniem osoby na wniosek, będą mogły zostać przyjęte do Centrum. W przypadku wniosku ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) – centrum usług społecznych, wniosek taki podlega zaopiniowaniu przez kierującego. W pozostałych przypadkach Centrum może wystąpić o opinię.	społecznych (Dz. U. poz. 1818) – centrum usług społecznych, organizacji pozarządowej lub klubu integracji społecznej, za zgodą tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego - zostać przyjęta do Centrum. 2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, podlega zaopiniowaniu przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – przez pracownika socjalnego centrum usług społecznych, właściwego dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby kierowanej do uczestnictwa w Centrum po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego (rodzinnego) w przypadku osoby kierowanej przez tą instytucję. W pozostałych przypadkach, Centrum może wystąpić o zaopiniowanie wniosku. Nowe brzmienie Art. 12 ustęp 4: 4. Kierownik Centrum przyjmuje osobę do Centrum po podpisaniu z nią indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, zwanego dalej „programem”.	
34.	ROPS w Zielonej Górze/ CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 12 ust. 5, pkt 1, pkt 2	Uczestnikami Centrum mogą być osoby zamieszkałe w gminach, na terenie których zostało utworzone Centrum oraz innych gmin	Wnioskujemy o wykreślenie ust.5 zapisu: pierwszeństwo w skierowaniu do oraz zapisu: osoby zamieszkałe w innych gminach mogą być kierowane do Centrum:	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

				1) w przypadku zawarcia porozumienia między gminami o kierowaniu osób do Centrum, określającego zasady finansowania kosztów uczestnictwa kierowanych tam osób; 2) w przypadku posiadania przez Centrum wolnych miejsc i sfinansowania kosztów uczestnictwa osoby kierowanej przez gminę. Z uwagi na stale zmniejszającą się liczbę osób kierowanych do CIS należy uelastyczyć zasady kierowania i przyjmowania do CIS, aby usprawnić pracę poprzez zniwelowanie wymogów wyłącznie formalnych i tym samym umożliwić utrzymanie standardów organizacyjnych.	
35.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	- w Art. 13 ustawy o ZS	Zmiana jest konsekwencją sugerowanej propozycji zmiany kadry w art. 11.	Zmiana brzmienia ustępu 1: 1. Program, o którym mowa w art. 12 ust. 4, opracowuje pracownik reintegracji społecznej Centrum.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
36.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	- w Art. 13 ustawy o ZS	Ponownie prosimy o rozszerzenie przyczyn zaprzestania realizacji IPZS – art. 13 ust. 4. Ponieważ te, które funkcjonują obecnie nie obejmują wielu przypadków, które występują w CIS.	Dodanie w ust. 4 pkt4): 4) innych uzasadnionych przypadkach, w szczególności: śmierć uczestnika, niezdolność do uczestnictwa potwierdzona zaświadczeniem lekarskim, uzyskanie uprawnień emerytalno-rentowych, nadużywania alkoholu i środków odurzających. agresywne zachowania,	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Większość wymieniona w zgłoszonej uwadze przesłanek wpływająca na zaprzestanie realizacji IPZS mieści się w przesłankach wskazanych w obecnie obowiązującym art. 13 ust. 4.
37.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 12) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Oprócz proponowanej zmiany sugerujemy dodanie ustępu 1a. Niezbędne jest umożliwienie takiego działania Centrum Integracji, aby zapewnić możliwość indywidualnego dostosowania zajęć reintegracyjnych dla uczestników, tak aby mogło być one łączone z obowiązkami rodzin-	Dopisanie ustępu 1a: 1a. Kierownik Centrum może zezwolić na inny rozkład czasu pobytu uczestnika w Centrum nie krótszy niż 15 godzin w tygodniu w sześciomiesięcznym okresie rozliczeniowym, jeśli wynika to z potrzeb opiekuńczo-wychowawczych	Uwaga nieuwzględniona W opinii Projektodawcy uczestniczenie w zajęciach w wymiarze min. 15h tygodniowo niekorzystnie wpłynie na prawidłową realizację IPZS. Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązanie pozwoli na większą

		- w Art. 14 ustawy o ZS	nymi (np. opieką nad osobami zależnymi) lub zajęciami realizowanymi poza Centrum.	uczestnika, lub konieczności uczestnictwa w zajęciach zawodowych, edukacyjnych, społecznych lub kulturalnych poza zajęciami w Centrum.	elastyczność uwzględniając indywidualne potrzeby uczestnika.
38.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 12) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 14 ustawy o ZS	Ponadto proponujemy dopisanie art. 14a Zmiana ta związana jest z obecną sytuacją pandemiczną, ale również może odnosić się do innych sytuacji kryzysowych. Centrum Integracji powinno mieć wybór dotyczący sposobu funkcjonowania w takich sytuacjach. Wybór powinien być dokonywany biorąc pod uwagę warunki epidemiologiczne/kryzysowe i inne, a także możliwości Centrum i samych uczestników. Kierownik Centrum biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności winien wybrać adekwatny sposób funkcjonowania (kształcenie na odległość- zdalny, hybrydowy, i inne) bądź prosić wojewodę o czasowe zamknięcie.	Dopisanie art. 14a Art. 14.a. 1. Kierownik Centrum może określić, iż część zajęć w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej może być realizowana częściowo lub całkowicie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, o ile nie istnieje inna możliwość ich prowadzenia w trybie stacjonarnym lub warunki wskazują na potrzebę takiego sposobu realizacji zajęć. 2. Ograniczenie stacjonarnych zajęć Centrum nie dotyczy zajęć praktycznych realizowanych przez Centrum bądź u pracodawców przez tych uczestników, którzy w okresie ograniczenia zajęć stacjonarnych realizują zajęcia reintegracji zawodowej na terenie Centrum lub u pracodawców. 3. Kierownik Centrum informuje wojewodę o podjętych decyzjach w zakresie ograniczenia zajęć stacjonarnych i organizowanie kształceniem na odległość. 4. W przypadku braku możliwości realizacji zajęć w trybie kształcenia na odległość kierownik Centrum może prosić wojewodę o wydanie decyzji o czasowym zawieszeniu zajęć.	Uwaga nieuwzględniona Uczestnik powinien uczestniczyć w zajęciach prowadzonych przez CIS codziennie z uwagi na konieczność wypracowania nawyków umożliwiających późniejsze podjęcie pracy. Jednocześnie zajęcia w formie tzw. zdalnej odbywały się jedynie w wyjątkowych okolicznościach i zostały uregulowane w przepisach regulujących działalność CIS podczas pandemii COVID 19.
39.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 13) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o	Zgadzamy się z zaproponowaną zmianą w ustępie 1 i 2, ale proponujemy zmianę w sugerowanym ustępie 3 oraz dodanie ustępu 3a)	Zmiana brzmienia: 3. Okres uczestnictwa w zajęciach w Centrum może trwać do 11 miesięcy. Jeżeli analiza stanu realizacji	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

		wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 15 ustawy o ZS	Kolejnym elementem uelastycznienia jest przedłużenie możliwości okresu przebywania w Centrum. Już dziś widoczne jest olbrzymie zróżnicowanie uczestników, z których jedni są gotowi opuścić CIS już w okresie pierwszych sześciu miesięcy. Dla wielu innych natomiast okres 12 miesięcy jest okresem stanowczo zbyt krótkim, powodującym nieskuteczność dotychczasowych działań. Dlatego też należy zaplanować z jednej strony wydłużenie okresu możliwego pobytu w centrum do 30 miesięcy. Z drugiej strony, wprowadzenie zmiany umożliwiającej pobyt w Centrum osobom w wieku przedemerytalnym do czasu nabycia praw emerytalnych.	programu uzasadnia potrzebę przedłużenia okresu uczestnictwa w zajęciach w Centrum, także w przypadku tworzenia spółdzielni społecznej lub podjęcia działalności gospodarczej przez uczestnika zajęć w Centrum, kierownik Centrum, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii pracownika socjalnego Centrum, może przedłużyć okres uczestnictwa w zajęciach do 30 miesięcy. Dopisanie ust. 3a) 3a. W przypadku osób, które są w wieku nie więcej niż cztery lata do uzyskania praw emerytalnych, a w stosunku do których działania aktywizacyjne nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, możliwe jest uczestnictwo tych osób w zajęciach Centrum do czasu nabycia praw emerytalnych	Projektodawca zaproponował wystarczające dla realizacji IPZS przedłużenie okresu uczestnictwa w zajęciach CIS do 24 miesięcy (obecnie 18 m-cy).
40.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 13) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 15 ustawy o ZS	Proponujemy zmianę sugerowanego ustępu 4 i dodanie ustępu 4a) i 4b) Ważną kwestią w procesie reintegracji jest motywacja finansowa, która może nastąpić poprzez urealnienie świadczeń reintegracyjnych, tak aby odejść od stawek, które nie promują aktywności (obecnie 44% minimalnego wynagrodzenia), a wręcz zniechęcają do działań reintegracyjnych. Obecna wysokość świadczenia integracyjnego oparta jest na zasiłku dla bezrobotnych w żaden sposób nie premiując działań proaktywnych. Nawet ostatni wzrost zasiłku stawia uczestników na warunkach ściśle niewolniczych stawek głodowych. Niezbędne jest powiązanie świad-	Zmiana brzmienia: 4. W okresie próbnym oraz w okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, kierownik Centrum przyznaje świadczenie integracyjne w wysokości 65% kwoty najniższego wynagrodzenia, chyba że uczestnik otrzymuje świadczenia z tytułu pomocy społecznej, ubezpieczenia społecznego lub innych tytułów o charakterze zabezpieczeniowym świadczenia w wysokości równej lub wyższej świadczeniu integracyjnemu. Dodanie: 4a. W przypadku osób, o których mowa w ust. 4, które otrzymują świadczenia niższe niż wysokość	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Charakter zadań realizowanych przez uczestników cis zwłaszcza w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej nie może być utożsamiany z wykonywaniem zadań w ramach stosunku pracy. W związku z tym wysokość świadczenia integracyjnego nie powinna być zdaniem Projektodawcy powiązana z wysokością minimalnego wynagrodzenia. Świadczenie integracyjne, co do zasady ma charakter osłony socjalnej i jednocześnie oddziałuje motywująco na uczestnika do podejmowanej aktywności zawodowej. Zbliżony

			czenia nie z zasiłkiem, ale wynagrodzeniem minimalnym jako bardziej adekwatnym do kwestii uczestnictwa w Centrach i motywacji uczestników, którzy jednocześnie pracują i uczą się podczas reintegracji. Ważnym elementem jest także podwyższenie świadczenia w miesiący próbnym, w chwili obecnej 50% tego co w okresie właściwym. Takie świadczenie demotywuje aktywność i jest wręcz karą za to, że ktoś, kto był do tej pory nieaktywny i korzystał z zasiłków z pomocy społecznej, w momencie podjęcia działań aktywizacyjnych zostaje za nie karany. Często zdarza się, że jest to powodem do rezygnacji po miesiącu próbnym lub w ogóle z udziału w Centrum Integracji Społecznej. Połączenie świadczenia integracyjnego z najniższym wynagrodzeniem utrzyma realną wartość świadczenia, określając go w wysokości wprowadzonej w 2003 r. Jednocześnie wskazują wyjątki w przypadku gdy osoba otrzymuje świadczenia pieniężne z innych tytułów (emerytura, renta, świadczenie pielęgnacyjne, etc.) równe lub wyższe od świadczenia integracyjnego – wówczas świadczenie im nie przysługuje. Natomiast jeśli te świadczenia pieniężne są niższe od świadczenia integracyjnego, są wówczas wyrównywane do jego wysokości.	świadczenia integracyjnego mogą otrzymać wyrównanie do wysokości świadczenia integracyjnego. 4b. Osoby, o których, mowa w art. 14 ust. 1 a otrzymują świadczenie integracyjne w wysokości połowy świadczenia, o ile czas uczestnictwa nie przekracza 15 godzin miesięcznie	charakter ma zasiłek dla bezrobotnych. Jednocześnie, w opinii Projektodawcy, zwiększenie świadczenia integracyjnego do wys. 120% zasiłku dla bezrobotnych będzie mieć charakter proaktywizacyjny.
--	--	--	---	--	--

			Propozycja reguluje również kwestię osób o krótszym wymiarze uczestnictwa 15 godzin (art. 14 ust. 1a), wówczas otrzymują one 50% świadczenia integracyjnego. Rozwiązanie to kierowane jest m.in. do matek z dziećmi, które muszą łączyć aktywność zawodową z opieką nad dziećmi lub osób, które sprawują opiekę nad osobą zależną.		
41.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 13) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 15 ustawy o ZS	Sugerujemy zmianę w proponowanym ust. 6a, wprowadzenie nowego brzmienia ust. 6b. Intencją zmiany jest wprowadzenie korzystniejszego systemu naliczania dni wolnych oraz wprowadzenie katalogu tzw. urlopu okolicznościowego. Uczestnik realizujący IPZS jest codziennie przez 5 dni w tygodniu w CIS. Około 70% czasu uczestniczy w reintegracji zawodowej (tak jakby świadczył pracę). Zwiększenie wymiaru urlopu pozytywnie wpłynie na wydajność i higieniczność wykonywania pracy. Obecne rozwiązanie sprawia, że niezależnie od okresu uczestnictwa (np. czy 2 miesiące czy 18 miesięcy) liczba dni urlopu jest niezmienna. Proponowane rozwiązanie wiąże te dwie rzeczy, dzięki czemu jest dla uczestników bardziej sprawiedliwe.	Zmiana brzmienia: 6a. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, na wniosek uczestnika, kierownik Centrum może przyznać 1 dzień wolny od zajęć w Centrum za każdy miesiąc uczestnictwa. Maksymalna liczba dni wolnych przyznanych w jednej części nie może przekroczyć 5 dni. Za dni wolne przysługuje świadczenie integracyjne w pełnej wysokości. Dodanie: 6b. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, na wniosek uczestnika, kierownik Centrum może udzielić jednego dnia wolnego, w przypadku: zgonu, pogrzebu małżonka uczestnika, jego dziecka, ojca, matki, ojczyma, macochy, siostry, brata, babci, dziadka, teściowej, teścia, ślubu uczestnika, jego dzieci i najbliższej rodziny, stawiennictwa w sądzie, stawienia na komisji wojskowej, innych zdarzeń losowych. Nieobecność traktowana jest jako usprawiedliwiona przysługuje za nią	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział w projekcie ustawy dodatkowe 6 dni wolnych od zajęć, za które przysługuje świadczenie integracyjne w pełnej wysokości. W związku z powyższym wprowadzanie dodatkowych dni wolnych wydaje się być nieuzasadnione.

				świadczenie integracyjne w pełnej wysokości.	
42.	ROPS woj. śląskiego CIS w Bytomiu	Art. 15 ust. 3	Ze względu na rosnącą liczbę uczestników CIS będących w wieku okołomerytalnym uzasadnione wydaje się wprowadzenie dla ww. osób możliwości wydłużenia uczestnictwa w CIS do 24 miesięcy. Osoby te, mają bardzo niskie szanse na znalezienie zatrudnienia na otwartym rynku pracy, a dalsze uczestnictwo w CIS podtrzymuje ich aktywność społeczno-zawodową do momentu uzyskania praw emerytalnych.	Można dodać „W uzasadnionych przypadkach związanych z uzyskaniem praw emerytalnych okres uczestnictwa można wydłużyć do 24 miesięcy”	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy przewiduje możliwość przedłużenia okresu uczestnictwa w zajęciach do łącznie 24 miesięcy. Osoby, o których mowa w zgłoszonej uwadze mogą uczestniczyć w zajęciach, również w wyniku ponownego skierowania do CIS, na zasadach ogólnych.
43.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 15) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 16 ustawy o ZS	Proponujemy zmianę sugerowanego ust. 2, co jest konsekwencją sugerowanej zmiany pod poz. 3 tabeli.	Zmiana brzmienia: 2. Skierowanie do pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, odbywa się na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla miejsca funkcjonowania Centrum lub gminy, organizacji pozarządowej lub podmiotu, o których mowa w art. 18 ust. 1, a pracodawcą, w której pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia skierowanego absolwenta lub uczestnika Centrum lub uczestniczącego w klubie integracji społecznej przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, a starosta do refundowania pracodawcy części wypłaconego tej osobie wynagrodzenia przez okres pierwszych 6 miesięcy, w wysokości nieprzekraczającej 100% najniższego wynagrodzenia wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział zmianę w zakresie dostosowania zatrudnienia wspieranego do zmieniających się warunków na rynku pracy, aby utraty ten instrument. Jednakże dokonanie zmiany w zakresie sposobu wyliczania refundacji części wynagrodzenia jest nieuzasadnione i spowoduje dodatkowe koszty w FP.
44.	ROPS w Zielonej Górze oraz	Art. 18 – w projekcie UZS dodano Art. 18 ca	Po art. 18c dodano 18ca - wnioskujemy o zmianę wyrazu „może” na „opracowuje” również w	W naszej opinii konieczna jest zamiana zapisu fakultatywnego na obligatoryjny. Spowoduje to	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

	CIS/KIS woj. lubuskie		kontekście „może finansowo wspierać” na „wspiera finansowo”	uwzględnienie w budżecie finansowania działalności CIS na stałe. Brak stałego finansowania (przy spełnieniu odpowiednich standardów) jest największą trudnością we właściwym funkcjonowaniu CIS jako instytucji specjalistycznej świadczącej usługi aktywizacji społecznej i zawodowej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	
45.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 18) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 18ca	Sugerujemy zmianę w zaproponowanej treści art. 18ca. Rola w aktywizowaniu i reintegracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest bardzo ważna. Dynamicznie zmienia się sytuacja finansowa gmin, które dysponują coraz mniejszym budżetem, dlatego też, opracowanie programów na rzecz rozwoju CIS i KIS winno mieć charakter obligatoryjny, a nie fakultatywny.	Zmiana brzmienia: Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, opracuje resortowe programy na rzecz rozwoju Centrów i klubów integracji społecznej oraz finansowo będzie wspierać te programy.	Uwaga nieuwzględniona Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego ma możliwość opracowywania programów na rzecz rozwoju CIS i KIS. Zadanie to ma charakter fakultatywny z uwagi na to, że jest uzależnione od posiadanych środków finansowych.
46.	ROPS w Zielonej Górze oraz CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 18e pkt a - odnośnie ilości osób w Radzie Zatrudnienia Socjalnego	Proponujemy zapis -zamiast „wyrazu „co najmniej 15” na „zapis „nie więcej niż 30”	W uzasadnieniu czytamy, że do „koordynacji polityki w obszarze zatrudnienia socjalnego niezbędny jest udział przedstawicieli różnych środowisk, zwłaszcza wywodzących się z podmiotów zatrudnienia socjalnego”. Co do zasady zgadzamy się z uzasadnieniem. Uważamy jednak, że nieograniczona ilość osób zasiadających w Radzie nie jest korzystana ze względów praktycznych. Rozproszenie głosu praktyków bezpośrednio związanych z zatrudnieniem socjalnym może utrudnić zrozumienie zgłaszanych postulatów ze środowisk CIS/KIS.	Uwaga uwzględniona RZS jest ciałem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego i zdaniem Projektodawcy, minister powinien móc swobodnie kształtować jej skład, jak również mieć możliwość powołania więcej niż 15 osób bez dodatkowych ograniczeń, jeśli uzna to za konieczne.

				Sądzimy, że zwiększenie liczby reprezentantów do maksymalnie 30 osób było wystarczające dla właściwej pracy Rady Zatrudnienia Socjalnego.	
47.	ROPS w Krakowie	<u>Dodatkowe kwestie, nieuwzględnione w proponowanej nowelizacji ustawy o zatrudnieniu socjalnym, stanowiące obszary problemowe w funkcjonowaniu PZS</u>	Określenie minimalnego oraz fakultatywnego zakresu standardów usług reintegracyjnych w KIS i CIS. Stworzenie systemu akredytacji. Wprowadzenie regulaminu jako elementu obligatoryjnej dokumentacji PZS. Rozszerzenie katalogu przyczyn uzasadniających przerwanie realizacji IZPS i wykreślenie uczestnika (art. 13 ust. 4) oraz doprecyzowanie terminów (np. uporczywy). Ustalenie katalogu okoliczności stanowiących usprawiedliwienie nieobecności uczestników CIS. Trudności z wykorzystaniem środków z PARPA (niejasna kwalifikowalność działań profilaktycznych – samorządy opierają się na stanowisku PARPA). Problemатyczny z perspektywy pro-cesu rekrutacji uczestników wsparcia wymóg zawierania kontraktów socjalnych za pośrednictwem OPS.		Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

Załącznik nr 5 do Raportu z konsultacji

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Zestawienie uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zgłoszonych w ramach opiniowania przez organizacje związkowe, Radę Zatrudnienia Socjalnego (RZS) oraz Urząd Ochrony Danych Osobowych

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
1.	KK NSZZ Solidarność		Opinia pozytywna		
2.	RZS	Art. 1 pkt 1 - dot. Art. 1 ust. 2 i 3 ustawy o zs	1. Oprócz zaproponowanej zmiany, wnioskujemy o rozszerzenie/zmianę katalogu osób uprawnionych do korzystania z usług realizowanych w Centrum Integracji Społecznej o nowe grupy. Rozszerzenie katalogu osób pozwoli na objęcie szerszej grupy usługami aktywizacyjnymi, a także pozwoli na dostosowanie grupy beneficjentów do rzeczywistych potrzeb współczesnego rynku pracy. Propozycja poszerzenia grupy docelowej jest zgodna z przyjętym w 2019 r. zaktualizowanym Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku, w tym m.in. Działaniem II.2.3. Tworzenie warunków do kontynuowania aktywności zawodowej osób starszych w podmiotach ekonomii społecznej i solidarnej (m.in. wspieranie zatrudnienia pracowników po 50. roku życia); Działaniem I.2.2. Rewitalizacja na wsi i w mieście (m.in. rozwój rolnictwa społecznego; tworzenie PS na terenach wiejskich). Odnosnie osób ubogich pracujących - osoby te zostały uwzględnione m.in. w definicji PS w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze	1. Dodanie po pkt 8): 9) osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu lub niewykonujące innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; 10) osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; 11) osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 88, ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; 12) osoby, o których mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych; 13) osoby podlegające ubezpieczeniu społecznemu rolników i domownicy rolników w gospodarstwach rolnych do 2 ha przeliczeniowych;	1. Uwaga częściowo uwzględniona Projektodawca doprecyzuje brzmienie art. 1 ust. 2 pkt 4 ustawy w zakresie osób z zaburzeniami psychicznymi 2. Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 z 8 lipca 2019. W definicji tej uwzględniono też osoby usamodzielniane, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; osoby podlegające ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeżeli ich dochód ustalany zgodnie z art. 7 ust. 5–10 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wynosi nie więcej niż dochód z 6 hektarów przeliczeniowych. W celu zapewnienia spójności dokumentów dot. włączenia społecznego, stoimy na stanowisku, że uzasadnione jest rozszerzenie katalogu osób, które mogą być objęte programem reintegracji w CIS/KIS o wskazane grupy. 2. Proponuje się skreślenie ust. 3. Obecny zapis uniemożliwia prowadzenie reintegracji zawodowej i społecznej osób pobierających świadczenia społeczne, ponieważ będą to mogły być osoby pobierające zasiłki okresowe czy stałe z pomocy społecznej lub renty socjalne z systemu zabezpieczenia społecznego oraz świadczenia pielęgnacyjne zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych. W 2003 roku zapis związany z nie korzystaniem z form aktywizacyjnych, wprowadzono w związku z potrzebą wsparcia przede wszystkim osób pozbawionych jakichkolwiek świadczeń społecznych. Obecnie stanowi on ograniczenie nie mające uzasadnienia zwłaszcza, w związku z potrzebą aktywizowania osób biernych zawodowo. Często są to osoby, które przejściowo nie podejmują aktywności zawodowej lub wręcz z niej rezygnują z powodu np. konieczności opieki nad osobą zależną. Z uwagi na przejściowość tego	14) osoby, którym do osiągnięcia wieku emerytalnego brakuje nie więcej niż 4 lata; 15) pracujący ubodzy (osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujące w ramach umów cywilnoprawnych, których zarobki nie przekraczają płacy minimalnej). Zmiana brzmienia: pkt 4) osoby z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego; pkt 5) bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. 2. Skreślenie ust. 3.	
--	--	--	---	---	--

			stanu, należy osoby takie, utrzymać w aktywności, aby stworzyć im możliwość aktywnego / szybkiego wejścia na rynek pracy, po ustaniu przyczyny wyłączenia z niego. Lepszym rozwiązaniem będzie natomiast określenie, że osoby pobierające świadczenia społeczne przekraczające wysokość świadczenia integracyjnego, nie otrzymują dodatkowego wsparcia, zaś osoby otrzymujące niższą wysokość mogą otrzymać wyrównanie do wysokości świadczenia, nie pozbawiając ich możliwości aktywizacji. Wszystkie kategorie mają prawo do premii motywacyjnej.		
3.	RZS	Art. 2 ustawy o zs	Proponuje się zmianę brzmienia pkt 9	Zmiana brzmienia: 9) najniższym wynagrodzeniu – oznacza to minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące w grudniu roku poprzedniego, ustalane na podstawie odrębnych przepisów.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Charakter zadań realizowanych przez uczestników CIS zwłaszcza w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej nie może być utożsamiany z wykonywaniem zadań w ramach stosunku pracy. W związku z tym wysokość świadczenia integracyjnego nie powinna być, zdaniem Projektodawcy, łączona z minimalnym wynagrodzeniem. Świadczenie integracyjne, co do zasady ma charakter osłony socjalnej i jednocześnie oddziałuje motywująco na uczestnika do podejmowanej aktywności zawodowej. Zbliżony charakter ma zasiłek dla bezrobotnych. Jednocześnie, w opinii Projektodawcy, zwiększenie świadczenia integracyjnego do wys. 120% zasiłku dla bezrobotnych będzie mieć charakter proaktywizacyjny.
4.	RZS	Art. 1 pkt 3 - dot. Art. 5 ust. 1 ustawy o zs	Sprzeciwiamy się wprowadzeniu zmiany polegającej na nadawaniu statusu CIS przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce funkcjonowania CIS. W projektowanym kształcie ustawy podmiot chcący założyć CIS składałby wniosek do wojewody	Art. 5 ustawy o zatrudnieniu socjalnym Ust. 1. Status Centrum nadaje wojewoda właściwy ze względu na siedzibę Centrum, w drodze decyzji administracyjnej, na	Uwaga uwzględniona Projektodawca nie przewiduje zmiany w zakresie brzmienia art. 5 ust. 1 ustawy o zs.

			właściwego ze względu na siedzibę Centrum (zgodnie z zapisem art. 4 ust 1 ustawy o zatrudnieniu socjalnym), a wniosek rozpatrywałby wojewoda właściwy ze względu na miejsce funkcjonowania Centrum (zgodnie z zapisem art. 5 ust. 1 ustawy). Przekazywanie dokumentacji do wojewody właściwego do wydania decyzji niepotrzebnie wydłuża czas rozpatrywania wniosku. Naszym zdaniem kluczowe znaczenie ma sposób funkcjonowania podmiotu prowadzącego CIS, natomiast dane na temat uwarunkowań, społecznych i sytuacji na rynku pracy są danymi i, które wojewoda wydający decyzje może pozyskać z ogólnodostępnych źródeł.	podstawie wniosku, o którym mowa w art. 4.	
5.	RZS	Art. 1 pkt 2 - dot. Art. 3 ust. 1 ustawy o zs	Oprócz proponowanych zmian, wnioskujemy o dodanie w ust. 1 - pkt 5) i 6) oraz dodanie ustępu 1a oraz zmiany proponowanego ustępu z 1a na 1b. W związku ze zmianą sytuacji społeczno – gospodarczej w Polsce, zmianą kategorii beneficjentów oraz mianami zachodzącymi w związku z ochroną macierzyństwa, opieką nad osobami starszymi oraz zapewnieniu stabilnego godnego przechodzenia z rynku pracy na emeryturę, wydaje się słusznym rozszerzenie zapisów. Uczestnikami Centrów są często osoby pozbawione „dachu nad głową”, który wcześniej stracili go z powodu eksmisji i innych sytuacji życiowych. Udostępnienie przez Centrum tymczasowego lokum dla uczestnika wspomogłoby realizację procesu reintegracji społeczno- zawodowej. Należałoby zatem wprowadzić możliwość prowadzenia mieszkań chronionych, które mogłyby wzbogacić ofertę działań zatrudnienia socjalnego jako działania kompleksowego zwłaszcza w przypadku osób bezdomnych, usamodzielnianych czy też osób z problemami zdrowia psychicznego.	Dodanie po pkt 4): 5) podtrzymywanie aktywności społecznej i zawodowej osób, które nie są w stanie zaktywizować się zawodowo 6) wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających dotychczas w placówkach całodobowych lub pieczy zastępczej; Dodanie ust. 1a): 1a). Centrum może prowadzić mieszkania chronione, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.”; na rzecz swoich uczestników	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
6.	RZS	Art. 1 pkt 5 - dot. Art. 5 ustawy o zs	Zmiana dotyczy proponowanego art. 5b, ustęp 2. Proponuje się wydłużenie terminu na złożenie wyjaśnień i dokumentów. Zmiana dotyczy różnych	Zmiana brzmienia: 2. W celu realizacji nadzoru, o którym mowa w ust. 1, wojewoda ma prawo żądać od instytucji tworzącej stosownych	Uwaga uwzględniona

			sytuacji jakie mogą się zdarzyć (np. nieobecność pracownika odpowiedzialnego za dany zakres itp.).	informacji i dokumentów, a instytucja tworząca jest obowiązana do ich przedłożenia we wskazanym terminie, nie krótszym niż 14 dni roboczych	
7.	RZS	Art.1 pkt 8 lit. a i b - dot. Art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o zs	Wnioskujemy o wprowadzenie zmiany umożliwiającej marszałkowi województwa przekazanie środków finansowych na wyposażenie zarówno CIS, jak i KIS. Podobnie jak w przypadku CIS, dla większości klubów podstawowym źródłem finansowania są środki europejskie lub z inne źródła publiczne. Po kilku latach funkcjonowania konieczna jest wymiana sprzętu, doposażenie zarówno w Centrach, jak i Klubach Integracji Społecznej. Możliwość przyznania środków obydwu typom podmiotów zatrudnienia socjalnego pozwoli lepiej reagować na zmieniający się rynek pracy, dostosować prowadzone działania reintegracyjne do potrzeb pracodawców oraz grup społecznych, które korzystają ze wsparcia CIS i KIS.	Art. 8 ustawy o zatrudnieniu socjalnym Ust. 1. Marszałek województwa, na zasadach określonych w porozumieniu zawartym z instytucją tworzącą, może przyznać Centrum oraz Klubowi integracji społecznej dotację na wyposażenie oraz dotację na działalność Centrum przez okres pierwszych 3 miesięcy z dochodów własnych samorządu województwa przeznaczonych na realizację wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Ust. 2. Dotacja na wyposażenie, o której mowa w ust. 1, może być przeznaczona na: 1) przystosowanie do potrzeb uczestników zajęć w Centrum oraz Klubie pomieszczeń przeznaczonych na reintegrację zawodową i społeczną; 2) wyposażenie pomieszczeń oraz przygotowanie stanowisk pracy, w tym zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do prowadzenia działalności, o której mowa w art. 9 lub w art. 18 ust.2; 3) zakup surowców, materiałów i narzędzi niezbędnych do prowadzenia działalności.	Uwaga uwzględniona
8.	RZS	Art.1 pkt 8 - dot. Art. 8 ust. 1, 2, 4 ustawy o zs	Proponujemy nie wycofywać się z dotacji na pierwsze wyposażenie, a wprowadzić zapis o kolejnym wsparciu przez dodanie ustępu 1a). Wprowadzenie dodatkowego, bardzo ważnego wsparcia pozwoli na realizację działań w centrach. Niektóre centra funkcjonują bardzo długo, narzędzia, środki trwałe zakupione na etapie wstępnym działalności, po prostu się zużywają i dezaktualizują, dlatego wskazane jest zaproponowanie dodatkowego	Dodanie ust. 1a): 1a. Marszałek, na wniosek Centrum może przyznać ponownie dotację na wyposażenie lub na rozszerzenie działalności, po zamortyzowaniu się kosztów wyposażenia przyznanych w ramach ust. 1 na tych samych zasadach. Zmiana brzmienia zdania wprowadzającego w ust. 2:	Wyjaśnienie Zmiana zaproponowana w projekcie ustawy pozostawia większą swobodę marszałkowi w przyznawaniu dotacji na wyposażenie niż zgłoszona propozycja, w tym również na doposażenie CIS.

			wsparcia. Zmiana brzmienia w ust. 2 i 4 jest konsekwencją wprowadzonego ustępu 1a.	2. Dotacja, o której mowa w ust. 1 i 1a, może być przeznaczona na: Zmiana brzmienia: 4. Dotację na, o której mowa w ust. 1 i 1a, przekazuje się Centrum w terminie 30 dni od dnia zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 1.	
9.	RZS	Art. 1 pkt 8 - dot. Art. 8 ust. 3 ustawy o zs	Zmiana związana z propozycją zawartą pod pozycją nr 3	Zmiana brzmienia: 3. Wysokość dotacji na działalność Centrum przez okres pierwszych 3 miesięcy jest równa kwocie ustalonej jako iloczyn 50% kwoty najniższego wynagrodzenia, oraz liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum zatrudnionych na okres nie krótszy niż rok, według stanu na koniec każdego miesiąca.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
10.	RZS	Art. 9 ustawy o zs	1. Po art. 9a, dodanie art. 9b Proponowana zmiana odnosi się do finansowania Centrów Integracji Społecznej. Obecne przepisy w określają sposoby finansowania w sposób niezwykle arbitralny i fakultatywny uniemożliwiając długofalowe finansowanie. O ile możliwa jest fakultatywność na etapie wstępnym, to po okresie rocznego działania i osiągnięcia wypracowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej standardów jakości funkcjonowania, finansowanie powinno mieć charakter obligatoryjny, zaś jakoś realizowania działań podlega bieżącej kontroli wojewodów. 2. Oprócz zaproponowanych zmian wnioskujemy o dodanie po zasugerowanym ust. 1b- ustęp 1c. Zmiana wiąże się z propozycją przedstawioną w punkcie 8 tabeli.	1. Dodanie po art. 9a): Art. 9b. 1. Centrum realizujące swoje działania przez okres co najmniej dwunastu miesięcy może uzyskać akredytację jakości usług reintegracji zawodowej i społecznej, zwaną dalej „akredytacją” prowadzoną przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. 2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, mając na względzie jakość i efektywność działań Centrów w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej określi w drodze rozporządzenia sposób uzyskiwania i utraty akredytacji, oraz standardy jakości prowadzenia reintegracji zawodowej i społecznej 2. Dodanie po ust. 1b):	Uwagi nieuwzględnione wykraczające poza zakres projektu ustawy

				1c. W przypadku Centrów posiadających akredytację, dotacja, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt. 1 wspierana jest do 50% kosztów ze środków budżetu państwa, w ramach programu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego	
11.	RZS	Art. 1 pkt 10 lit. a - dot. Art. 10 ust. 1 ustawy o zs	Wnioskujemy o wprowadzenie zmiany polegającej na umożliwieniu finansowania ze środków Funduszu Pracy także motywacyjnej premii integracyjnej. Obecnie Centra finansują ją zazwyczaj z dochodów wypracowanych w ramach prowadzonej działalności. Tym samym możliwość przyznania premii jest uzależniona nie od postępów uczestnika i jego zaangażowania, a od wypracowanych dochodów. Centra nie wydatkują całości środków pochodzących z Funduszu Pracy przeznaczonych na świadczenia integracyjne, ponieważ świadczenie to najczęściej ulegają obniżeniu ze względu na nieobecności lub zwolnienia lekarskie uczestników. Powstałe w ten sposób oszczędności mogłyby zostać przeznaczone na motywowanie uczestników w formie przyznania premii.	Art. 10 ustawy o zatrudnieniu socjalnym Ust. 1. Działalność Centrum jest finansowana w szczególności z: 1) dotacji pochodzącej z dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego, w tym przeznaczonych na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, z zastrzeżeniem ust. 1a; 2) dochodów uzyskiwanych z działalności, o której mowa w art. 9; 3) środków z Unii Europejskiej; 4) Funduszu Pracy w zakresie świadczeń integracyjnych, o których mowa w art. 15, motywacyjnej premii integracyjnej, o której mowa w art. 15a i działań w zakresie integracji społecznej, o których mowa w art. 9a ust. 1 i art. 18 ust. 7. 5) dotacji z budżetu państwa pochodzących z resortowego programu na rzecz rozwoju Centrów i klubów integracji społecznej, o którym mowa w art. 18ca.	Uwaga nieuwzględniona Świadczenie integracyjne wypłacane jest na wniosek kierownika CIS i uwzględnia pomniejszenie świadczenia w wyniku nieobecności uczestnika. W związku z powyższym środki te nie pozostają w dyspozycji CIS i nie mogą być przekazane na wypłatę premii motywacyjnej.
12.	RZS	Art. 1 pkt 10 - dot. Art. 10 ustawy o zs	Proponujemy zmiany w sposobie naliczania dotacji: ustęp 4 i 5. Wszystkie centra borykają się obecnie z rekrutacją uczestników do realizacji działań. Zgodnie z obecnym zapisem kwota dotacji jest ustalana jako iloczyn kwoty określonej uchwałą Rady Gminy oraz sumy liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum, według stanu na koniec miesiąca. Uchwała zwykle podejmowana jest pod koniec roku z określoną liczbą uczestników i	Zmiana brzmienia: 4. Kwota dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy instytucją tworzącą jest organizacja pozarządowa, jest ustalana jako iloczyn kwoty określonej uchwałą rady gminy oraz sumy liczby miejsc reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby przewidywanej kadry w Centrum, według stanu na początek roku, na który podejmowana jest uchwała Rady Gminy i wypłacana zgodnie z ustalonym	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			pracowników, co powoduje, że trzeba przez cały czas utrzymywać ilość osób. Wobec obecnej sytuacji jest to bardzo trudne. Podobnie jest wypłata w równych, comiesięcznych kwotach dotacji i wydanie jej do końca danego miesiąca. Koszty w CIS rozkładają się różnie w poszczególnych miesiącach. Po podpisaniu IPZS te koszty są zwykle wyższe (badanie, odzież, bhp) od kolejnych. Sugerujemy zmianę brzmienia ustępu 4 i 5.	przez Centrum harmonogramem. Kwota dotacji nie może przekroczyć kwoty stanowiącej równowartość kosztów działalności Centrum, pomniejszonej o przychód uzyskany z działalności, o której mowa w art. 9. 5. Kwota dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy instytucją tworzącą jest jednostka samorządu terytorialnego, jest ustalana jako iloczyn kosztów realizacji reintegracji zawodowej i społecznej w przeliczeniu na jednego uczestnika oraz sumy liczby miejsc reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby przewidywanej kadry w Centrum pomniejszonej o przychód uzyskany z działalności, o której mowa w art. 9.	
13.	RZS	Art. 1 pkt 11 lit. c - dot. Art. 11 ust. 3 ustawy o zs	Proponowane zapisy art.11 ustawy o zatrudnieniu socjalnym budzą wątpliwości interpretacyjne w zakresie formy angażowania personelu odpowiedzialnego za reintegrację uczestników. O ile ust. 1 ustawy nie nakłada obowiązku zatrudnienia personelu CIS w ramach umowy o pracę, to zapis ust. 3 sugeruje, że cała kadra CIS winna zostać zatrudniona, a więc zaangażowana w ramach umów o pracę. W praktyce wielokrotnie bardzo trudno pozyskać jest pracownika świadczącego pracę na część etatu (np. psychologa, pracownika socjalnego) lub odpowiedzialnego za dany rodzaj działalności – kierownik CIS powinien mieć możliwość zaangażowania kadry w formie (umowa o pracę, umowa zlecenie, umowa o świadczenie usług) dostosowanej do profilu działalności, potrzeb oraz lokalnych możliwości.	Art.11 ustawy o zatrudnieniu socjalnym Ust. 3. Na jedną osobę prowadzącą bezpośrednio zajęcia z uczestnikami, o których mowa w ust. 1 pkt. 2-6 czy 2-5, nie powinno przypadać więcej niż 10 uczestników. Warunek ten nie dotyczy osób, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. b.	Wyjaśnienie Projektodawca odstąpił od zmiany art. 11 ustawy o zs
14.	RZS	Art. 1 pkt 11 - dot. Art. 11 ustawy o zs	Oprócz proponowanego zapisu, sugerujemy zmianę brzmienia ust. 1 pkt 2) oraz wykreślenie pkt 4) i 5). Pracownik socjalny i instruktor zawodu to pracownicy reintegracji społecznej i zawodowej wymienieni w pkt 3). Punkt 3) może obejmować specjalistów o różnych kwalifikacjach w zależności od specyfiki działań	Zmiana proponowanego brzmienia: 2) osób odpowiedzialnych za dany rodzaj działalności, o której mowa w art. 9, oraz za obsługę finansową i kadrową Centrum; Wykreślenie pkt 4) i 5)	Wyjaśnienie Projektodawca odstąpił od zmiany art. 11 ustawy o zs

			Centrum, w tym pracownika socjalnego, czy instruktora zawodu. Konsekwencją jest zmiana proponowanego ustępu 3.		
15.	RZS	Art. 12 ustawy o zs	Ponownie prosimy o wprowadzenie zmiany a art. 12.Opinia pracownika socjalnego OPS nie jest konieczna, gdyż pracownik CIS przeprowadza szczegółowy wywiad z kandydatem, co pozwala zebrać wszystkie niezbędne informacje potrzebne do zdecydowania o przyjęciu do CIS. W opinii pracownika socjalnego OPS są zawarte dane szczególne, a ich przekazywanie do innych instytucji jest niezgodne z Ustawą o Ochronie Danych Osobowych. Ponadto niektórzy kandydaci nie korzystają z pomocy OPS, w związku z czym przygotowanie opinii wymaga dodatkowych nakładów pracy opinia pracownika socjalnego OPS i często nie zawiera informacji, których nie posiada pracownik socjalny CIS. Zmiana ta jest związana również z rozszerzeniem grupy docelowej osób uczestniczących w CIS. Dlatego też proponuje się uelastycznienie przepisu. Zgodnie z nowym rozwiązaniem osoby na wniosek, będą mogły zostać przyjęte do Centrum. W przypadku wniosku ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) – centrum usług społecznych, wniosek taki podlega zaopiniowaniu przez kierującego. W pozostałych przypadkach Centrum może wystąpić o opinię. Zmiana jest konsekwencją sugerowanej propozycji zmiany kadry w art. 11.	Nowe brzmienie Art. 12 ustęp 1 i 2: Art. 12. 1. Osoba, o której mowa w art. 1, może na podstawie: 1) własnego wniosku lub wniosku przedstawiciela ustawowego, 2) wniosku zakładu lecznictwa odwykowego, powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) – centrum usług społecznych, organizacji pozarządowej lub klubu integracji społecznej, za zgodą tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego - zostać przyjęta do Centrum. 2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, podlega zaopiniowaniu przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – przez pracownika socjalnego centrum usług społecznych, właściwego dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby kierowanej do uczestnictwa w Centrum po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego (rodzinnego) w przypadku osoby kierowanej przez tą instytucję. W pozostałych przypadkach,	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

				Centrum może wystąpić o zaopiniowanie wniosku. Nowe brzmienie Art. 12 ustęp 4: 4.Kierownik Centrum przyjmuje osobę do Centrum po podpisaniu z nią indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, zwanego dalej „programem”. Zmiana brzmienia ustęp 1: 1.Program, o którym mowa w art. 12 ust. 4, opracowuje pracownik reintegracji społecznej Centrum	
16.	RZS	Art. 13 ustawy o zs	Ponownie prosimy o rozszerzenie przyczyn zaprzestania realizacji IPZS – art. 13 ust. 4. Ponieważ te, które funkcjonują obecnie nie obejmują wielu przypadków, które występują w CIS.	Dodanie w ust. 4 pkt4): 4) innych uzasadnionych przypadkach, w szczególności: śmierć uczestnika, niezdolność do uczestnictwa potwierdzona zaświadczeniem lekarskim, uzyskanie uprawnień emerytalno-rentowych, nadużywania alkoholu i środków odurzających, agresywne zachowania	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Większość wymieniona w zgłoszonej uwadze przesłanek wpływająca na zaprzestanie realizacji IPZS mieści się w przesłankach wskazanych w obecnie obowiązującym art. 13 ust. 4.
17.	RZS	Art. 1 pkt 12 - w art. 14 ustawy o zs	1.Oprócz proponowanej zmiany sugerujemy dodanie ustępu 1a. Niezbędne jest umożliwienie takiego działania Centrum Integracji, aby zapewnić możliwość indywidualnego dostosowania zajęć reintegracyjnych dla uczestników, tak aby mogło być one łączone z obowiązkami rodzinnymi (np. opieką nad osobami zależnymi) lub zajęciami realizowanymi poza Centrum. 2. Ponadto proponujemy dopisanie art. 14a Zmiana ta związana jest z obecną sytuacją pandemiczną, ale również może odnosić się do innych sytuacji kryzysowych. Centrum Integracji powinno mieć wybór dotyczący sposobu funkcjonowania w takich sytuacjach. Wybór powinien być dokonywany biorąc pod uwagę warunki epidemiologiczne/ kryzysowe i inne, a także możliwości Centrum i samych uczestników. Kierownik Centrum biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności winien wybrać adekwatny sposób funkcjonowania(kształcenie na	1. Dopisanie ustępu 1a: 1a. Kierownik Centrum może zezwolić na inny rozkład czasu pobytu uczestnika w Centrum nie krótszy niż 15 godzin w tygodniu w sześciomiesięcznym okresie rozliczeniowym, jeśli wynika to z potrzeb opiekuńczo-wychowawczych uczestnika, lub konieczności uczestnictwa w zajęciach zawodowych, edukacyjnych, społecznych lub kulturalnych poza zajęciami. 2. Dopisanie art. 14a Art. 14.a. 1. Kierownik Centrum może określić, iż część zajęć w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej może być realizowana częściowo lub całkowicie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, o ile nie istnieje inna możliwość ich prowadzenia w trybie stacjonarnym lub warunki wskazują na potrzebę takiego sposobu realizacji zajęć.	Uwagi nieuwzględnione Uczestnik powinien uczestniczyć w zajęciach prowadzonych przez CIS codziennie z uwagi na konieczność wypracowania nawyków umożliwiających późniejsze podjęcie pracy. Jednocześnie zajęcia w formie tzw. zdalnej odbywały się jedynie w wyjątkowych okolicznościach i zostały uregulowane w przepisach dotyczących działalności CIS podczas pandemii COVID 19.

			odległość- zdalny, hybrydowy, i inne) bądź prosić wojewodę o czasowe zamknięcie .	2. Ograniczenie stacjonarnych zajęć Centrum nie dotyczy zajęć praktycznych realizowanych przez Centrum bądź u pracodawców przez tych uczestników, którzy w okresie ograniczenia zajęć stacjonarnych realizują zajęcia reintegracji zawodowej na terenie Centrum lub u pracodawców. 3. Kierownik Centrum informuje wojewodę o podjętych decyzjach w zakresie ograniczenia zajęć stacjonarnych i organizowanie kształceniem na odległość. 4. W przypadku braku możliwości realizacji zajęć w trybie kształcenia na odległość kierownik Centrum może prosić wojewodę o wydanie decyzji o czasowym zawieszeniu zajęć.	
18.	RZS	Art. 1 pkt 13 - dot. Art. 15 ustawy o zs	Zgadzamy się z zaproponowaną zmianą w ustępie 1 i 2, ale proponujemy zmianę w sugerowanym ustępie 3 oraz dodanie ustępu 3a) Kolejnym elementem uelastycznienia jest przedłużenie możliwości okresu przebywania w Centrum. Już dziś widoczne jest olbrzymie zróżnicowanie uczestników, z których jedni są gotowi opuścić CIS już w okresie pierwszych sześciu miesięcy. Dla wielu innych natomiast okres 12 miesięcy jest okresem stanowczo zbyt krótkim, powodującym nieskuteczność dotychczasowych działań. Dlatego też należy zaplanować z jednej strony wydłużenie okresu możliwego pobytu w centrum do 30 miesięcy. Z drugiej strony, wprowadzenie zmiany umożliwiającej pobyt w Centrum osobom w wieku przedemerytalnym do czasu nabycia praw emerytalnych	Zmiana brzmienia: 3. Okres uczestnictwa w zajęciach w Centrum może trwać do 11 miesięcy. Jeżeli analiza stanu realizacji programu uzasadnia potrzebę przedłużenia okresu uczestnictwa w zajęciach w Centrum, także w przypadku tworzenia spółdzielni socjalnej lub podjęcia działalności gospodarczej przez uczestnika zajęć w Centrum, kierownik Centrum, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii pracownika socjalnego Centrum, może przedłużyć okres uczestnictwa w zajęciach do 30 miesięcy. Dopisanie ust. 3a) 3a. W przypadku osób, które są w wieku nie więcej niż cztery lata do uzyskania praw emerytalnych, a w stosunku do których działania aktywizacyjne nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, możliwe jest uczestnictwo tych osób w zajęciach Centrum do czasu nabycia praw emerytalnych	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Projektodawca zaproponował wystarczające dla realizacji IPZS przedłużenie okresu uczestnictwa w zajęciach CIS do 24 miesięcy (obecnie 18 m-cy).

19.	RZS	Art. 1 pkt 13	Proponujemy zmianę sugerowanego ustępu 4 i dodanie ustępu 4a) i 4b) Ważną kwestią w procesie reintegracji jest motywacja finansowa, która może nastąpić poprzez urealnienie świadczeń reintegracyjnych, tak aby odejść od stawek, które nie promują aktywności (obecnie 44% minimalnego wynagrodzenia), a wręcz zniechęcają do działań reintegracyjnych. Obecna wysokość świadczenia integracyjnego oparta jest na zasiłku dla bezrobotnych w żaden sposób nie premiuje działań proaktywnych. Nawet ostatni wzrost zasiłku stawia uczestników na warunkach stricte niewolniczych stawek głodowych. Niezbędne jest powiązanie świadczenia nie z zasiłkiem, ale wynagrodzeniem minimalnym jako bardziej adekwatnym do kwestii uczestnictwa w Centrach i motywacji uczestników, którzy jednocześnie pracują i uczą się podczas reintegracji. Ważnym elementem jest także podwyższenie świadczenia w miesiącu próbnym, w chwili obecnej 50% tego co w okresie właściwym. Takie świadczenie demotywuje aktywność i jest wręcz karą za to, że ktoś, kto był do tej pory nieaktywny i korzystał z zasiłków z pomocy społecznej, w momencie podjęcia działań aktywizacyjnych zostaje za nie karany. Często zdarza się, że jest to powodem do rezygnacji po miesiącu próbnym lub w ogóle z udziału w Centrum Integracji Społecznej. Połączenie świadczenia integracyjnego z najniższym wynagrodzeniem utrzyma realną wartość świadczenia, określając go w wysokości wprowadzonej w 2003 r. Jednocześnie wskazują wyjątki w przypadku gdy osoba otrzymuje świadczenia pieniężne z innych tytułów (emerytura, renta, świadczenie pielęgnacyjne, etc.) równe lub wyższe od świadczenia integracyjnego – wówczas świadczenie im nie przysługuje. Natomiast jeśli te świadczenia pieniężne są niższe od świadczenia integracyjnego, są wówczas wyrównywane do jego wysokości. Propozycja reguluje również kwestię osób o krótszym wymiarze uczestnictwa 15 godzin (art. 14	Zmiana brzmienia: 4. W okresie próbnym oraz w okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, kierownik Centrum przyznaje świadczenie integracyjne w wysokości 65% kwoty najniższego wynagrodzenia, chyba że uczestnik otrzymuje świadczenia z tytułu pomocy społecznej, ubezpieczenia społecznego lub innych tytułów o charakterze zabezpieczeniowym świadczenia w wysokości równej lub wyższej świadczeniu integracyjnemu. Dodanie: 4a. W przypadku osób, o których mowa w ust. 4, które otrzymują świadczenia niższe niż wysokość świadczenia integracyjnego mogą otrzymać wyrównanie do wysokości świadczenia integracyjnego. 4b. Osoby, o których mowa w art. 14 ust. 1 a otrzymują świadczenie integracyjne w wysokości połowy świadczenia, o ile czas uczestnictwa nie przekracza 15 godzin miesięcznie	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Projektodawca przewidział podniesienie wysokości świadczenia integracyjnego do 120 % zasiłku dla bezrobotnych. Charakter zadań realizowanych przez uczestników CIS zwłaszcza w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej nie może być utożsamiany z wykonywaniem zadań w ramach stosunku pracy. W związku z tym wysokość świadczenia integracyjnego nie powinna być zdaniem Projektodawcy powiązana z wysokością minimalnego wynagrodzenia. Świadczenie integracyjne, co do zasady ma charakter osłony socjalnej i jednocześnie oddziałuje motywująco na uczestnika do podejmowanej aktywności zawodowej. Zbliżony charakter ma zasiłek dla bezrobotnych. Jednocześnie, w opinii Projektodawcy, zwiększenie świadczenia integracyjnego do wys. 120% zasiłku dla bezrobotnych będzie mieć charakter proaktywizacyjny.
-----	-----	---------------	--	---	---

			ust. 1a), wówczas otrzymują one 50% świadczenia integracyjnego. Rozwiązanie to kierowane jest m.in. do matek z dziećmi, które muszą łączyć aktywność zawodową z opieką nad dziećmi lub osób, które sprawują opiekę nad osobą zależną.		
20.	RZS	Art. 1 pkt 13 - dot. Art. 15 ustawy o zs	Sugerujemy zmianę w proponowanym ust. 6a, wprowadzenie nowego brzmienia ust. 6b. Intencją zmiany jest wprowadzenie korzystniejszego systemu naliczania dni wolnych oraz wprowadzenie katalogu tzw. urlopu okolicznościowego. Uczestnik realizujący IPZS jest codziennie przez 5 dni w tygodniu w CIS. Około 70% czasu uczestniczy w reintegracji zawodowej (tak jakby świadczył pracę). Zwiększenie wymiaru urlopu pozytywnie wpłynie na wydajność i higieniczne wykonywanie pracy. Obecne rozwiązanie sprawia, że niezależnie od okresu uczestnictwa (np. czy 2 miesiące czy 18 miesięcy) liczba dni urlopu jest niezmienna. Proponowane rozwiązanie wiąże te dwie rzeczy, dzięki czemu jest dla uczestników bardziej sprawiedliwe.	Zmiana brzmienia: 6a. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, na wniosek uczestnika, kierownik Centrum może przyznać 1 dzień wolny od zajęć w Centrum za każdy miesiąc uczestnictwa. Maksymalna liczba dni wolnych przyznanych w jednej części nie może przekroczyć 5 dni. Za dni wolne przysługuje świadczenie integracyjne w pełnej wysokości. Dodanie: 6b. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, na wniosek uczestnika, kierownik Centrum może udzielić jednego dnia wolnego, w przypadku: zgonu, pogrzebu małżonka uczestnika, jego dziecka, ojca, matki, ojczyma, macochy, siostry, brata, babci, dziadka, teściowej, teścia, ślubu uczestnika, jego dzieci i najbliższej rodziny, stawiennictwa w sądzie, stawienia na komisji wojskowej, innych zdarzeń losowych. Nieobecność traktowana jest jako usprawiedliwiona przysługuje za nią świadczenie integracyjne w pełnej wysokości.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział w projekcie ustawy dodatkowe 6 dni wolnych od zajęć, za które przysługuje świadczenie integracyjne w pełnej wysokości. W związku z powyższym, wprowadzanie dodatkowych dni wolnych wydaje się być nieuzasadnione.
21.	RZS	Art. 1 pkt 13 lit. e - dot. Art. 15 ust. 6a ustawy o zs	Proponowany zapis w obecnym kształcie budzi wątpliwości interpretacyjne. Po pierwsze w ust. 3 art. 15 ustawy o zatrudnieniu socjalnym mowa jest o możliwości przedłużeniu uczestnictwa o dodatkowy okres nieprzekraczający 12 miesięcy. Propozycja zapisu ustępu 6a sugeruje, że przedłużenie winno wynosić maksymalny okres -12 miesięcy. Ponadto	Art. 15 ustawy o zatrudnieniu socjalnym 6a. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, uczestnikowi przysługuje do 6 dni wolnych od zajęć, a w przypadku przedłużenia uczestnictwa o dodatkowy okres nieprzekraczający 12 miesięcy	Uwaga uwzględniona

			zapropozowanie dodatkowych 6 dni wolnych powinno być uzależnione od długości okresu przedłużenia, w obecnym kształcie niezależnie od tego, czy dodatkowy okres uczestnictwa wyniesie 2 czy 12 miesięcy uczestnikowi przysługuje taka sama ilość dodatkowych dni wolnych (6 dni).	uczestnikowi przysługuje dodatkowo 6 dni wolnych od zajęć, naliczane proporcjonalnie do okresu przedłużenia.	
22.	RZS	Art. 1 pkt 15 - dot. Art. 16 ustawy o zs	Proponujemy zmianę sugerowanego ustępu 2, co jest konsekwencją sugerowanej zmiany pod poz. 3 tabeli.	Zmiana brzmienia: 2. Skierowanie do pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, odbywa się na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla miejsca funkcjonowania Centrum lub gminy, organizacji pozarządowej lub podmiotu, o których mowa w art. 18 ust. 1, a pracodawcą, w której pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia skierowanego absolwenta lub uczestnika Centrum lub uczestniczącego w klubie integracji społecznej przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, a starosta do refundowania pracodawcy części wypłaconego tej osobie wynagrodzenia przez okres pierwszych 6 miesięcy, w wysokości nieprzekraczającej 100% najniższego wynagrodzenia wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział zmianę w zakresie dostosowania zatrudnienia wspieranego do zmieniających się warunków na rynku pracy, aby uatrakcyjnić ten instrument. Jednakże dokonanie zmiany w zakresie sposobu wyliczania refundacji części wynagrodzenia jest nieuzasadnione i spowoduje dodatkowe koszty dla FP.
23.	RZS	Art. 1 pkt. 13 lit e - dot. Art. 16 ust. 2 ustawy o zs	Zmiana zasad finansowania kosztów wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w ramach zatrudnienia wspieranego powinna obejmować również precyzyjne określenie kwoty refundacji części wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne. Wszyscy pracodawcy, zatrudniający absolwentów KIS i CIS powinni otrzymywać takie same środki finansowe. Przepisy w obecnym kształcie pozwalają obniżyć zrefundowaną kwotę np. do 10% zasilku dla bezrobotnych. Obniżanie refundowanych kwot sprawia, że to narzędzie zatrudnienia socjalnego staje się nieatrakcyjne dla pracodawców i nie spełnia swoich funkcji prozatrudnieniowych.	Art. 16 ustawy o zatrudnieniu socjalnym Ust. 2. Skierowanie do pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, odbywa się na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla siedziby Centrum lub gminy, organizacji pozarządowej lub podmiotu, o których mowa w art. 18 ust. 1, a pracodawcą, w której pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia skierowanego absolwenta lub uczestnika Centrum lub uczestniczącego w klubie integracji społecznej przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, a starosta do refundowania pracodawcy części wypłaconego tej osobie	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca dokonał zmiany mechanizmu zatrudnienia wspieranego bez zmiany zasad finansowania.

				wynagrodzenia przez okres pierwszych 6 miesięcy, w wysokości 100% zasilku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne	
24.	RZS	Art. 1 pkt 16 lit. a - dot. Art. 18a ust. 6 pkt. 2 lit. b ustawy o zs	Zaproponowany zakres sprawozdania KIS skupia się na efektywności zatrudnieniowej podmiotu. Tymczasem dotychczasowe doświadczenia wskazują, że kluby realizują działania mające na celu w pierwszej kolejności integrację społeczną. Dopiero skuteczna integracja społeczna może przyczynić się do podjęcia prób reintegracji zawodowej. Uczestnicy KIS osiągają postępy w dziedzinach życia związanych ze zdrowiem, uregulowaniem sytuacji prawnej, poprawą sytuacji bytowej i na tej części działalności klubów winna skupić się sprawozdawczość. Efektywność zatrudnieniowa jest jedynie jednym z elementów proponowanej sprawozdawczości.	Art. 18a ustawy o zatrudnieniu socjalnym Ust. 6. Klub integracji społecznej przedstawia corocznie, nie później niż do dnia 31 marca, wojewodzie sprawozdanie zawierające informacje dotyczące: 1) zatrudnionych pracowników, w szczególności: informacje dotyczące: a) liczby pracowników, b) wymiaru czasu pracy i podstawy zatrudnienia pracowników; 2) osób uczestniczących w klubie integracji społecznej, z uwzględnieniem podziału na grupy osób, o których mowa w art. 1 ust. 2, w szczególności: a) liczby uczestników, b) liczby uczestników, którzy osiągnęli efekty reintegracji społecznej i zawodowej, w tym uzyskali zatrudnienie po ukończeniu uczestnictwa w klubie integracji społecznej; 3) zrealizowanych działań z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej wraz z jej efektami; 4) rozliczenia przyznanych dotacji za rok poprzedni.	Uwaga uwzględniona
25.	UODO	Art. 1 pkt 16 lit. a	W związku wszakże z planowanym brzmieniem (art. 1 pkt 16 lit. a projektu) art. 18a ust. 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176) i dodawanym (art. 1 pkt 16 lit. b projektu) art. 18a ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, organ nadzorczy – przyjmując (w oparciu o informacje zamieszczone w uzasadnieniu projektu – str. 10–11), iż w sprawozdaniu przedstawianym przez klub integracji społecznej mają znaleźć się wyłącznie dane liczbowe		Wyjaśnienie Obecnie KIS sporządzają sprawozdanie na podstawie art. 18a ust. 6 ustawy o ZS bez określonego wzoru – w ustawie brak jest delegacji do jego określenia. Projektodawca wprowadził fakultatywną delegację do wydania przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego wzoru sprawozdania, aby w przypadku takiej

			dotyczące zatrudnionych pracowników i osób uczestniczących w klubie integracji społecznej – wnosi o rozważenie przez Projektodawcę, by delegacja ustawowa dla ministra właściwego w sprawie zabezpieczenia społecznego do wydania rozporządzenia określającego wzór sprawozdania, zamieszczona w – proponowanym – art. 18a ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, była obligatoryjna, a nie fakultatywna (jak w art. 5 ust. 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym).		konieczności możliwe było jego szczegółowe określenie w rozporządzeniu.
26.	RZS	Art. 1 pkt 16 lit. b - dot. Art. 18a ust. 7 ustawy o zs	Określenie wzoru sprawozdania przez Ministra właściwego do spraw zatrudnienia socjalnego powinno być obligatoryjne. Proponowany zapis winien być analogiczny do zapisu zapisów art. 5 ust. 6 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.	Art. 18a ustawy o zatrudnieniu socjalnym Ust. 7. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 6, kierując się potrzebą ujednolicenia składanych sprawozdań	Uwaga nieuwzględniona Obecnie KIS sporządzają sprawozdanie na podstawie art. 18a ust. 6 ustawy o ZS bez określonego wzoru – w ustawie brak jest delegacji do jego określenia. Projektodawca wprowadził fakultatywną delegację do wydania przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego wzoru sprawozdania, aby w przypadku takiej konieczności możliwe było jego szczegółowe określenie w rozporządzeniu.
27.	RZS	Art. 1 pkt 18 oraz art. 2 - dot. Art. 18 ust. 6 ustawy o zs	Wnoskujemy o wprowadzenie zmian do zapisów art. 18 ust. 6 ustawy, dotyczącego źródeł finansowania utworzenia i działalności KIS. Zaproponowane zmiany w projekcie z dnia 13.07.2021 umożliwiają finansowanie działalności KIS ze środków przeznaczonych na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz dotacji z budżetu państwa pochodzących z resortowego programu na rzecz rozwoju Centrów i klubów integracji społecznej. Zmiany te powinny znaleźć odzwierciedlenie w zapisach art. 18 ust. 6 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.	art. 18 ustawy o zatrudnieniu socjalnym ust. 6. Utworzenie i działalność klubów integracji społecznej może być finansowana w szczególności: 1) ze środków Unii Europejskiej; 2) z dotacji pochodzących z dochodów własnych gminy, w tym przeznaczonych na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, 3) z dotacji z budżetu państwa pochodzących z resortowego programu na rzecz rozwoju Centrów i klubów integracji społecznej, o którym mowa w art. 18c	Uwaga uwzględniona
28.	RZS	Art. 1 pkt 18	Sugerujemy zmianę w zaproponowanej treści artykułu 18ca. Rola w aktywizowaniu i reintegracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest bardzo	Zmiana brzmienia: Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, opracuje resortowe programy na rzecz rozwoju Centrów i klubów	Uwaga nieuwzględniona Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego ma możliwość opracowywania programów na rzecz rozwoju CIS i KIS.

			ważna. Dynamicznie zmienia się sytuacja finansowa gmin, które dysponują coraz mniejszym budżetem, dlatego też, opracowanie programów na rzecz rozwoju CIS i KIS winno mieć charakter obligatoryjny, a nie fakultatywny.	integracji społecznej oraz finansowo będzie wspierać te programy.	Zadanie to ma charakter fakultatywny z uwagi na to, że jest uzależnione od posiadanych środków finansowych.
29.	RZS	Art. 1. pkt 19 lit. a (dot. art. 18e ust. 1) ustawy o zs	Wnoskujemy o niewprowadzanie zmian do art. 18e ust.1 ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Obecnie Rada Zatrudnienia Socjalnego liczy 15 osób. Naszym zdaniem jest ta liczba przedstawicieli jest odpowiednia do reprezentowania środowiska podmiotów zatrudnienia socjalnego i adekwatna do liczby funkcjonujących podmiotów zatrudnienia socjalnego. Obecnie w całej polce funkcjonuje około 500 Centrów i Klubów Integracji Społecznej. Członkowie obecnej kadencji Rady w sposób prawidłowy reprezentują cały sektor i realizują zadania określone w art. 18d ust. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym	Art. 18e ustawy o zatrudnieniu socjalnym Ust. 1 Rada Zatrudnienia Socjalnego składa się z nie więcej niż 15 osób reprezentujących podmioty zatrudnienia socjalnego, wojewodów, organizacje społeczne i zawodowe.	Uwaga nieuwzględniona RZS jest ciałem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego i zdaniem Projektodawcy powinien móc swobodnie kształtować jej skład, jak również mieć możliwość powołania więcej niż 15 osób, jeśli uzna to za konieczne.
30.	RZS	Art. 18 ust. 4 i n.	Ustawodawca w proponowanej nowelizacji nie wprowadza postulowanej zmiany dotyczącej zasad kierowania do klubu integracji społecznej. Rozwiązania to nie ma żadnych skutków finansowych, a nawet wprowadzają oszczędności. Zgodnie z nowelizacją nadal warunkiem uczestnictwa w zajęciach reintegracji społeczno-zawodowej, nawet korzystanie jednorazowego indywidualnego poradnictwa specjalistycznego w KIS, jest realizacja kontraktu socjalnego, zawartego w lokalnym ośrodku pomocy społecznej. Obowiązujące rozwiązanie jest często sporym utrudnieniem, głównie dla organizacji pozarządowych prowadzących kluby integracji społecznej w małych miejscowościach lub gminach wiejskich, gdzie świadomość potrzeby podejmowania aktywnych form zapobiegania wykluczeniu społecznemu nie jest jeszcze wszędzie wysoka, nawet wśród pracowników socjalnych. Obowiązek zawarcia kontraktu socjalnego powoduje także faktyczne podporządkowanie i uzależnienie funkcjonujących klubów od dobrej czy złej woli osób zarządzających ośrodkami pomocy	„4. Warunkiem uczestnictwa w klubie integracji społecznej może być realizacja kontraktu socjalnego, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej lub realizacja indywidualnej umowy reintegracyjnej, zawieranej pomiędzy uczestnikiem, a podmiotem prowadzącym klub integracji społecznej. 5. W przypadku gdy uczestnik KIS, realizujący umowę reintegracyjną o której mowa w ust 4, korzysta ze świadczeń ośrodka pomocy społecznej, podmiot prowadzący klub zobowiązany jest poinformować właściwy ośrodek dla danego uczestnika zajęć, o jego uczestnictwie w klubie, w tym o zawarciu umowy i efektach jej realizacji. 6. Uczestnictwo w zajęciach w klubie, osoby na podstawie umowy reintegracyjnej, o której mowa w ust. 4, nie powoduje jakichkolwiek zobowiązań finansowych po	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			społecznej. Docierają do nas informacje, że często osobiste sympatie czy antypatie liderów tych podmiotów są decydujące o kierowaniu bądź nie zawieraniu kontraktów socjalnych, w ramach których osoby kierowane są do KIS osób wykluczonych do danego klubu integracji społecznej. Zdarzają się również sytuacje, że kierowanie do KIS uzależnione jest od „zatrudnienia przedstawicieli ośrodka” przy realizacji zajęć z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej, prowadzonej w KIS.	stronie ośrodka pomocy społecznej, właściwego dla danego uczestnika zajęć.”	
--	--	--	---	---	--

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Zestawienie uwag nieuwzględnionych, zgłoszonych w ramach opiniowania ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko MRiPS
1.	Związek Województw RP - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 1 pkt 2	W związku z planowanym rozszerzeniem katalogu podmiotów mogących tworzyć CIS o spółdzielnie socjalne osób fizycznych, należałoby przeanalizować i uregulować kwestię rozdzielnosci funkcjonalnej i finansowej CIS od bieżącej działalności spółdzielni socjalnej. Obywa podmioty służą reintegracji społeczno-zawodowej na rzecz: - pracowników i członków w przypadku spółdzielni socjalnej - uczestników zajęć w przypadku CIS. Finansowanie działalności CIS ze środków spółdzielni osób fizycznych może mieć negatywny wpływ na realizację reintegracyjnych działań na rzecz jej członków oraz pracowników. Dotychczasowe rozwiązania gdzie osoby prawne tworzące spółdzielnie socjalną i CIS mogły zapewnić ich „rozdzielność” podmiotową nie budziły większych kontrowersji. W przypadku spółdzielni osób fizycznych takowa rozdzielnosc może być niemożliwa do realizacji.		Uwaga nieuwzględniona. Spółdzielnia socjalna osób fizycznych, tak samo jak spółdzielnia socjalna osób prawnych, zatrudnia osoby wykluczone społecznie i zawodowo i w takim samym zakresie prowadzi działalność reintegracyjną. Brak jest zatem uzasadnienia dla rozróżnienia obu ww. form organizacyjnych w kontekście możliwości tworzenia Centrów i Klubów integracji społecznych. Jednocześnie projekt przewiduje także zmianę art. 3 ust. 4 ustawy w ten sposób, że w przypadku utworzenia CIS lub KIS przez spółdzielnię socjalną będą one wyodrębnione organizacyjnie i finansowo w sposób zapewniający należyta identyfikację pod względem organizacyjnym i finansowym.

			Jest to istotne z powodu finansowania obydwu typów podmiotów ze środków publicznych w tym zwłaszcza środków UE. Nie wiadomo czy dotacje na tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych nie będą konsumowane przez działalność CIS-ów lub odwrotnie, środki na prowadzenie, doposażenie CIS-ów nie będą kierowane do bieżącej działalności przedsiębiorstwa społecznego. Należy mieć na uwadze, że w przypadku CIS-ów tworzonych w ramach spółdzielni społecznych osób fizycznych każda dotacja będzie stanowić pomoc de minimis/pomoc publiczną dla tego przedsiębiorstwa społecznego.		
2.	Wojewoda Mazowiecki	Art. 1 pkt 3 lit. b projektu ustawy	Proponowana zmiana polegająca na wskazaniu możliwości realizacji usług reintegracyjnych poza siedzibą CIS jest szansą na dotarcie do nowych grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W tej sytuacji konieczne jest dodanie do art. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym definicji „miejsca realizacji usług”. Pozwoli to na uniknięcie zarówno po stronie organu jak i wnioskodawcy błędów interpretacyjnych - jakie informacje należy wskazać we wniosku. Jeżeli informacja o miejscu realizacji usług byłaby wskazywana w decyzji przyznającej status CIS, zasadnym byłoby wskazanie jedynie danej miejscowości, gdzie prowadzone są zajęcia poza miejscem funkcjonowania CIS, co pozwoli wyeliminować wydawanie decyzji zmieniających.	art. 2 pkt 10 ustawy o zatrudnieniu socjalnym – dodanie definicji „Miejsce realizacji usług - oznacza miejscowość, w której organizowane są zajęcia dla uczestników Centrum poza miejscem funkcjonowania Centrum.”.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca w projekcie ustawy przewidział możliwość realizacji usług przez CIS w innym miejscu niż miejsce funkcjonowania Centrum. Wprowadzenie jednak definicji ustawowej wydaje się być nieuzasadnioną nadregulacją.
3.	Wojewoda Mazowiecki	Art. 1 pkt 3 lit. a i b projektu ustawy	Mając na uwadze proponowane zmiany dot. m.in. wskazania we wniosku miejsca realizacji usług oraz adresu siedziby		Uwaga nieuwzględniona Decyzja w sprawie przyznania statusu CIS wydawana jest zgodnie z art. 5 ust. 1

			instytucji tworzącej CIS, zasadnym jest wskazanie w ustawie, jakie dane winny zostać ujęte w decyzji w przedmiocie przyznania statusu CIS.		ustawy na podstawie wniosku CIS. Wniosek ten zgodnie ze zmianą będzie zawierał informacje o miejscu funkcjonowania CIS i realizacji usług.
4.	Wojewoda Małopolski	Art. 1 pkt 16 (dot. Art. 18a ust. 5a)	Brak wskazania okresu ważności zaświadczenia. Tymczasem w art. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym wskazano, iż absolwentem klubu integracji społecznej jest osoba, która m.in. posiada ważne zaświadczenie, o którym mowa w art. 18 ust. 5a. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 18 ust. 5a w brzmieniu do 23 października 2015 r.: „Zaświadczenie (...) zachowuje ważność w terminie 4 miesięcy od daty wystawienia”.	Art. 1. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176) wprowadza się następujące zmiany: 16) art. 18 ust. 5a otrzymuje brzmienie: „5a. Zakończenie uczestnictwa w klubie integracji społecznej jest potwierdzone zaświadczeniem wydawanym niezwłocznie przez podmiot prowadzący klub integracji społecznej. Zaświadczenie zachowuje ważność w terminie 4 miesięcy od daty wystawienia”.	Uwaga nieuwzględniona Sam fakt uczestniczenia w zajęciach KIS przez okres min 6 miesięcy jest podstawą do uznania uczestnika tych zajęć za jego absolwenta. Zdaniem Projektodawcy nie jest uzasadnione wprowadzanie okresu ważności zaświadczenia. Uwaga wykracza poza zakres projektu ustawy.
5.	ROPS w Zielonej Górze oraz CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 1 ust. 1 pkt 3	wnioskujemy o dodanie zapisu „osób z uzależnieniami behawioralnymi”	W toku dotychczasowej pracy CIS spotykamy się z osobami zmagającymi się z uzależnieniami o różnym podłożu. Poszerzenie katalogu osób uprawnionych do skorzystania z zajęć w CIS pozwoli na świadczenie usług dla szerszego grona osób uwikłanych w uzależnienia, które jest głównym powodem wykluczenia społecznego i zawodowego uniemożliwiająca samodzielne zaspokojenie potrzeb bytowych. Do uzależnień behawioralnych zaliczyć można: hazard, uzależnienie od gier komputerowych, zaburzenia hiperseksualne i in. Kwestia uzależnienia poświadczona powinna być przez terapeutę uzależnień/psychologa.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
6.	ROPS w Krakowie	Art. 1 pkt 10 Art. 1 pkt 18	Proponowane zmiany w zakresie instrumentów finansowania działalności PZS mają głównie charakter porządkujący, tymczasem dla sprawnej i stabilnej działalności PZS niezbędne jest ustanowienie systemowego, stabilnego instrumentu wsparcia w charakterze co	Ustanowienie instrumentu o charakterze nieprojektowym, umożliwiającego systemowe finansowanie działalności PZS.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			najmniej wieloletniego programu (o charakterze niekonkursowym, z którego środki przyznawane byłyby wszystkim podmiotom posiadającym status KIS lub CIS). Nowelizacja ustawy zapowiada możliwość tworzenia resortowych programów na rzecz rozwoju PZS, jednak nie obliguje do tego. Nowelizacja zapowiada, że będą one realizowane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a więc zakłada ich formułę konkursową (wsparcie w ich ramach nie będzie powszechne).		
7.	ROPS w Krakowie	Art. 1 pkt 15 lit. b	Proponowana w nowelizacji ustawy zmiana w zakresie długości okresu wsparcia finansowego w ramach zatrudnienia wspieranego niesie ze sobą ryzyko, że absolwenci KIS/CIS będą zatrudniani przez pracodawców z otwartego rynku pracy wyłącznie na okres 6-m-cy, tj. okres objęty dofinansowaniem ze środków publicznych. Oznacza to brak stabilizacji zatrudnienia dla absolwenta PZS, co skutkować może mniejszą motywacją do podjęcia pracy. Poza instrumentem finansowym postulowane jest ponadto uruchomienie dodatkowych, pozafinansowych form wsparcia pracodawców chętnych do zatrudnienia absolwentów PZS (np. doradztwo, mentoring).	Zwiększenie kwoty dofinansowania dla pracodawcy zatrudniającego beneficjenta PZS do 100% zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne przez okres co najmniej 12 m-cy.	Uwaga nieuwzględniona Propozycja zmiany ustawy w zakresie zatrudnienia wspieranego powstała w wyniku licznych postulatów środowiska podmiotów zatrudnienia socjalnego, zgłaszających konieczność zmian z uwagi na małe zainteresowanie pracodawców tym instrumentem. Jednym z powodów nieskuteczności dotychczasowych rozwiązań najczęściej był podnoszony za długi okres 12 miesięcy zatrudnienia absolwenta CIS lub KIS.
8.	ROPS w Krakowie	Art. 1 pkt 19	Rada Zatrudnienia Socjalnego jako ustawowo umocowane eksperckie gremium doradcze ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego może stanowić ważny instrument wsparcia dla sektora PZS, ułatwiając przepływ	Ustawowe umocowanie minimalnej liczby posiedzeń Rady Zatrudnienia Socjalnego w skali roku oraz obowiązku upublicznienia efektów jej bieżących prac.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy RZS zgodnie z obowiązującymi przepisami jest organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego ds.

			informacji między PZS a administracją rządową, prowadząc działania rzecznicze na ich rzecz. W tym momencie ta funkcja realizowana jest w sposób niedostateczny m.in. ze względu na fakt incydentalnego zwoływania posiedzeń Rady oraz niski poziom wiedzy środowiska na temat przedmiotu i efektów pracy RZS (protokoły z posiedzeń Rady publikowane są co prawda na stronach Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, ale w niepełnej treści).		zabezpieczenia społecznego, a jej zadania zostały szczegółowo określone w art. 18 ust. 2. Wśród nich jest również przedstawianie ministrowi okresowych informacji o swojej działalności. Dodatkowo na stronie Departamentu Ekonomii Społecznej i Solidarnej udostępniane są na bieżąco protokoły z posiedzeń RZS. W związku z powyższym, propozycja zmiany ustawy w tym zakresie nie jest uzasadniona.
9.	ROPS w Zielonej Górze oraz CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 1 ust. 2 pkt 5	„bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” - wnioskujemy o usunięcie zapisu „długotrwale”	Wnioskujemy o usunięcie słowa „długotrwale”. Z praktyki wiemy, że długotrwale bezrobocie (rejestracja w PUP 12 m-cy w ciągu 2 lat) jest coraz rzadziej spotykaną sytuacją. Powody braku rejestracji są zarówno pozytywne (podejmowania pracy, umów cywilno-prawnych w celach zarobkowych), jak i negatywne - unikanie rejestracji ze względu na brak motywacji lub występowanie innych sytuacji problematycznych (np. sprawowanie opieki nad dzieckiem) co wiąże się z wykreśleniem z rejestru w PUP. Możliwość przyjęcia do CIS osób bezrobotnych bez określonego czasu wymaganej rejestracji w PUP pozwoli na wcześniejsze zapobieganie skutkom doświadczania marginalizacji i ubóstwa. Z naszych obserwacji wynika, że im mniejszy i stosunkowo krótkotrwały jest dystans do rynku pracy, tym harmonijniej i szybciej uczestnik wraca do aktywności zawodowej.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

10.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 1) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 1 ust. 3 ustawy o ZS	Proponuje się skreślenie ust. 3. Obecny zapis uniemożliwia prowadzenie reintegracji zawodowej i społecznej osób pobierających świadczenia społeczne, ponieważ będą to mogły być osoby pobierające zasiłki okresowe czy stałe z pomocy społecznej lub renty socjalne z systemu zabezpieczenia społecznego oraz świadczenia pielęgnacyjne zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych. W 2003 roku zapis związany z nie korzystaniem z form aktywizacyjnych, wprowadzono w związku z potrzebą wsparcia przede wszystkim osób pozbawionych jakichkolwiek świadczeń społecznych. Obecnie stanowi on ograniczenie nie mające uzasadnienia zwłaszcza, w związku z potrzebą aktywizowania osób biernych zawodowo. Często są to osoby, które przejściowo nie podejmują aktywności zawodowej lub wręcz z niej rezygnują z powodu np. konieczności opieki nad osobą zależną. Z uwagi na przejściowość tego stanu, należy osoby takie, utrzymać w aktywności, aby stworzyć im możliwość aktywnego / szybkiego wejścia na rynek pracy, po ustaniu przyczyny wyłączenia z niego. Lepszym rozwiązaniem będzie natomiast określenie, że osoby pobierające świadczenia społeczne przekraczające wysokość świadczenia integracyjnego, nie otrzymują dodatkowego wsparcia, zaś osoby otrzymujące niższą wysokość mogą otrzymać wyrównanie do wysokości świadczenia, nie pozbawiając ich	Skreślenie ust. 3.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
-----	---	---	--	--------------------	--

			możliwości aktywizacji. Wszystkie kategorie mają prawo do premii motywacyjnej.		
11.	ROPS w Zielonej Górze/ CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 1 ust. 3 pkt 1	Wykreślenie pkt 1. (do osób, które mają prawo do zasiłku dla bezrobotnych nie stosuje się ustawy o zatrudnieniu socjalnym)	Podobnie jak przy opisie powyższym - główną zasadą efektywnej reintegracji jest uchwycenie momentu odpowiedniej motywacji uczestnika. Możliwość zawieszenia prawa do zasiłku dla bezrobotnych po krótkim okresie jego pobierania daje większe szanse na zapobieganie negatywnym skutkom bezrobocia dzięki korzystaniu z usług CIS.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
12.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 2 ustawy o ZS	Proponuje się zmianę brzmienia pkt 9)	Zmiana brzmienia: 9) najniższym wynagrodzeniu – oznacza to minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące w grudniu roku poprzedniego, ustalone na podstawie odrębnych przepisów	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Charakter zadań realizowanych przez uczestników cis zwłaszcza w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej nie może być utożsamiany z wykonywaniem zadań w ramach stosunku pracy. W związku z tym wysokość świadczenia integracyjnego nie powinna być zdaniem Projektodawcy powiązana z wysokością minimalnego wynagrodzenia. Świadczenie integracyjne, co do zasady ma charakter osłony socjalnej i jednocześnie oddziałuje motywująco na uczestnika do podejmowanej aktywności zawodowej. Zbliżony charakter ma zasiłek dla bezrobotnych. Jednocześnie, w opinii Projektodawcy, zwiększenie świadczenia integracyjnego do wys. 120% zasiłku dla bezrobotnych będzie mieć charakter proaktywizacyjny.
13.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 2) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o	Oprócz proponowanych zmian, wnioskujemy o dodanie w ust. 1 - pkt 5) i 6) oraz dodanie ustępu 1a oraz zmiany proponowanego ustępu z 1a na 1b.	Dodanie po pkt 4): 5) podtrzymywanie aktywności społecznej i zawodowej osób, które nie są w stanie zaktywizować się zawodowo	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

		zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 3 ust. 1 ustawy o ZS	W związku ze zmianą sytuacji społeczno – gospodarczej w Polsce, zmianą kategorii beneficjentów oraz mianami zachodzącymi w związku z ochroną macierzyństwa, opieką nad osobami starszymi oraz zapewnieniu stabilnego godnego przechodzenia z rynku pracy na emeryturę, wydaje się słusznym rozszerzenie zapisów. Uczestnikami Centrów są często osoby pozbawione „dachu nad głową”, który wcześniej stracili go z powodu eksmisji i innych sytuacji życiowych. Udostępnienie przez Centrum tymczasowego lokum dla uczestnika wspomogłoby realizację procesu reintegracji społeczno- zawodowej. Należałoby zatem wprowadzić możliwość prowadzenia mieszkań chronionych, które mogłyby wzbogacić ofertę działań zatrudnienia socjalnego jako działania kompleksowego zwłaszcza w przypadku osób bezdomnych, usamodzielnianych czy też osób z problemami zdrowia psychicznego.	6) wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających dotychczas w placówkach całodobowych lub pieczy zastępczej; Dodanie ust. 1a): 1a). Centrum może prowadzić mieszkania chronione, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.”; na rzecz swoich uczestników.	
14.	ROPS w Zielonej Górze/ CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 4 ust. 2 pkt 14	Wykreślić pkt 14 „opinie starosty o potrzebie powołania Centrum na terenie podległego mu powiatu z wyłączeniem wniosku składanego przez powiat	Opinia ta wymagana jest również w chwili składania wniosku o przedłużenie statusu CIS. Wydaje się ona zbędna w zakresie formalnym. Starosta nie finansuje CIS ani też nie otrzymuje sprawozdań. Proponujemy natomiast, aby instytucja tworząca CIS/KIS mogła informować Starostwo o tym, że otrzymała status lub przedłużenie statusu w celach informacyjnych i poprawnej współpracy z instytucjami w lokalnym środowisku.	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na charakter współpracy starosty i CIS związanej w szczególności z kierowaniem osób bezrobotnych do CIS, finansowaniem z Funduszu Pracy świadczeń integracyjnych oraz zatrudnienia wspieranego, pozostawienie opinii tego organu, jako elementu wniosku o przyznanie statusu CIS jest uzasadnione.

15.	ROPS w Zielonej Górze/ CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 4 ust. 2 po pkt 15	Proponowana treść: W przypadku tworzenia jednostek terenowych w tym międzygminnych Centrów Integracji Społecznej, obowiązuje jeden status, przyznawany jednostce tworzącej	Praktyka tworzenia/prowadzenia CIS przez instytucje tworzące pozwala na wnioski, że ułatwienie/ udogodnienie w zakresie standardu obligatoryjnej dokumentacji pozwoli na sprawniejszą organizację CIS. Zapis o wymogu tylko jednego statusu wydaje się być także właściwy ze względów praktycznych i organizacyjnych dla instytucji tworzącej. Ponadto we wniosku o nadanie statusu instytucja tworząca co do zasady ponawia te same informacje.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Projekt ustawy przewiduje możliwość realizacji usług w miejscu innym niż miejsce funkcjonowania CIS
16.	ROPS woj. śląskiego/ CIS w Bytomiu	Art. 8 ust. 1	W sytuacji wprowadzanych zmian mających na celu wsparcie dotacją zakupu wyposażenia, surowców, materiałów i narzędzi niezbędnych dla działalności prowadzonej przez CIS-y istotne wydaje się zniesienie ograniczenia dotyczącego okresu pierwszych 3 miesięcy prowadzenia działalności i umożliwienie starania się o dotację wszystkim działającym CIS-om.	Skreśla się wyrazy „przez okres pierwszych 3 miesięcy”	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział zmianę w zakresie dotacji na wyposażenie, umożliwiając marszałkowi przekazanie dotacji nie tylko na pierwsze wyposażenie. Zmiana ta jest również podyktowana wprowadzoną projektem ustawy możliwością świadczenia przez CIS usług również w miejscu innym niż miejsce funkcjonowania CIS, które może wymagać doposażenia czy zakupu nowych sprzętów.
17.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 8) ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 8 ust. 3 ustawy o ZS	Zmiana związana z propozycją zawartą pod pozycją nr 3	Zmiana brzmienia: 3. Wysokość dotacji na działalność Centrum przez okres pierwszych 3 miesięcy jest równa kwocie ustalonej jako iloczyn 50% kwoty najniższego wynagrodzenia , oraz liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum zatrudnionych na okres nie krótszy niż rok, według stanu na koniec każdego miesiąca.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

18.	ROPS woj. śląskiego/ CIS w Bytomiu	Art. 8 ust. 3 i 5	Pozostające bez zmian w projekcie ustawy z dnia 13.07.2021 r. zapisy art. 8 ust. 3 i 5, które określają wysokość dotacji dla nowo tworzonej CIS-ów („przez okres pierwszych 3 miesięcy”) i zasady ich wypłaty, wymagają modyfikacji, jeżeli intencją wprowadzanych zmian jest dostępność dotacji dla wszystkich działających CIS-ów, a nie tylko nowo tworzonej. <u>Doprecyzowania wymagają również zapisy dot. zasad określania wysokości dotacji z budżetu państwa i ich wypłaty w ramach programu resortowego.</u>	Skreśla się wyrazy „przez okres pierwszych 3 miesięcy”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Projektodawca przewidział udzielenie przez marszałka dotacji na wyposażenie CIS, w szczególności w związku ze zmianą w zakresie możliwości prowadzenia działalności w miejscu innym niż miejsce funkcjonowania CIS. Dotacje tą będzie mogło również otrzymać CIS na wymianę wyposażenia lub doposażenie. Bez zmian pozostają przepisy regulujące dotację na pierwsze 3 miesiące funkcjonowania CIS, która jest przewidziana jedynie dla nowopowstałych CIS.
19.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 9 ustawy o ZS	Po art. 9a, dodanie art. 9b Proponowana zmiana odnosi się do finansowania Centrów Integracji Społecznej. Obecne przepisy w określają sposoby finansowania w sposób niezwykle arbitralny i fakultatywny uniemożliwiając długofalowe finansowanie. O ile możliwa jest fakultatywność na etapie wstępnym, to po okresie rocznego działania i osiągnięcia wypracowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej standardów jakości funkcjonowania, finansowanie powinno mieć charakter obligatoryjny, zaś jakość realizowania działań podlega bieżącej kontroli wojewodów.	Dodanie po art. 9a): Art. 9b. 1. Centrum realizujące swoje działania przez okres co najmniej dwunastu miesięcy może uzyskać akredytację jakości usług reintegracji zawodowej i społecznej, zwaną dalej „akredytacją” prowadzoną przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. 2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, mając na względzie jakość i efektywność działań Centrów w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej określi w drodze rozporządzenia sposób uzyskiwania i utraty akredytacji, oraz standardy jakości prowadzenia reintegracji zawodowej i społecznej	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
20.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 10) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w	Proponujemy zmiany w sposobie naliczania dotacji: ustęp 4 i 5. Wszystkie centra borykają się obecnie z rekrutacją uczestników do realizacji działań.	Zmiana brzmienia: 4. Kwota dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy instytucją tworzącą jest organizacja pozarządowa, jest ustalana jako iloczyn kwoty określonej uchwałą rady gminy oraz	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

		trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 10 ustawy o ZS	Zgodnie z obecnym zapisem kwota dotacji jest ustalana jako iloczyn kwoty określonej uchwałą Rady Gminy oraz sumy liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum, według stanu na koniec miesiąca. Uchwała zwykle podejmowana jest pod koniec roku z określoną liczbą uczestników i pracowników, co powoduje, że trzeba przez cały czas utrzymywać ilość osób. Wobec obecnej sytuacji jest to bardzo trudne. Podobnie jest wypłatą w równych, comiesięcznych kwotach dotacji i wydanie jej do końca danego miesiąca. Koszty w CIS rozkładają się różnie w poszczególnych miesiącach. Po podpisaniu IPZS te koszty są zwykle wyższe (badanie, odzież, bhp) od kolejnych. Sugerujemy zmianę brzmienia ustępu 4 i 5.	sumy liczby miejsc reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby przewidywanej kadry w Centrum, według stanu na początek roku, na który podejmowana jest uchwała Rady Gminy i wypłacana zgodnie z ustalonym przez Centrum harmonogramem. Kwota dotacji nie może przekroczyć kwoty stanowiącej równowartość kosztów działalności Centrum, pomniejszonej o przychód uzyskany z działalności, o której mowa w art. 9. 5. Kwota dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy instytucją tworzącą jest jednostka samorządu terytorialnego, jest ustalana jako iloczyn kosztów realizacji reintegracji zawodowej i społecznej w przeliczeniu na jednego uczestnika oraz sumy liczby miejsc reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby przewidywanej kadry w Centrum pomniejszonej o przychód uzyskany z działalności, o której mowa w art. 9.	
21.	ROPS woj. śląskiego/ CIS w Bytomiu	Art. 10 ust. 1 pkt. 4	Wsparcie działania CIS-ów daje również możliwość rozszerzenia działań finansowanych ze środków Funduszu Pracy (obecnie to przede wszystkim refundacja świadczeń integracyjnych, o którą występują CIS-y do urzędów pracy). Wydaje się możliwe refundowanie CIS-om ze środków Funduszu Pracy kosztów wykonywanych badań lekarskich, psychologicznych i specjalistycznych dla uczestników, a także szkoleń zawodowych dla osób objętych wsparciem w CIS-ach.	Można dodać „kosztów badań lekarskich, psychologicznych i specjalistycznych, o których mowa w art. 2 ust.3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz kosztów szkolenia, o których mowa w art. 41 ust.4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

22.	ROPS w Zielonej Górze/ CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 10 ust. 1 pkt 4	4) Funduszu pracy w zakresie świadczeń integracyjnych (w wysokości 120 % zasiłku dla bezrobotnych oraz 20% na koszty ryczałtowe reintegracji zawodowej), o których mowa w art. 15 i działań w zakresie integracji społecznej o których mowa w art. 9 a ust. 1 i art. 18 ust. 7	W projekcie ustawy o zatrudnieniu socjalnym przewidziano wzrost świadczenia integracyjnego do 120 % (proponowaliśmy 150%), jednak nie uwzględniono możliwości finansowania świadczeń przez CIS usług (proponowaliśmy 15%). Proponowana obecnie kwota (dodatkowe 20%) dałaby szansę każdemu Centrum (zarówno w dużych miastach jak i w gminach wiejskich) na zabezpieczenia podstawowych potrzeb. Stałe zatrudnienie kadry realizującej usługi aktywizacji społecznej i zawodowej dałoby możliwość utrzymania niezmienną jakości usług na stałym i odpowiednim poziomie. Proponujemy, aby ustawodawca określił jakie wydatki mają być pokrywane z otrzymanej kwoty np. wyłącznie na kadre, na szkolenia dla uczestników, remonty, naprawy itp.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
23.	ROPS w Zielonej Górze/ CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 10 ust. 1b	W proponowanym zapisie w ust. 1b wnioskujemy o zmianę wyrazów z „może być dofinansowane” na wyrazy „jest finansowane”	W naszej opinii konieczna jest zamiana zapisu fakultatywnego na obligatoryjny. Spowoduje to uwzględnienie w budżetach gminy/ miasta finansowania działalności CIS na stałe.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
24.	ROPS woj. śląskiego/ CIS w Żorach	Art. 11 ust. 1	Chcielibyśmy zwrócić uwagę na problem uzależnienia uczestników CIS. Większość uczestników kierowanych do CIS, na wywiadzie z pracownikiem socjalnym z MOPS nie przyznaje się do problemu alkoholowego i jako powód skierowania do CIS podaje się najczęściej "długotrwałe bezrobocie" (co również wpływa na dane statystyczne ujęte w sprawozdaniach rocznych). Wg nas problem uzależnienia, zarówno od alkoholu jak i narkotyków, istotnie wpływa na funkcjonowanie społeczne	Dodać kolejny punkt do listy kadry Centrum: 7) terapeutę ds. uzależnień	Uwaga nieuwzględniona CIS na podstawie obecnie obowiązujących przepisów może zatrudnić terapeutę ds. uzależnień i wykazać go jako pracownika CIS w ramach osób prowadzących reintegrację społeczną, o których mowa w art. 15 ust. 1a ustawy.

			uczestnika i jego wyjście na otwarty rynek pracy. Dlatego proponujemy, aby do kadry CIS (art. 11 ustawy) wpisać terapeutę ds. uzależnień.		
25.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	- w Art. 12 ustawy o ZS	Ponownie prosimy o wprowadzenie zmiany w art. 12. Opinia pracownika socjalnego OPS nie jest konieczna, gdyż pracownik CIS przeprowadza szczegółowy wywiad z kandydatem, co pozwala zebrać wszystkie niezbędne informacje potrzebne do zdecydowania o przyjęciu do CIS. W opinii pracownika socjalnego OPS są zawarte dane szczególne, a ich przekazywanie do innych instytucji jest niezgodne z Ustawą o Ochronie Danych Osobowych. Ponadto niektórzy kandydaci nie korzystają z pomocy OPS, w związku z czym przygotowanie opinii wymaga dodatkowych nakładów pracy opinia pracownika socjalnego OPS i często nie zawiera informacji, których nie posiada pracownik socjalny CIS. Zmiana ta jest związana również z rozszerzeniem grupy docelowej osób uczestniczących w CIS. Dlatego też proponuje się uelastycznienie przepisu. Zgodnie z nowym rozwiązaniem osoby na wniosek, będą mogły zostać przyjęte do Centrum. W przypadku wniosku ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług	Nowe brzmienie Art. 12 ust. 1 i 2: Art. 12. 1. Osoba, o której mowa w art. 1, może na podstawie: 1) własnego wniosku lub wniosku przedstawiciela ustawowego, 2) wniosku zakładu lecznictwa odwykowego, powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) – centrum usług społecznych, organizacji pozarządowej lub klubu integracji społecznej, za zgodą tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego - zostać przyjęta do Centrum. 2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, podlega zaopiniowaniu przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – przez pracownika socjalnego centrum usług społecznych, właściwego dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby kierowanej do uczestnictwa w Centrum po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego (rodzinnego) w przy-	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			społecznych (Dz. U. poz. 1818) – centrum usług społecznych, wniosek taki podlega zaopiniowaniu przez kierującego. W pozostałych przypadkach Centrum może wystąpić o opinię.	padku osoby kierowanej przez tą instytucję. W pozostałych przypadkach, Centrum może wystąpić o zaopiniowanie wniosku. Nowe brzmienie Art. 12 ustęp 4: 4. Kierownik Centrum przyjmuje osobę do Centrum po podpisaniu z nią indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, zwanego dalej „programem”.	
26.	ROPS w Zielonej Górze/ CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 12 ust. 5, pkt 1, pkt 2	Uczestnikiem Centrum mogą być osoby zamieszkałe w gminach, na terenie których zostało utworzone Centrum oraz innych gmin	Wnoskujemy o wykreślenie ust.5 zapisu: pierwszeństwo w skierowaniu do oraz zapisu: osoby zamieszkałe w innych gminach mogą być kierowane do Centrum: 1) w przypadku zawarcia porozumienia między gminami o kierowaniu osób do Centrum, określającego zasady finansowania kosztów uczestnictwa kierowanych tam osób; 2) w przypadku posiadania przez Centrum wolnych miejsc i sfinansowania kosztów uczestnictwa osoby kierowanej przez gminę. Z uwagi na stale zmniejszającą się liczbę osób kierowanych do CIS należy uelastyczyć zasady kierowania i przyjmowania do CIS, aby usprawnić pracę poprzez zniwelowanie wymogów wyłącznie formalnych i tym samym umożliwić utrzymanie standardów organizacyjnych.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
27.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	- w Art. 13 ustawy o ZS	Zmiana jest konsekwencją sugerowanej propozycji zmiany kadry w art. 11.	Zmiana brzmienia ustępu 1: 1. Program, o którym mowa w art. 12 ust. 4, opracowuje pracownik reintegracji społecznej Centrum.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
28.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	- w Art. 13 ustawy o ZS	Ponownie prosimy o rozszerzenie przyczyn zaprzestania realizacji IPZS – art. 13 ust. 4.	Dodanie w ust. 4 pkt4): 4) innych uzasadnionych przypadkach, w szczególności: śmierć uczestnika, niezdolność do uczestnictwa potwierd-	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			Ponieważ te, które funkcjonują obecnie nie obejmują wielu przypadków, które występują w CIS.	ona zaświadczeniem lekarskim, uzyskanie uprawnień emerytalno-rentowych, nadużywania alkoholu i środków odurzających. agresywne zachowania,	Większość wymieniona w zgłoszonej uwadze przesłanek wpływająca na zaprzestanie realizacji IPZS mieści się w przesłankach wskazanych w obecnie obowiązującym art. 13 ust. 4.
29.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 12) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 14 ustawy o ZS	Oprócz proponowanej zmiany sugerujemy dodanie ustępu 1a. Niezbędne jest umożliwienie takiego działania Centrum Integracji, aby zapewnić możliwość indywidualnego dostosowania zajęć reintegracyjnych dla uczestników, tak aby mogło być one łączone z obowiązkami rodzinnymi (np. opieką nad osobami zależnymi) lub zajęciami realizowanymi poza Centrum.	Dopisanie ustępu 1a: 1a. Kierownik Centrum może zezwolić na inny rozkład czasu pobytu uczestnika w Centrum nie krótszy niż 15 godzin w tygodniu w sześć-miesięcznym okresie rozliczeniowym, jeśli wynika to z potrzeb opiekuńczo-wychowawczych uczestnika, lub konieczności uczestnictwa w zajęciach zawodowych, edukacyjnych, społecznych lub kulturalnych poza zajęciami w Centrum.	Uwaga nieuwzględniona W opinii Projektodawcy uczestniczenie w zajęciach w wymiarze min. 15h tygodniowo niekorzystnie wpłynie na prawidłową realizację IPZS. Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązanie pozwoli na większą elastyczność uwzględniając indywidualne potrzeby uczestnika.
30.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 12) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 14 ustawy o ZS	Ponadto proponujemy dopisanie art. 14a. Zmiana ta związana jest z obecną sytuacją pandemiczną, ale również może odnosić się do innych sytuacji kryzysowych. Centrum Integracji powinno mieć wybór dotyczący sposobu funkcjonowania w takich sytuacjach. Wybór powinien być dokonywany biorąc pod uwagę warunki epidemiologiczne/ kryzysowe i inne, a także możliwości Centrum i samych uczestników. Kierownik Centrum biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności winien wybrać adekwatny sposób funkcjonowania (kształcenie na odległość, zdalny, hybrydowy, i inne) bądź prosić wojewodę o czasowe zamknięcie.	Dopisanie art. 14a Art. 14a. 1. Kierownik Centrum może określić, iż część zajęć w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej może być realizowana częściowo lub całkowicie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, o ile nie istnieje inna możliwość ich prowadzenia w trybie stacjonarnym lub warunki wskazują na potrzebę takiego sposobu realizacji zajęć. 2. Ograniczenie stacjonarnych zajęć Centrum nie dotyczy zajęć praktycznych realizowanych przez Centrum bądź u pracodawców przez tych uczestników, którzy w okresie ograniczenia zajęć stacjonarnych realizują zajęcia reintegracji zawodowej na terenie Centrum lub u pracodawców. 3. Kierownik Centrum informuje wojewodę o podjętych decyzjach w zakresie ograniczenia zajęć stacjo-	Uwaga nieuwzględniona Uczestnik powinien uczestniczyć w zajęciach prowadzonych przez CIS codziennie z uwagi na konieczność wypracowania nawyków umożliwiających późniejsze podjęcie pracy. Jednocześnie zajęcia w formie tzw. zdalnej odbywały się jedynie w wyjątkowych okolicznościach i zostały uregulowane w przepisach regulujących działalność CIS podczas pandemii COVID 19.

				narnych i organizowanie kształceniem na odległość. 4. W przypadku braku możliwości realizacji zajęć w trybie kształcenia na odległość kierownik Centrum może prosić wojewodę o wydanie decyzji o czasowym zawieszeniu zajęć.	
31.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 13) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 15 ustawy o ZS	Zgadamy się z zaproponowaną zmianą w ustępie 1 i 2, ale proponujemy zmianę w sugerowanym ustępie 3 oraz dodanie ustępu 3a) Kolejnym elementem uelastycznienia jest przedłużenie możliwości okresu przebywania w Centrum. Już dziś widoczne jest olbrzymie zróżnicowanie uczestników, z których jedni są gotowi opuścić CIS już w okresie pierwszych sześciu miesięcy. Dla wielu innych natomiast okres 12 miesięcy jest okresem stanowczo zbyt krótkim, powodującym nieskuteczność dotychczasowych działań. Dlatego też należy zaplanować z jednej strony wydłużenie okresu możliwego pobytu w centrum do 30 miesięcy. Z drugiej strony, wprowadzenie zmiany umożliwiającej pobyt w Centrum osobom w wieku przedemerytalnym do czasu nabycia praw emerytalnych.	Zmiana brzmienia: 3. Okres uczestnictwa w zajęciach w Centrum może trwać do 11 miesięcy. Jeżeli analiza stanu realizacji programu uzasadnia potrzebę przedłużenia okresu uczestnictwa w zajęciach w Centrum, także w przypadku tworzenia spółdzielni socjalnej lub podjęcia działalności gospodarczej przez uczestnika zajęć w Centrum, kierownik Centrum, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii pracownika socjalnego Centrum, może przedłużyć okres uczestnictwa w zajęciach do 30 miesięcy. Dopisanie ust. 3a) 3a. W przypadku osób, które są w wieku nie więcej niż cztery lata do uzyskania praw emerytalnych, a w stosunku do których działania aktywizacyjne nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, możliwe jest uczestnictwo tych osób w zajęciach Centrum do czasu nabycia praw emerytalnych	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Projektodawca zaproponował wystarczające dla realizacji IPZS przedłużenie okresu uczestnictwa w zajęciach CIS do 24 miesięcy (obecnie 18 m-cy).
32.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 13) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Proponujemy zmianę sugerowanego ustępu 4 i dodanie ustępu 4a) i 4b) Ważną kwestią w procesie reintegracji jest motywacja finansowa, która może nastąpić poprzez urealnienie świadczeń reintegracyjnych, tak aby odejść od stawek, które nie promują aktywności (obecnie 44% minimalnego wynagrodzenia), a wręcz zniechęcają do działań	Zmiana brzmienia: 4. W okresie próbnym oraz w okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, kierownik Centrum przyznaje świadczenie integracyjne w wysokości 65% kwoty najniższego wynagrodzenia, chyba że uczestnik otrzymuje świadczenia z tytułu pomocy społecznej, ubezpieczenia	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Charakter zadań realizowanych przez uczestników cis zwłaszcza w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej nie może być utożsamiany z wykonywaniem zadań w ramach stosunku pracy. W związku z tym wysokość świadczenia

		- w Art. 15 ustawy o ZS	reintegracyjnych. Obecna wysokość świadczenia integracyjnego oparta jest na zasiłku dla bezrobotnych w żaden sposób nie premiuje działań proaktywnych. Nawet ostatni wzrost zasiłku stawia uczestników na warunkach stricte niewolniczych stawek głodowych. Niezbędne jest powiązanie świadczenia nie z zasiłkiem, ale wynagrodzeniem minimalnym jako bardziej adekwatnym do kwestii uczestnictwa w Centrach i motywacji uczestników, którzy jednocześnie pracują i uczą się podczas reintegracji. Ważnym elementem jest także podwyższenie świadczenia w miesiącu próbnym, w chwili obecnej 50% tego co w okresie właściwym. Takie świadczenie demotywyuje aktywność i jest wręcz karą za to, że ktoś, kto był do tej pory nieaktywny i korzystał z zasiłków z pomocy społecznej, w momencie podjęcia działań aktywizacyjnych zostaje za nie karany. Często zdarza się, że jest to powodem do rezygnacji po miesiącu próbnym lub w ogóle z udziału w Centrum Integracji Społecznej. Połączenie świadczenia integracyjnego z najniższym wynagrodzeniem utrzyma realną wartość świadczenia, określając go w wysokości wprowadzonej w 2003 r. Jednocześnie wskazują wyjątki w przypadku gdy osoba otrzymuje świadczenia pieniężne z innych tytułów (emerytura, renta, świadczenie pielęgnacyjne, etc.) równe lub wyższe od świadczenia integracyjnego – wówczas	społecznego lub innych tytułów o charakterze zabezpieczeniowym świadczenia w wysokości równej lub wyższej świadczeniu integracyjnemu. Dodanie: 4a. W przypadku osób, o których mowa w ust. 4, które otrzymują świadczenia niższe niż wysokość świadczenia integracyjnego mogą otrzymać wyrównanie do wysokości świadczenia integracyjnego. 4b. Osoby, o których mowa w art. 14 ust. 1 a otrzymują świadczenie integracyjne w wysokości połowy świadczenia, o ile czas uczestnictwa nie przekracza 15 godzin miesięcznie	integracyjnego nie powinna być zdaniem Projektodawcy powiązana z wysokością minimalnego wynagrodzenia. Świadczenie integracyjne, co do zasady ma charakter osłony socjalnej i jednocześnie oddziałuje motywująco na uczestnika do podejmowanej aktywności zawodowej. Zbliżony charakter ma zasiłek dla bezrobotnych. Jednocześnie, w opinii Projektodawcy, zwiększenie świadczenia integracyjnego do wys. 120% zasiłku dla bezrobotnych będzie mieć charakter proaktywizacyjny.
--	--	-------------------------	---	---	--

			świadczenie im nie przysługuje. Natomiast jeśli te świadczenia pieniężne są niższe od świadczenia integracyjnego, są wówczas wyrównywane do jego wysokości. Propozycja reguluje również kwestię osób o krótszym wymiarze uczestnictwa 15 godzin (art. 14 ust. 1a), wówczas otrzymują one 50% świadczenia integracyjnego. Rozwiązanie to kierowane jest m.in. do matek z dziećmi, które muszą łączyć aktywność zawodową z opieką nad dziećmi lub osób, które sprawują opiekę nad osobą zależną.		
33.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 13) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 15 ustawy o ZS	Sugerujemy zmianę w proponowanym ust. 6a, wprowadzenie nowego brzmienia ust. 6b. Intencją zmiany jest wprowadzenie korzystniejszego systemu naliczania dni wolnych oraz wprowadzenie katalogu tzw. urlopu okolicznościowego. Uczestnik realizujący IPZS jest codziennie przez 5 dni w tygodniu w CIS. Około 70% czasu uczestniczy w reintegracji zawodowej (tak jakby świadczył pracę). Zwiększenie wymiaru urlopu pozytywnie wpłynie na wydajność i higieniczne wykonywanie pracy. Obecne rozwiązanie sprawia, że niezależnie od okresu uczestnictwa (np. czy 2 miesiące czy 18 miesięcy) liczba dni urlopu jest niezmienna. Proponowane rozwiązanie wiąże te dwie rzeczy, dzięki czemu jest dla uczestników bardziej sprawiedliwe.	Zmiana brzmienia: 6a. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, na wniosek uczestnika, kierownik Centrum może przyznać 1 dzień wolny od zajęć w Centrum za każdy miesiąc uczestnictwa. Maksymalna liczba dni wolnych przyznanych w jednej części nie może przekroczyć 5 dni. Za dni wolne przysługuje świadczenie integracyjne w pełnej wysokości. Dodanie: 6b. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, na wniosek uczestnika, kierownik Centrum może udzielić jednego dnia wolnego, w przypadku: zgonu, pogrzebu małżonka uczestnika, jego dziecka, ojca, matki, ojczyma, macochy, siostry, brata, babci, dziadka, teściowej, teścia, ślubu uczestnika, jego dzieci i najbliższej rodziny, stawieństwa w sądzie, stawienia na komisji wojskowej, innych zdarzeń losowych.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział w projekcie ustawy dodatkowe 6 dni wolnych od zajęć, za które przysługują świadczenie integracyjne w pełnej wysokości. W związku z powyższym wprowadzanie dodatkowych dni wolnych wydaje się być nieuzasadnione.

				Nieobecność traktowana jest jako usprawiedliwiona przysługuje za nią świadczenie integracyjne w pełnej wysokości.	
34.	ROPS woj. śląskiego CIS w Bytomiu	Art. 15 ust. 3	Ze względu na rosnącą liczbę uczestników CIS będących w wieku okołomerytalnym uzasadnione wydaje się wprowadzenie dla ww. osób możliwości wydłużenia uczestnictwa w CIS do 24 miesięcy. Osoby te, mają bardzo niskie szanse na znalezienie zatrudnienia na otwartym rynku pracy, a dalsze uczestnictwo w CIS podtrzymuje ich aktywność społeczno-zawodową do momentu uzyskania praw emerytalnych.	Można dodać „W uzasadnionych przypadkach związanych z uzyskaniem praw emerytalnych okres uczestnictwa można wydłużyć do 24 miesięcy”	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy przewiduje możliwość przedłużenia okresu uczestnictwa w zajęciach do łącznie 24 miesięcy. Osoby, o których mowa w zgłoszonej uwadze mogą uczestniczyć w zajęciach, również w wyniku ponownego skierowania do CIS, na zasadach ogólnych.
35.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 15) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 16 ustawy o ZS	Proponujemy zmianę sugerowanego ustępu 2, co jest konsekwencją sugerowanej zmiany pod poz. 3 tabeli.	Zmiana brzmienia: 2. Skierowanie do pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, odbywa się na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla miejsca funkcjonowania Centrum lub gminy, organizacji pozarządowej lub podmiotu, o których mowa w art. 18 ust. 1, a pracodawcą, w której pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia skierowanego absolwenta lub uczestnika Centrum lub uczestniczącego w klubie integracji społecznej przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, a starosta do refundowania pracodawcy części wypłaconego tej osobie wynagrodzenia przez okres pierwszych 6 miesięcy, w wysokości nieprzekraczającej 100% najniższego wynagrodzenia wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział zmianę w zakresie dostosowania zatrudnienia wspieranego do zmieniających się warunków na rynku pracy, aby uatrakcyjnić ten instrument. Jednakże dokonanie zmiany w zakresie sposobu wyliczania refundacji części wynagrodzenia jest nieuzasadnione i spowoduje dodatkowe koszty w FP.
36.	ROPS w Zielonej Górze oraz CIS/KIS woj. lubuskie	Art. 18 – w projekcie UZS dodano Art. 18 ca	Po art. 18c dodano 18ca -wnioskujemy o zmianę wyrazu „może” na „opracowuje”	W naszej opinii konieczna jest zamiana zapisu fakultatywnego na obligatoryjny. Spowoduje to uwzględnienie w budżecie	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			również w kontekście „może finansowo wspierać” na „wspiera finansowo”	finansowania działalności CIS na stałe. Brak stałego finansowania (przy spełnieniu odpowiednich standardów) jest naj-większą trudnością we właściwym funkcjonowaniu CIS jako instytucji specjalistycznej świadczącej usługi aktywizacji społecznej i zawodowej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	
37.	Kujawsko-pomorski konwent CIS i KIS/ ROPS w Toruniu	Art. 1 pkt 18) ustawy o zmianie ustawy o ZS oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - w Art. 18ca	Sugerujemy zmianę w zaproponowanej treści art. 18ca. Rola w aktywizowaniu i reintegrowaniu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest bardzo ważna. Dynamicznie zmienia się sytuacja finansowa gmin, które dysponują coraz mniejszym budżetem, dlatego też, opracowanie programów na rzecz rozwoju CIS i KIS winno mieć charakter obligatoryjny, a nie fakultatywny.	Zmiana brzmienia: Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, opracuje resortowe programy na rzecz rozwoju Centrów i klubów integracji społecznej oraz finansowo będzie wspierać te programy.	Uwaga nieuwzględniona Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego ma możliwość opracowywania programów na rzecz rozwoju CIS i KIS. Zadanie to ma charakter fakultatywny z uwagi na to, że jest uzależnione od posiadanych środków finansowych.
38.	ROPS w Krakowie	<u>Dodatkowe kwestie, nieuwzględnione w proponowanej nowelizacji ustawy o zatrudnieniu socjalnym, stanowiące obszary problemowe w funkcjonowaniu PZS</u>	Określenie minimalnego oraz fakultatywnego zakresu standardów usług reintegracyjnych w KIS i CIS. Stworzenie systemu akredytacji. Wprowadzenie regulaminu jako elementu obligatoryjnej dokumentacji PZS. Rozszerzenie katalogu przyczyn uzasadniających przerwanie realizacji IZPS i wykreślenie uczestnika (art. 13 ust. 4) oraz doprecyzowanie terminów (np. uporczywy). Ustalenie katalogu okoliczności stanowiących usprawiedliwienie nieobecności uczestników CIS. Trudności z wykorzystaniem środków z PARPA (niejasna kwalifikowalność działań profilaktycznych – samorzady opierają się na stanowisku PARPA). Problemатyczny z perspektywy procesu rekrutacji uczestników wsparcia wymóg	Uwaga nieuwzględniona Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego ma możliwość opracowywania programów na rzecz rozwoju CIS i KIS. Zadanie to ma charakter fakultatywny z uwagi na to, że jest uzależnione od posiadanych środków finansowych.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

39.	RZS	Art. 1 pkt 1 - dot. Art. 1 ust. 2 i 3 ustawy o zs	zawierania kontraktów socjalnych za pośrednictwem OPS. Proponuje się skreślenie ust. 3. Obecny zapis uniemożliwia prowadzenie reintegracji zawodowej i społecznej osób pobierających świadczenia społeczne, ponieważ będą to mogły być osoby pobierające zasiłki okresowe czy stałe z pomocy społecznej lub renty socjalne z systemu zabezpieczenia społecznego oraz świadczenia pielęgnacyjne zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych. W 2003 roku zapis związany z nie korzystaniem z form aktywizacyjnych, wprowadzono w związku z potrzebą wsparcia przede wszystkim osób pozbawionych jakiegokolwiek świadczeń społecznych. Obecnie stanowi on ograniczenie nie mające uzasadnienia zwłaszcza, w związku z potrzebą aktywizowania osób biernych zawodowo. Często są to osoby, które przejściowo nie podejmują aktywności zawodowej lub wręcz z niej rezygnują z powodu np. konieczności opieki nad osobą zależną. Z uwagi na przejściowość tego stanu, należy osoby takie, utrzymać w aktywności, aby stworzyć im możliwość aktywnego / szybkiego wejścia na rynek pracy, po ustaniu przyczyny wyłączenia z niego. Lepszym rozwiązaniem będzie natomiast określenie, że osoby pobierające świadczenia społeczne przekraczające wysokość świadczenia integracyjnego, nie otrzymują dodatkowego wsparcia, zaś osoby otrzymujące niższą wysokość mogą otrzymać wyrównanie do wysokości świadczenia, nie pozbawiając ich możliwości aktywizacji. Wszystkie	Skreślenie ust. 3.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
-----	-----	---	--	--------------------	--

			kategorie mają prawo do premii motywacyjnej.		
40.	RZS	Art. 2 ustawy o zs	Proponuje się zmianę brzmienia pkt 9	Zmiana brzmienia: 9) najniższym wynagrodzeniu – oznacza to minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące w grudniu roku poprzedniego, ustalane na podstawie odrębnych przepisów.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Charakter zadań realizowanych przez uczestników CIS zwłaszcza w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej nie może być utożsamiany z wykonywaniem zadań w ramach stosunku pracy. W związku z tym wysokość świadczenia integracyjnego nie powinna być, zdaniem Projektodawcy, łączona z minimalnym wynagrodzeniem. Świadczenie integracyjne, co do zasady ma charakter osłony socjalnej i jednocześnie oddziałuje motywująco na uczestnika do podejmowanej aktywności zawodowej. Zbliżony charakter ma zasiłek dla bezrobotnych. Jednocześnie, w opinii Projektodawcy, zwiększenie świadczenia integracyjnego do wys. 120% zasiłku dla bezrobotnych będzie mieć charakter proaktywizacyjny.
41.	RZS	Art. 1 pkt 2 - dot. Art. 3 ust. 1 ustawy o zs	Oprócz proponowanych zmian, wnioskujemy o dodanie w ust. 1 - pkt 5) i 6) oraz dodanie ustępu 1a oraz zmiany proponowanego ustępu z 1a na 1b. W związku ze zmianą sytuacji społeczno – gospodarczej w Polsce, zmianą kategorii beneficjentów oraz mianami zachodzącymi w związku z ochroną macierzyństwa, opieką nad osobami starszymi oraz zapewnieniu stabilnego godnego przechodzenia z rynku pracy na emeryturę, wydaje się słusznym rozszerzenie zapisów.	Dodanie po pkt 4): 5) podtrzymywanie aktywności społecznej i zawodowej osób, które nie są w stanie zaktywizować się zawodowo 6) wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających dotychczas w placówkach całodobowych lub pieczy zastępczej; Dodanie ust. 1a): 1a). Centrum może prowadzić mieszkania chronione, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.”; na rzecz swoich uczestników	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			Uczestnikami Centrów są często osoby pozbawione „dachu nad głową”, który wcześniej stracili go z powodu eksmisji i innych sytuacji życiowych. Udostępnienie przez Centrum tymczasowego lokum dla uczestnika wspomogłoby realizację procesu reintegracji społeczno- zawodowej. Należałoby zatem wprowadzić możliwość prowadzenia mieszkań chronionych, które mogłyby wzbogacić ofertę działań zatrudnienia socjalnego jako działania kompleksowego zwłaszcza w przypadku osób bezdomnych, usamodzielnianych czy też osób z problemami zdrowia psychicznego.		
42.	RZS	Art. 1 pkt 8 - dot. Art. 8 ust. 3 ustawy o zs	Zmiana związana z propozycją zawartą pod pozycją nr 3	Zmiana brzmienia: 3. Wysokość dotacji na działalność Centrum przez okres pierwszych 3 miesięcy jest równa kwocie ustalonej jako iloczyn 50% kwoty najniższego wynagrodzenia, oraz liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum zatrudnionych na okres nie krótszy niż rok, według stanu na koniec każdego miesiąca.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
43.	RZS	Art. 9 ustawy o zs	1. Po art. 9a, dodanie art. 9b Proponowana zmiana odnosi się do finansowania Centrów Integracji Społecznej. Obecne przepisy w określają sposoby finansowania w sposób niezwykle arbitralny i fakultatywny uniemożliwiając długofalowe finansowanie. O ile możliwa jest fakultatywność na etapie wstępnym, to po okresie rocznego	1. Dodanie po art. 9a): Art. 9b. 1. Centrum realizujące swoje działania przez okres co najmniej dwunastu miesięcy może uzyskać akredytację jakości usług reintegracji zawodowej i społecznej, zwaną dalej „akredytacją” prowadzoną przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.	Uwagi nieuwzględnione wykraczające poza zakres projektu ustawy

			działania i osiągnięcia wypracowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej standardów jakości funkcjonowania, finansowanie powinno mieć charakter obligatoryjny, zaś jakość realizowania działań podlega bieżącej kontroli wojewodów. 2. Oprócz zaproponowanych zmian wnioskujemy o dodanie po zasugerowanym ust. 1b- ustęp 1c. Zmiana wiąże się z propozycją przedstawioną w punkcie 8 tabeli.	2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, mając na względzie jakość i efektywność działań Centrów w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej określi w drodze rozporządzenia sposób uzyskiwania i utraty akredytacji, oraz standardy jakości prowadzenia reintegracji zawodowej i społecznej 2. Dodanie po ust. 1b): 1c. W przypadku Centrów posiadających akredytację, dotacja, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt. 1 wspierana jest do 50% kosztów ze środków budżetu państwa, w ramach programu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego	
44.	RZS	Art. 1 pkt 10 lit. a - dot. Art. 10 ust. 1 ustawy o zs	Wnioskujemy o wprowadzenie zmiany polegającej na umożliwieniu finansowania ze środków Funduszu Pracy także motywacyjnej premii integracyjnej. Obecnie Centra finansują ją zazwyczaj z dochodów wypracowanych w ramach prowadzonej działalności. Tym samym możliwość przyznania premii jest uzależniona nie od postępów uczestnika i jego zaangażowania, a od wypracowanych dochodów. Centra nie wydatkują całości środków pochodzących z Funduszu Pracy przeznaczonych na świadczenia integracyjne, ponieważ świadczenie to najczęściej ulegają obniżeniu ze względu na nieobecności lub zwolnienia lekarskie uczestników. Powstałe w ten sposób oszczędności mogłyby zostać przeznaczone na motywowanie uczestników w formie przyznania premii.	Art. 10 ustawy o zatrudnieniu socjalnym Ust. 1. Działalność Centrum jest finansowana w szczególności z: 1) dotacji pochodzącej z dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego, w tym przeznaczonych na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, z zastrzeżeniem ust. 1a; 2) dochodów uzyskiwanych z działalności, o której mowa w art. 9; 3) środków z Unii Europejskiej; 4) Funduszu Pracy w zakresie świadczeń integracyjnych, o których mowa w art. 15, motywacyjnej premii integracyjnej, o której mowa w art. 15a i działań w zakresie integracji społecznej, o których mowa w art. 9a ust. 1 i art. 18 ust. 7. 5) dotacji z budżetu państwa pochodzących z resortowego programu na rzecz rozwoju Centrów i klubów integracji społecznej, o którym mowa w art. 18ca.	Uwaga nieuwzględniona Świadczenie integracyjne wypłacane jest na wniosek kierownika CIS i uwzględnia pomniejszenie świadczenia w wyniku nieobecności uczestnika. W związku z powyższym środki te nie pozostają w dyspozycji CIS i nie mogą być przekazane na wypłatę premii motywacyjnej.

45.	RZS	Art. 1 pkt 10 - dot. Art. 10 ustawy o zs	Proponujemy zmiany w sposobie naliczania dotacji: ustęp 4 i 5. Wszystkie centra borykają się obecnie z rekrutacją uczestników do realizacji działań. Zgodnie z obecnym zapisem kwota dotacji jest ustalana jako iloczyn kwoty określonej uchwałą Rady Gminy oraz sumy liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum, według stanu na koniec miesiąca. Uchwała zwykle podejmowana jest pod koniec roku z określoną liczbą uczestników i pracowników, co powoduje, że trzeba przez cały czas utrzymywać ilość osób. Wobec obecnej sytuacji jest to bardzo trudne. Podobnie jest wypłatą w równych, comiesięcznych kwotach dotacji i wydanie jej do końca danego miesiąca. Koszty w CIS rozkładają się różnie w poszczególnych miesiącach. Po podpisaniu IPZS te koszty są zwykle wyższe (badanie, odzież, bhp) od kolejnych. Sugerujemy zmianę brzmienia ustępu 4 i 5.	Zmiana brzmienia: 4. Kwota dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy instytucją tworzącą jest organizacja pozarządowa, jest ustalana jako iloczyn kwoty określonej uchwałą rady gminy oraz sumy liczby miejsc reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby przewidywanej kadry w Centrum, według stanu na początek roku, na który podejmowana jest uchwała Rady Gminy i wypłacana zgodnie z ustalonym przez Centrum harmonogramem. Kwota dotacji nie może przekroczyć kwoty stanowiącej równowartość kosztów działalności Centrum, pomniejszonej o przychód uzyskany z działalności, o której mowa w art. 9. 5. Kwota dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy instytucją tworzącą jest jednostka samorządu terytorialnego, jest ustalana jako iloczyn kosztów realizacji reintegracji zawodowej i społecznej w przeliczeniu na jednego uczestnika oraz sumy liczby miejsc reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby przewidywanej kadry w Centrum pomniejszonej o przychód uzyskany z działalności, o której mowa w art. 9.	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy
46.	RZS	Art. 12 ustawy o zs	Ponownie prosimy o wprowadzenie zmiany a art. 12. Opinia pracownika socjalnego OPS nie jest konieczna, gdyż pracownik CIS przeprowadza szczegółowy wywiad z kandydatem, co pozwala zebrać wszystkie niezbędne informacje potrzebne do zdecydowania o przyjęciu do CIS.	Nowe brzmienie Art. 12 ustęp 1 i 2: Art. 12. 1. Osoba, o której mowa w art. 1, może na podstawie: 1) własnego wniosku lub wniosku przedstawiciela ustawowego, 2) wniosku zakładu leczenia odwykowego, powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			W opinii pracownika socjalnego OPS są zawarte dane szczególne, a ich przekazywanie do innych instytucji jest niezgodne z Ustawą o Ochronie Danych Osobowych. Ponadto niektórzy kandydaci nie korzystają z pomocy OPS, w związku z czym przygotowanie opinii wymaga dodatkowych nakładów pracy opinia pracownika socjalnego OPS i często nie zawiera informacji, których nie posiada pracownik socjalny CIS. Zmiana ta jest związana również z rozszerzeniem grupy docelowej osób uczestniczących w CIS. Dlatego też proponuje się uelastycznienie przepisu. Zgodnie z nowym rozwiązaniem osoby na wniosek, będą mogły zostać przyjęte do Centrum. W przypadku wniosku ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) – centrum usług społecznych, wniosek taki podlega zaopiniowaniu przez kierującego. W pozostałych przypadkach Centrum może wystąpić o opinię. Zmiana jest konsekwencją sugerowanej propozycji zmiany kadry w art. 11.	ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) – centrum usług społecznych, organizacji pozarządowej lub klubu integracji społecznej, za zgodą tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego - zostać przyjęta do Centrum. 2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, podlega zaopiniowaniu przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – przez pracownika socjalnego centrum usług społecznych, właściwego dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby kierowanej do uczestnictwa w Centrum po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego (rodzinnego) w przypadku osoby kierowanej przez tą instytucję. W pozostałych przypadkach, Centrum może wystąpić o zaopiniowanie wniosku. Nowe brzmienie Art. 12 ustęp 4: 4. Kierownik Centrum przyjmuje osobę do Centrum po podpisaniu z nią indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, zwanego dalej „programem”. Zmiana brzmienia ustęp 1: 1. Program, o którym mowa w art. 12 ust. 4, opracowuje pracownik reintegracji społecznej Centrum	
--	--	--	--	--	--

47.	RZS	Art. 13 ustawy o zs	Ponownie prosimy o rozszerzenie przyczyn zaprzestania realizacji IPZS – art. 13 ust. 4. Ponieważ te, które funkcjonują obecnie nie obejmują wielu przypadków, które występują w CIS.	Dodanie w ust. 4 pkt4): 4) innych uzasadnionych przypadkach, w szczególności: śmierć uczestnika, niezdolność do uczestnictwa potwierdzona zaświadczeniem lekarskim, uzyskanie uprawnień emerytalno-rentowych, nadużywania alkoholu i środków odurzających, agresywne zachowania	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Większość wymieniona w zgłoszonej uwadze przesłanki wpływająca na zaprzestanie realizacji IPZS mieści się w przesłankach wskazanych w obecnie obowiązującym art. 13 ust. 4.
48.	RZS	Art. 1 pkt 12 - w art. 14 ustawy o zs	1. Oprócz proponowanej zmiany sugerujemy dodanie ustępu 1a. Niezbędne jest umożliwienie takiego działania Centrum Integracji, aby zapewnić możliwość indywidualnego dostosowania zajęć reintegracyjnych dla uczestników, tak aby mogło być one łączone z obowiązkami rodzinnymi (np. opieką nad osobami zależnymi) lub zajęciami realizowanymi poza Centrum. 2. Ponadto proponujemy dopisanie art. 14a Zmiana ta związana jest z obecną sytuacją pandemiczną, ale również może odnosić się do innych sytuacji kryzysowych. Centrum Integracji powinno mieć wybór dotyczący sposobu funkcjonowania w takich sytuacjach. Wybór powinien być dokonywany biorąc pod uwagę warunki epidemiologiczne/ kryzysowe i inne, a także możliwości Centrum i samych uczestników. Kierownik Centrum biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności winien wybrać adekwatny sposób funkcjonowania (kształcenie na odległość- zdalny, hybrydowy, i inne) bądź prosić wojewodę o czasowe zamknięcie.	1. Dopisanie ustępu 1a: 1a. Kierownik Centrum może zezwolić na inny rozkład czasu pobytu uczestnika w Centrum nie krótszy niż 15 godzin w tygodniu w sześciomiesięcznym okresie rozliczeniowym, jeśli wynika to z potrzeb opiekuńczo-wychowawczych uczestnika, lub konieczności uczestnictwa w zajęciach zawodowych, edukacyjnych, społecznych lub kulturalnych poza zajęciami. 2. Dopisanie art. 14a Art. 14.a. 1. Kierownik Centrum może określić, iż część zajęć w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej może być realizowana częściowo lub całkowicie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, o ile nie istnieje inna możliwość ich prowadzenia w trybie stacjonarnym lub warunki wskazują na potrzebę takiego sposobu realizacji zajęć. 2. Ograniczenie stacjonarnych zajęć Centrum nie dotyczy zajęć praktycznych realizowanych przez Centrum bądź u pracodawców przez tych uczestników, którzy w okresie ograniczenia zajęć stacjonarnych realizują zajęcia reintegracji zawodowej na terenie Centrum lub u pracodawców. 3. Kierownik Centrum informuje wojewodę o podjętych decyzjach	Uwagi nieuwzględnione Uczestnik powinien uczestniczyć w zajęciach prowadzonych przez CIS codziennie z uwagi na konieczność wypracowania nawyków umożliwiających późniejsze podjęcie pracy. Jednocześnie zajęcia w formie tzw. zdalnej odbywały się jedynie w wyjątkowych okolicznościach i zostały uregulowane w przepisach dotyczących działalności CIS podczas pandemii COVID 19.

				w zakresie ograniczenia zajęć stacjonarnych i organizowanie kształceniem na odległość. 4. W przypadku braku możliwości realizacji zajęć w trybie kształcenia na odległość kierownik Centrum może prosić wojewodę o wydanie decyzji o czasowym zawieszeniu zajęć.	
49.	RZS	Art. 1 pkt 13 - dot. Art. 15 ustawy o zs	Zgadzamy się z zaproponowaną zmianą w ustępie 1 i 2, ale proponujemy zmianę w sugerowanym ustępie 3 oraz dodanie ustępu 3a) Kolejnym elementem uelastycznienia jest przedłużenie możliwości okresu przebywania w Centrum. Już dziś widoczne jest olbrzymie zróżnicowanie uczestników, z których jedni są gotowi opuścić CIS już w okresie pierwszych sześciu miesięcy. Dla wielu innych natomiast okres 12 miesięcy jest okresem stanowczo zbyt krótkim, powodującym nieskuteczność dotychczasowych działań. Dlatego też należy zaplanować z jednej strony wydłużenie okresu możliwego pobytu w centrum do 30 miesięcy. Z drugiej strony, wprowadzenie zmiany umożliwiającej pobyt w Centrum osobom w wieku przedemerytalnym do czasu nabycia praw emerytalnych	Zmiana brzmienia: 3. Okres uczestnictwa w zajęciach w Centrum może trwać do 11 miesięcy. Jeżeli analiza stanu realizacji programu uzasadnia potrzebę przedłużenia okresu uczestnictwa w zajęciach w Centrum, także w przypadku tworzenia spółdzielni socjalnej lub podjęcia działalności gospodarczej przez uczestnika zajęć w Centrum, kierownik Centrum, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii pracownika socjalnego Centrum, może przedłużyć okres uczestnictwa w zajęciach do 30 miesięcy. Dopisanie ust. 3a) 3a. W przypadku osób, które są w wieku nie więcej niż cztery lata do uzyskania praw emerytalnych, a w stosunku do których działania aktywizacyjne nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, możliwe jest uczestnictwo tych osób w zajęciach Centrum do czasu nabycia praw emerytalnych	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Projektodawca zaproponował wystarczające dla realizacji IPZS przedłużenie okresu uczestnictwa w zajęciach CIS do 24 miesięcy (obecnie 18 m-cy).
50.	RZS	Art. 1 pkt 13	Proponujemy zmianę sugerowanego ustępu 4 i dodanie ustępu 4a) i 4b) Ważną kwestią w procesie reintegracji jest motywacja finansowa, która może nastąpić poprzez urealnienie świadczeń reintegracyjnych, tak aby odejść od stawek, które nie promują aktywności (obecnie 44% minimalnego wynagrodze-	Zmiana brzmienia: 4. W okresie próbnym oraz w okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, kierownik Centrum przyznaje świadczenie integracyjne w wysokości 65% kwoty najniższego wynagrodzenia, chyba że uczestnik otrzymuje świadczenia z tytułu	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy Projektodawca przewidział podniesienie wysokości świadczenia integracyjnego do 120 % zasiłku dla bezrobotnych. Charakter zadań realizowanych przez uczestników CIS zwłaszcza w zakresie reintegracji

			nia), a wręcz zniechęcają do działań reintegracyjnych. Obecna wysokość świadczenia integracyjnego oparta jest na zasiłku dla bezrobotnych w żaden sposób nie premiuje działań proaktywnych. Nawet ostatni wzrost zasiłku stawia uczestników na warunkach stricte niewolniczych stawek głodowych. Niezbędne jest powiązanie świadczenia nie z zasiłkiem, ale wynagrodzeniem minimalnym jako bardziej adekwatnym do kwestii uczestnictwa w Centrach i motywacji uczestników, którzy jednocześnie pracują i uczą się podczas reintegracji. Ważnym elementem jest także podwyższenie świadczenia w miesiącu próbnym, w chwili obecnej 50% tego co w okresie właściwym. Takie świadczenie demotywuje aktywność i jest wręcz karą za to, że ktoś, kto był do tej pory nieaktywny i korzystał z zasiłków z pomocy społecznej, w momencie podjęcia działań aktywizacyjnych zostaje za nie karany. Często zdarza się, że jest to powodem do rezygnacji po miesiącu próbnym lub w ogóle z udziału w Centrum Integracji Społecznej. Połączenie świadczenia integracyjnego z najniższym wynagrodzeniem utrzyma realną wartość świadczenia, określając go w wysokości wprowadzonej w 2003 r. Jednocześnie wskazują wyjątki w przypadku gdy osoba otrzymuje świadczenia pieniężne z innych tytułów (emerytura, renta, świadczenie pielęgnacyjne, etc.) równe lub wyższe od świadczenia integracyjnego – wówczas świadczenie im nie przysługuje.	pomocy społecznej, ubezpieczenia społecznego lub innych tytułów o charakterze zabezpieczeniowym świadczenia w wysokości równej lub wyższej świadczeniu integracyjnemu. Dodanie: 4a. W przypadku osób, o których mowa w ust. 4, które otrzymują świadczenia niższe niż wysokość świadczenia integracyjnego mogą otrzymać wyrównanie do wysokości świadczenia integracyjnego. 4b. Osoby, o których mowa w art. 14 ust. 1 a otrzymują świadczenie integracyjne w wysokości połowy świadczenia, o ile czas uczestnictwa nie przekracza 15 godzin miesięcznie	zawodowej i społecznej nie może być utożsamiany z wykonywaniem zadań w ramach stosunku pracy. W związku z tym wysokość świadczenia integracyjnego nie powinna być zdaniem Projektodawcy powiązana z wysokością minimalnego wynagrodzenia. Świadczenie integracyjne, co do zasady ma charakter osłony socjalnej i jednocześnie oddziałuje motywująco na uczestnika do podejmowanej aktywności zawodowej. Zbliżony charakter ma zasiłek dla bezrobotnych. Jednocześnie, w opinii Projektodawcy, zwiększenie świadczenia integracyjnego do wys. 120% zasiłku dla bezrobotnych będzie mieć charakter proaktywizacyjny.
--	--	--	--	---	--

			Natomiast jeśli te świadczenia pieniężne są niższe od świadczenia integracyjnego, są wówczas wyrównywane do jego wysokości. Propozycja reguluje również kwestię osób o krótszym wymiarze uczestnictwa 15 godzin (art. 14 ust. 1a), wówczas otrzymują one 50% świadczenia integracyjnego. Rozwiązanie to kierowane jest m.in. do matek z dziećmi, które muszą łączyć aktywność zawodową z opieką nad dziećmi lub osób, które sprawują opiekę nad osobą zależną.		
51.	RZS	Art. 1 pkt 13 - dot. Art. 15 ustawy o zs	Sugerujemy zmianę w proponowanym ust. 6a, wprowadzenie nowego brzmienia ust. 6b. Intencją zmiany jest wprowadzenie korzystniejszego systemu naliczania dni wolnych oraz wprowadzenie katalogu tzw. urlopu okolicznościowego. Uczestnik realizujący IPZS jest codziennie przez 5 dni w tygodniu w CIS. Około 70% czasu uczestniczy w reintegracji zawodowej (tak jakby świadczył pracę). Zwiększenie wymiaru urlopu pozytywnie wpłynie na wydajność i higieniczne wykonywanie pracy. Obecne rozwiązanie sprawia, że niezależnie od okresu uczestnictwa (np. czy 2 miesiące czy 18 miesięcy) liczba dni urlopu jest niezmienna. Proponowane rozwiązanie wiąże te dwie rzeczy, dzięki czemu jest dla uczestników bardziej sprawiedliwe.	Zmiana brzmienia: 6a. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, na wniosek uczestnika, kierownik Centrum może przyznać 1 dzień wolny od zajęć w Centrum za każdy miesiąc uczestnictwa. Maksymalna liczba dni wolnych przyznanych w jednej części nie może przekroczyć 5 dni. Za dni wolne przysługuje świadczenie integracyjne w pełnej wysokości. Dodanie: 6b. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, na wniosek uczestnika, kierownik Centrum może udzielić jednego dnia wolnego, w przypadku: zgonu, pogrzebu małżonka uczestnika, jego dziecka, ojca, matki, ojczyma, macochy, siostry, brata, babci, dziadka, teściowej, teścia, służy uczestnika, jego dzieci i najbliższej rodziny, stawiennictwa w sądzie, stawienia na komisji wojskowej, innych zdarzeń losowych. Nieobecność traktowana jest jako usprawiedliwiona przysługuje za nią świadczenie integracyjne w pełnej wysokości.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział w projekcie ustawy dodatkowe 6 dni wolnych od zajęć, za które przysługują świadczenie integracyjne w pełnej wysokości. W związku z powyższym, wprowadzanie dodatkowych dni wolnych wydaje się być nieuzasadnione.

52.	RZS	Art. 1 pkt 15 - dot. Art. 16 ustawy o zs	Proponujemy zmianę sugerowanego ustępu 2, co jest konsekwencją sugerowanej zmiany pod poz. 3 tabeli.	Zmiana brzmienia: 2. Skierowanie do pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, odbywa się na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla miejsca funkcjonowania Centrum lub gminy, organizacji pozarządowej lub podmiotu, o których mowa w art. 18 ust. 1, a pracodawcą, w której pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia skierowanego absolwenta lub uczestnika Centrum lub uczestniczącego w klubie integracji społecznej przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, a starosta do refundowania pracodawcy części wypłaconego tej osobie wynagrodzenia przez okres pierwszych 6 miesięcy, w wysokości nieprzekraczającej 100% najniższego wynagrodzenia wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewidział zmianę w zakresie dostosowania zatrudnienia wspieranego do zmieniających się warunków na rynku pracy, aby uatrakcyjnić ten instrument. Jednakże dokonanie zmiany w zakresie sposobu wyliczania refundacji części wynagrodzenia jest nieuzasadnione i spowoduje dodatkowe koszty dla FP.
53.	RZS	Art. 1 pkt. 13 lit e – dot. Art. 16 ust. 2 ustawy o zs	Zmiana zasad finansowania kosztów wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w ramach zatrudnienia wspieranego powinna obejmować również precyzyjne określenie kwoty refundacji części wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne. Wszyscy pracodawcy, zatrudniający absolwentów KIS i CIS powinny otrzymywać takie same środki finansowe. Przepisy w obecnym kształcie pozwalają obniżyć zrefundowaną kwotę np. do 10% zasiłku dla bezrobotnych. Obniżanie refundowanych kwot sprawia, że to narzędzie zatrudnienia socjalnego staje się nieatrakcyjne dla pracodawców i nie spełnia swoich funkcji prozatrudnieniowych.	Art. 16 ustawy o zatrudnieniu socjalnym Ust. 2. Skierowanie do pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, odbywa się na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla siedziby Centrum lub gminy, organizacji pozarządowej lub podmiotu, o których mowa w art. 18 ust. 1, a pracodawcą, w której pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia skierowanego absolwenta lub uczestnika Centrum lub uczestniczącego w klubie integracji społecznej przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, a starosta do refundowania pracodawcy części wypłaconego tej osobie wynagrodzenia przez okres pierwszych 6 miesięcy, w wysokości 100% zasiłku dla	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca dokonał zmiany mechanizmu zatrudnienia wspieranego bez zmiany zasad finansowania.

				bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne	
54.	RZS	Art. 1 pkt 16 lit. b - dot. Art. 18a ust. 7 ustawy o zs	Określenie wzoru sprawozdania przez Ministra właściwego do spraw zatrudnienia socjalnego powinno być obligatoryjne. Proponowany zapis winien być analogiczny do zapisu zapisów art. 5 ust. 6 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.	Art. 18a ustawy o zatrudnieniu socjalnym Ust. 7. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 6, kierując się potrzebą ujednolicenia składanych sprawozdań	Uwaga nieuwzględniona Obecnie KIS sporządzają sprawozdanie na podstawie art. 18a ust. 6 ustawy o ZS bez określonego wzoru – w ustawie brak jest delegacji do jego określenia. Projektodawca wprowadził fakultatywną delegację do wydania przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego wzoru sprawozdania, aby w przypadku takiej konieczności możliwe było jego szczegółowe określenie w rozporządzeniu.
55.	RZS	Art. 1 pkt 18	Sugerujemy zmianę w zaproponowanej treści artykułu 18a. Rola w aktywizowaniu i reintegracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest bardzo ważna. Dynamicznie zmienia się sytuacja finansowa gmin, które dysponują coraz mniejszym budżetem, dlatego też, opracowanie programów na rzecz rozwoju CIS i KIS winno mieć charakter obligatoryjny, a nie fakultatywny.	Zmiana brzmienia: Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, opracuje resortowe programy na rzecz rozwoju Centrów i klubów integracji społecznej oraz finansowo będzie wspierać te programy.	Uwaga nieuwzględniona Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego ma możliwość opracowywania programów na rzecz rozwoju CIS i KIS. Zadanie to ma charakter fakultatywny z uwagi na to, że jest uzależnione od posiadanych środków finansowych.
56.	RZS	Art. 1. pkt 19 lit. a (dot. art. 18e ust. 1) ustawy o zs	Wnoskujemy o niewprowadzanie zmian do art. 18e ust.1 ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Obecnie Rada Zatrudnienia Socjalnego liczy 15 osób. Naszym zdaniem jest ta liczba przedstawicieli jest odpowiednia do reprezentowania środowiska podmiotów zatrudnienia socjalnego i adekwatna do liczby funkcjonujących podmiotów zatrudnienia socjalnego. Obecnie w całej polce funkcjonuje około 500 Centrów i Klubów Integracji Społecznej. Członkowie obecnej kadencji Rady w sposób prawidłowy reprezentują cały sektor	Art. 18e ustawy o zatrudnieniu socjalnym Ust. 1 Rada Zatrudnienia Socjalnego składa się z nie więcej niż 15 osób reprezentujących podmioty zatrudnienia socjalnego, wojewodów, organizacje społeczne i zawodowe.	Uwaga nieuwzględniona RZS jest ciałem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego i zdaniem Projektodawcy powinien móc swobodnie kształtować jej skład, jak również mieć możliwość powołania więcej niż 15 osób, jeśli uzna to za konieczne.

			i realizują zadania określone w art. 18d ust. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym		
57.	RZS	Art. 18 ust. 4 i n.	Ustawodawca w proponowanej nowelizacji nie wprowadza postulowanej zmiany dotyczącej zasad kierowania do klubu integracji społecznej. Rozwiązania to nie ma żadnych skutków finansowych, a nawet wprowadzają oszczędności. Zgodnie z nowelizacją nadal warunkiem uczestnictwa w zajęciach reintegracji społeczno-zawodowej, nawet korzystanie jednorazowego indywidualnego poradnictwa specjalistycznego w KIS, jest realizacja kontraktu socjalnego, zawartego w lokalnym ośrodku pomocy społecznej. Obowiązujące rozwiązanie jest często sporym utrudnieniem, głównie dla organizacji pozarządowych prowadzących kluby integracji społecznej w małych miejscowościach lub gminach wiejskich, gdzie świadomość potrzeby podejmowania aktywnych form zapobiegania wykluczeniu społecznemu nie jest jeszcze wszędzie wysoka, nawet wśród pracowników socjalnych. Obowiązek zawarcia kontraktu socjalnego powoduje także faktyczne podporządkowanie i uzależnienie funkcjonujących klubów od dobrej czy złej woli osób zarządzających ośrodkami pomocy społecznej. Docierają do nas informacje, że często osobiste sympatie czy antypatie liderów tych podmiotów są decydujące o kierowaniu bądź nie (zawieraniu kontraktów socjalnych w ramach których osoby kierowane są do KIS) osób wykluczonych do danego klubu integracji społecznej. Zdarzają się również sytuacje, że kierowanie do KIS	„4. Warunkiem uczestnictwa w klubie integracji społecznej może być realizacja kontraktu socjalnego, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej lub realizacja indywidualnej umowy reintegracyjnej, zawieranej pomiędzy uczestnikiem, a podmiotem prowadzącym klub integracji społecznej. 5. W przypadku gdy uczestnik KIS, realizujący umowę reintegracyjną o której mowa w ust. 4, korzysta ze świadczeń ośrodka pomocy społecznej, podmiot prowadzący klub zobowiązany jest poinformować właściwy ośrodek dla danego uczestnika zajęć, o jego uczestnictwie w klubie, w tym o zawarciu umowy i efektach jej realizacji. 6. Uczestnictwo w zajęciach w klubie, osoby na podstawie umowy reintegracyjnej, o której mowa w ust. 4, nie powoduje jakichkolwiek zobowiązań finansowych po stronie ośrodka pomocy społecznej, właściwego dla danego uczestnika zajęć.”	Uwaga nieuwzględniona wykraczająca poza zakres projektu ustawy

			uzależnione jest od „zatrudnienia przedstawicieli ośrodka” przy realizacji zajęć z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej, prowadzonej w KIS.		
--	--	--	---	--	--

**Fundacja Konwent Klubów
i Centrów Integracji Społecznej**

Klub Integracji Społecznej „Nasz”

Redakcja Czasopisma „Zatrudnieniesocjalne.pl”

facebook.

facebook.com/fundajakiscis

twitter

twitter.com/FundacjaKiSCiS

Fundacja Konwent Klubów i Centrów Integracji Społecznej

ul. Wiejska 3, 23-300 Janów Lubelski

tel. 787 805 030, e-mail: fundacja@fundajakiscis.pl, www.fundajakiscis.pl